



PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
HOUSE OF REPRESENTATIVES

PARLIMEN KEENAM
Sixth Parliament

PENGGAL PERTAMA
First Session

KANDUNGANNYA

MENGANGKAT SUMPAH:

Tuan Othman bin Abdul [Ruangan 6931]

PENGUMUMAN TUAN YANG DIPERTUA:

Mengalu-alukan Ahli Baru [Ruangan 6931]

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 6931]

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT
[Ruangan 7029]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Lembaga Pelabuhan (Pindaan) [Ruangan 7096]

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1982) [Ruangan 7029]

Jawatankuasa—

Jadual:

Maksud B. 33 dan B. 34 [Ruangan 7040]

Maksud B. 52 [Ruangan 7088]

KANDUNGANNYA—(samb.)

USUL-USUL:

Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil. 3), 1982

Jawatankuasa—

Maksud P. 25 [Ruangan 7030]

Maksud P. 29 [Ruangan 7035]

Maksud P. 32 [Ruangan 7040]

Maksud P. 37 [Ruangan 7051]

Maksud P. 38 [Ruangan 7060]

Maksud P. 49 [Ruangan 7088]

Maksud P. 52 dan P. 55 [Ruangan 7088]

Maksud P. 59 [Ruangan 7089]

Maksud P. 63 [Ruangan 7089]

Maksud P. 64 [Ruangan 7092]

Maksud P. 65 [Ruangan 7093]

Aturan Urusan Mesyuarat [Ruangan 7096]

Penangguhan Mesyuarat [Ruangan 7101]

UCAPAN PENANGGUHAN:

Pembangunan di Kepong dan Jinjang—Syor-syor [Ruangan 7102]

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT YANG KEENAM

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang Dipertua, DATO MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Pertahanan, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J.,
D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., (Kubang
Pasu).

„ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Hal Ehwal Dalam
Negeri, DATO' MUSA HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J., S.P.M.S., D.U.M.N.,
S.P.N.S. (Panti).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' LEE SAN CHOON, S.P.M.J., S.S.I.J.,
K.M.N. (Seremban).

„ Menteri Luar Negeri, TAN SRI HAJI MUHAMMAD GHAZALI BIN
SHAFIE, P.M.N., S.S.A.P., S.I.M.P., S.P.D.K. (Lipis).

„ Menteri Kebajikan Am, DATIN PADUKA HAJJAH AISHAH BINTI
HAJI ABDUL GHANI, D.P.M.S., J.M.N. (Kuala Langat).

„ Menteri Perdagangan dan Perindustrian, Y.M. TENGKU DATO'
AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P.,
S.S.A.P., P.M.K. (Kota Bharu).

„ Menteri Kewangan, Y.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH,
D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Ulu Kelantan).

„ Menteri Kesihatan, TAN SRI CHONG HON NYAN, P.S.M., J.M.N.
(Batu Berendam).

„ Menteri Perusahaan Utama, DATO' PAUL LEONG KHEE SEONG,
D.P.C.M. (Taiping).

„ Menteri Pertanian, DATO' ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T.,
P.P.T. (Kuala Terengganu).

„ Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATUK LEO MOGGIE ANAK
IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

„ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' DR NEO
YEE PAN, S.P.M.J., B.S.I. (Muar).

„ Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam, DATO'
S. SAMY VELLU, S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

„ Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATO' MOKHTAR BIN
HAJI HASHIM, D.S.N.S. (Tampin).

Yang Berhormat Menteri Perusahaan Awam, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ,
D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

- .. Menteri Pelajaran, DATUK DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD,
P.N.B.S., J.B.S. (Santubong).
- .. Menteri Wilayah Persekutuan, DATUK PENGIRAN OTHMAN BIN
HAJI PENGIRAN RAUF, P.G.D.K., A.D.K. (Kimanis).
- .. Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, DATO' SANUSI
BIN JUNID, D.S.D.K., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).
- .. Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABDULLAH BIN HAJI
AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).
- .. Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO' RAIS
YATIM, D.S.N.S. (Jelebu).
- .. Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATO' MAK HON KAM,
D.P.M.P., J.M.N. (Tanjong Malim).
- .. Menteri Penerangan, TUAN MOHD. ADIB BIN HAJI MOHD. ADAM,
(Alor Gajah).
- .. Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK AMAR
STEPHEN YONG KUET TZE, D.A., P.N.B.S. (Padawan).
- .. Menteri, DATO MOHAMAD BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., D.P.M.J.,
P.N.B.S., K.M.N. (Pulai).
- .. Tuan (Timbalan) Yang Dipertua, DATO DR HEE TIEN LAI,
D.S.I.J., A.M.N., P.I.S., B.S.I., J.P. (Ayer Hitam).
- .. Timbalan Menteri Penerangan, DATO' CHAN SIANG SUN,
D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentong).
- .. Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DR GOH CHENG
TEIK (Nibong Tebal).
- .. Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' K. PATHMANABAN, D.S.N.S.,
K.M.N. (Telok Kemang).
- .. Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' LEW
SIP HON, D.P.M.S., J.M.N. (Shah Alam).
- .. Timbalan Menteri Kewangan, DATO DR LING LIONG SIK, D.P.M.P.
(Mata Kuching).
- .. Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATO' HAJI
ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.P.M.T., K.M.N., P.J.K.
(Besut).
- .. Timbalan Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan
Awam, DATO' DR NIK HUSSAIN BIN ABDUL RAHMAN, D.P.M.K.,
K.M.N. (Kuala Krai).
- .. Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATUK CLARENCE
E. MANSUL, P.G.D.K. (Penampang).
- .. Timbalan Menteri Pertanian, DATO' CHIN HON NGIAN, D.S.I.J.
(Rengam).

Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' SHAHRIR BIN ABDUL SAMAD, D.P.M.J., P.I.S. (Johor Bahru).

„ Timbalan Menteri Pengangkutan, DATO' ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor).

„ Timbalan Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat, DATUK WILLIAM LYE CHEE HIEN, P.G.D.K., A.S.D.K. (Gaya).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' HAJI MOHAMED SUHAIMI BIN DATO' HAJI KAMARUDDIN, D.P.M.S., A.M.N. (Sepang).

„ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, TUAN BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).

„ Timbalan Menteri Pertahanan, ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, J.M.N. (Paloh).

„ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN LUHAT WAN (Baram).

„ Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri, TUAN MOHD. KASSIM BIN AHMAD (Machang).

„ Timbalan Menteri Kebudayaan, Belia dan Sukan, DATIN PADUKA CHOW POH KHENG *alias* ROSEMARY CHONG, D.P.M.S. (Ulu Langat).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, PUAN SHARIFAH DORA BINTI SYED MOHAMED, A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Semerah).

„ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, TUAN MUHYIDDIN BIN HAJI MOHD. YASSIN, S.M.J., P.I.S. (Pagoh).

„ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN S. SUBRAMANIAM (Segamat).

„ Timbalan Menteri Pelajaran, DR TAN TIONG HONG (Raub).

„ Timbalan Menteri Penerangan, PUAN RAHMAH BINTI OTHMAN, J.S.M., S.M.S., A.M.N., P.J.K. (Selayang).

„ Timbalan Menteri Pelajaran, DATO' MOHAMED KHALIL YAAKOB (Maran).

„ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN SABBARUDDIN CHIK (Temerloh).

„ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, PUAN NAPSIAH BINTI OMAR (Kuala Pilah).

„ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, TUAN ANWAR BIN HAJI IBRAHIM (Permatang Pauh).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, P.B.S. (Sarikie).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Am, TUAN JAWAN ANAK EMPALING, K.M.N. (Rajang).

„ Setiausaha Parlimen Kementerian Perusahaan Awam, TUAN HUSSEIN BIN MAHMUD (Tanah Merah).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, DATO' LEE BOON PENG, D.S.N.S., A.M.N., P.J.K., J.P. (Mantin).

- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN AU HOW CHEONG, P.M.P. (Telok Anson).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan, TUAN TING LING KIEW (Bintulu).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Luar Negeri, TUAN ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR (Kulim-Bandar Bahru).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN ZAINAL ABIDIN BIN ZIN (Bagan Serai).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar, TUAN RADZI BIN SHEIKH AHMAD (Kangar).
- „ TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).
- „ TUAN ABDUL GHANI BIN MISBAH, P.P.N., B.S.K. (Kinabatangan).
- „ DR ABDUL HAMID BIN PAWANTEH (Arau).
- „ TUAN HAJI ABDUL RAHIM BIN ABU BAKAR, A.M.N., S.M.P. (Kuantan).
- „ TUAN ABDUL RAMAN BIN SULIMAN (Parit Buntar).
- „ DATUK PATINGGI HAJI ABDUL TAIB BIN MAHMUD, D.P., D.A. S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).
- „ TUAN ABDILLAH BIN HAJI ABDUL HAMID (Silam).
- „ DATUK HAJI ABU BAKAR BIN UMAR, D.S.K.D., S.D.K. (Kota Setar).
- „ TUAN HAJI AFFENDY BIN TUN HAJI MOHD. FUAD STEPHENS (Marudu).
- „ TUAN AHMED HAMBAL BIN YEOP MAJLIS (Parit).
- „ DATUK ALFRED JABU ANAK NUMPANG (Betong).
- „ TUAN ALIAS BIN MD. ALI, P.J.K. (Ulu Terengganu).
- „ TUAN ANDREW JANGGI MUYANG (Lubok Antu).
- „ TUAN AWANG BIN JABAR, P.J.K. (Dungun).
- „ TUAN HAJI AZHARUL ABIDIN BIN HAJI ABDUL RAHIM, A.M.P. (Batang Padang).
- „ TUAN BAHARI BIN HARON (Labis).
- „ TUAN BAN HON KEONG (Batu Gajah).
- „ DR GEORGE CHAN HONG NAM (Lambir).
- „ TUAN CHAN KOK KIT (Sungai Besi).
- „ TUAN DAIM ZAINUDDIN (Kuala Muda).
- „ DATO MICHAEL CHEN WING SUM, D.P.M.S. (Beras).
- „ TUAN PETER CHIN GAN OON (Ipoh).

Yang Berhormat TUAN DAUD BIN DATO HAJI TAHA (Batu Pahat).

- „ TUAN HAJI DUSUKI BIN HAJI AHMAD (Tumpat).
- „ TUAN EDMUND LANGGU ANAK SAGA, P.B.S. (Saratok).
- „ DATUK EDWIN ANAK TANGKUN, P.N.B.S., P.B.S., A.B.S. (Batang Lupar).
- „ TUAN FUNG KET WING (Sandakan).
- „ TUAN NEWMAN GABAN (Bandau).
- „ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).
- „ TUAN V. GOVINDARAJ, A.M.N., P.J.K. (Pelabuhan Kelang).
- „ DATUK HARRIS BIN MOHD. SALLEH, S.P.D.K., S.P.M.J. (Ulu Padas).
- „ TUAN HASSAN ALBAN BIN HAJI SANDUKONG, J.P. (Labuk Sugut).
- „ TUAN HASSAN BIN HAJI MOHAMED (Rantau Panjang).
- „ TUAN IBRAHIM AZMI BIN HASSAN (Kuala Nerus).
- „ TUAN ISMAIL BIN ARSHAD, A.M.K. (Jerai).
- „ TUAN ISMAIL BIN SAID, A.M.N. (Kemaman).
- „ DATO JAMALUDDIN BIN HAJI SUHAIMI, A.M.N., P.J.K. (Sabak Bernam).
- „ TUAN JUSTINE ANAK JINGGOT (Ulu Rajang).
- „ DATO' SRI HAJI KAMARUDDIN BIN HAJI MOHD. ISA, S.P.M.P., K.M.N., J.P. (Larut).
- „ TUAN KAN YAU FA (Tawau).
- „ TUAN KARPAL SINGH (Jelutong).
- „ TUAN KHADRI BIN SABRAN (Tenggaroh).
- „ TUAN MARK KODING (Kinabalu).
- „ DR KOH TSU KOON (Tanjong).
- „ DATO LEE KIM SAI (Ulu Selangor).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Kuala Lumpur Bandar).
- „ TUAN LEO MICHAEL TOYAD (Mukah).
- „ DATUK LEONARD LINGGI ANAK JUGAH, P.N.B.S., J.B.S. (Kapit).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM LIANG SENG (Kinta).
- „ TUAN LING SIE MING (Sibu).
- „ TUAN MAMAT GHAZALEE BIN ABDUL RAHMAN (Ulu Nerus).
- „ TUAN MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB (Hilir Perak).
- „ TUAN AHMED SHAH BIN DATO HUSSEIN TAMBAKAU (Keningau).

Yang Berhormat TUAN MOHAMAD RAZLAN BIN HAJI ABDUL HAMID (Matang).

- „ TUAN MOHAMED TAJOL ROSLI BIN MOHAMED GHAZALI, A.M.P. (Gerik).
- „ TUAN HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED AMIN BIN HAJI DAUD (Pekan).
- „ DATO HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM (Kuala Kedah).
- „ TUAN MOHAMMAD IDRIS BIN MOHAMMAD BASARI (Setapak).
- „ TUAN MOHAMMAD YAHYA BIN LAMPONG (Kota Belud).
- „ TUAN MOHAMMED YUSSOF BIN HAJI YAKOB (Hilir Padas).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH, S.M.K. (Bachok).
- „ TUAN MOKHTARAM BIN RABIDIN (Pontian).
- „ TUAN MUTANG TAGAL (Bukit Mas).
- „ TUAN MUSTAFFA BIN MOHAMMAD (Sri Gading).
- „ TUAN NG CHENG KUAI (Lumut).
- „ DATO NGAH BIN A. RAHMAN (Ledang).
- „ TUAN HAJI NIK ABDUL AZIZ BIN NIK MAT, K.M.N., J.P. (Pengkalan Chepa).
- „ DATUK JAMES PETER ONGKILI, D.I.M.P. (Tuaran).
- „ TUAN OO GIN SUN, A.M.K., S.D.K., J.P. (Alor Setar).
- „ TUAN OTHMAN BIN ABDUL (Ulu Muda).
- „ TUAN PATRICK ANEK UREN (Mas Gading).
- „ TUAN QUAH WEE LIAM (Kluang).
- „ TUAN RICHARD DAMPENG ANAK LAKI (Serian).
- „ TUAN SAIDIN BIN MAT PIAH (Padang Rengas).
- „ TUAN SEOW HUN KHIM (Bukit Mertajam).
- „ TUAN HAJI SEROJI BIN HAJI HARON (Baling).
- „ TUAN SHAMSURI BIN MD. SALLEH, A.M.N., P.K.T., J.P. (Balik Pulau).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ TAN SRI DATO SYED AHMAD SHAHABUDDIN AL-HAJ, P.S.M., S.P.M.K., S.S.D.K., P.N.B.S., P.G.D.K., J.M.N., J.P. (Padang Terap).
- „ TUAN TAN KOON SWAN (Damansara).
- „ TUAN TAN KOK HOOI (Padang Serai).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).

Yang Berhormat TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).

- „ WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMAD (Jerantut).
- „ WAN IBRAHIM BIN WAN ABDULLAH (Pasir Mas).
- „ WAN MOHD. NAJIB BIN WAN MOHAMED (Pasir Puteh).
- „ WAN ZAINAB BINTI M.A. BAKAR, A.M.N., P.J.K. (Sungai Petani).
- „ TUAN YAHYA BIN HAJI ZAKARIA (Bagan Datok).
- „ TUAN YEOH POH SAN (Petaling).
- „ TUAN YEW FOO WENG (Menglembu).
- „ DATIN PADUKA ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S. (Tanjong Karang).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Datuk Azizul Rahman bin Abdul Aziz.

Timbalan Setiausaha: Haji Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Penyunting Kanan: Yahya Manap.

Penyunting: P. B. Menon.

Penyunting: Haji Osman bin Sidik.

Pemberita-pemberita:

N. Ramaswamy.

Louis Yeoh Sim Ngoh.

Abdul Rahman bin Haji Abu Samah.

Suhor bin Husin.

Amran bin Ahmad.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Margaret Chye Kim Lian.

Puan Kong Yooi Thong.

Juliah binti Awam.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Kalsom binti Ghazali.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Musa bin Alang Ahmad.

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT

Selasa, 22hb Mac, 1983

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

(Tuan Yang Dipertua *mem-*
pengerusikan Mesyuarat)

MENGANGKAT SUMPAH

Ahli Yang Berhormat yang tersebut di bawah ini telah mengangkat sumpah seperti yang disebutkan dalam Perlembagaan:

Tuan Othman bin Abdul.

**PENGUMUMAN TUAN YANG
DIPERTUA MENGALU-ALUKAN
AHLI BARU**

Tuan Yang Dipertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya mengucapkan tahniah atas kemenangan Ahli bagi Hulu Muda yang baru mengangkat Sumpah sebentar tadi.

Saya mengalu-alukan beliau ke Dewan ini dan berharap beliau akan dapat memberi sumbangan yang berfaedah dan berguna kepada Dewan ini dan juga kepada negara (*Tepuk*).

**JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN**

**RISDA/FELCRA—MEMAJUKAN
TANAH TERBIAR**

1. Tuan Khadri bin Sabran minta Menteri Kemajuan Tanah dan

Kemajuan Wilayah menyatakan:

- (a) setakat manakah berkesannya peranan yang dimainkan oleh RISDA dan FELCRA untuk memajukan tanah-tanah bermilik yang terbiar di negara ini; dan
- (b) apakah syarat-syarat yang ditetapkan oleh RISDA dan FELCRA untuk mengusahakan tanah-tanah terbiar tersebut.

**Setiausaha Parlimen Kement-
rian Kemajuan Tanah dan Kemajuan
Wilayah (Tuan Zainal Abidin bin Zin):**
Tuan Yang Dipertua, bagi menjawab soalan Yang Berhormat ini, saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat penglibatan RISDA dan FELCRA untuk memajukan tanah-tanah bermilik yang terbiar boleh dijeniskan kepada:

- (i) Secara individu.
- (ii) secara berkelompok (group).

Bagi jenis-jenis:

- (i) Setakat ini cuma RISDA sahaja yang terlibat iaitu memberikan bantuan tanaman semula kepada tanah-tanah getah tua; dan bagi jenis
- (ii) secara berkelompok kedua-dua agensi adalah terlibat.

RISDA menjalankan kegiatan ini melalui Program Mini Estet, dalam program ini tuan punya tanah dari satu kawasan yang berkelompok lebih kurang 40.5 hektar akan menyerahkan kuasa bagi RISDA menjalankan program penanaman semula kawasan ini, selaku sebuah swasta di mana tuan punya tanah akan dapat keuntungan daripada ladang ini selain daripada peluang bekerja di ladang tersebut.

Tuan Yang Dipertua, setakat 31-12-82 RISDA telah dapat menjayakan 256 buah Rancangan Mini Estet yang melibatkan 30.074 hektar tanah. Ini adalah dipunyai oleh 15,045 orang. Dari jumlah ini 29,377.8 hektar ditanam dengan getah dan 3,634 hektar ditanam dengan kelapa sawit. FELCRA pula ada tiga jenis program bagi menjayakan tanah terbiar:

- (i) secara pemulihan.
- (ii) secara *in-situ*.
- (iii) secara mengalih tanah padi yang tidak sesuai untuk padi kepada tanaman pokok kekal.

Dalam Rancangan Pemulihan FELCRA mengambilalih kawasan Rancangan Tanah Pinggir yang tidak berjaya daripada Kerajaan Negeri supaya dimajukan semula.

Setakat 31-12-82 FELCRA telah dapat menjayakan lebih kurang 21,102 hektar yang melibatkan 58 buah rancangan.

Saya ingin maklumkan kepada Yang Berhormat dari Tenggaroh juga, di kawasan Tenggaroh FELCRA sedang menjalankan pemulihan bagi kawasan Sungai Semberong seluas 1,000 ekar, Sungai Melikai seluas 1,260 ekar, Lubuk 500 ekar, Bukit Pandan seluas 3,000 ekar dan Endau-Mersing seluas 2,815 ekar.

Dalam Rancangan *in-situ* tuan tanah asal dalam kawasan tanah ini diminta menyerahkan tanah mereka kepada FELCRA, selepas itu diterima masuk

ke rancangan ini dan akan diperuntukkan 2.54 hektar. Tiap-tiap seorang peserta diperuntukkan semula 2.54 hektar terdiri dari 1.62 hektar tanaman utama secara saham, tanaman kontan 0.41 hektar juga secara saham, dusun seluas 1.041 hektar secara persendirian dan 0.10 hektar, lot perumahan secara persendirian.

Bagi jenis yang ketiga seperti yang telah dimaklumkan tadi iaitu memulih kawasan padi yang tidak lagi sesuai ditanam dengan padi dan ditanam dengan pokok-pokok kekal. FELCRA telah merancang membuka rancangan ini di Kedah dan di Johor. Rancangan ini akan dilaksanakan selepas mendapat kelulusan daripada tuan punya tanah berkenaan.

Syarat-syarat yang dikenakan oleh RISDA bagi menyertai rancangan Mini Estet ialah tanah-tanah ini mempunyai surat hakmilik dan berhak kepada bantuan tanaman semula. Selain daripada itu tanah ini adalah daripada satu kawasan yang bersempadan di antara satu dengan yang lain dan sepatutnya tidak kurang daripada 100 ekar supaya kawasan-kawasan ini sesuai dimajukan sebagai sebuah ladang. Bagi FELCRA syarat-syarat yang sama adalah diperlukan juga.

Selain daripada itu tuan-tuan punya tanah hendaklah bersetuju menyerahkan kuasa kepada kedua-dua agensi ini bagi mentadbirkan kawasan itu secara terusnya.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Tuan Yang Dipertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah setakat ini sejauh manakah kejayaan *in-situ* development ini dari segi untuk memulihkan tanah terbiar, selain daripada mereka ini mengambil

tanah-tanah Kerajaan dan menanam dengan tanaman-tanaman iaitu tidak daripada tanah rakyat sahaja.

Yang kedua, apakah kejayaannya dari segi peneroka itu sendiri berterima kasihkah atau tidak dengan rancangan yang dijalankan oleh Kerajaan setakat ini?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, dalam rancangan *in-situ* Programme yang dijalankan oleh FELCRA ini kalau dapat dilihat secara terperinci di kawasan-kawasan yang berkenaan kita dapat menjalankan 3 program sekarang, satu di Terengganu, satu di Kelantan dan satu di Pulau Langkawi. Peserta-peserta rancangan ini bukan sahaja dapat mempunyai satu kawasan tanah yang diusahakan bersama oleh tuan-tuan tanah di peringkat awal bersama dengan FELCRA tetapi dapat ditempatkan ke satu Rancangan Kampung Tersusun yang lebih baik.

Saya percaya apabila hasil daripada rancangan ini dapat dikeluarkan peserta-peserta rancangan ini akan mendapat pendapatan lebih daripada peringkat sebelum mereka memasuki penyertaan *in-situ* Programme ini.

Bagi mereka yang telah dapat nikmat melalui rancangan Kerajaan ini banyak juga daripada mereka ini telah mengucapkan terima kasih bukan sahaja rancangan-rancangan FELCRA, RISDA dan FELDA tetapi juga tidak kurang juga di antara mereka ini yang tidak berterima kasih kepada Kerajaan.

Saya berharap mesej seperti ini akan disampaikan kepada mereka yang telah diajar untuk mengecap nikmat dan bersyukur juga diajar untuk mengucapkan terima kasih kepada Kerajaan.

Wan Abu Bakar bin Wan Mohamad: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Dari jawapan Yang Berhormat tadi berkaitan dengan

RISDA dan juga Rancangan Mini Estet, saya suka mendapat tahu adakah rancangan yang dinamakan Sepentas itu akan diteruskan oleh Kementerian?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, Sepentas adalah satu badan yang mengelolakan estet pekebun getah kecil dan kita tidak ada rancangan untuk hendak menyekat program pembukaan estet oleh Sepentas ini.

Tuan Ismail bin Said: Tadi dalam jawabannya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen ada menyatakan bahawa setakat ini sebanyak 256 mini estet telah dimajukan oleh pihak RISDA. Sebagaimana yang kita ketahui bahawa sebahagian mini estet ini adalah daripada tanah-tanah pinggir dahulunya menjadi projek Kerajaan Negeri. Jadi, tanah pinggir ini di bawah projek Kerajaan Negeri dia kenakan bayaran CAC (Consolidated Annual Charge).

Saya ingin tahu apakah terjadi kepada CAC ini dan sejauh manakah penglibatan pentadbiran Kerajaan Negeri dalam projek mini estet ini?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, segala aturan dan peraturan yang berkaitan dengan undang-undang Kerajaan Negeri tidaklah menjadi kuasa kita untuk mengatasinya. Apa-apa peraturan yang bersabit dengan masalah tanah dan berhubung dengan Kerajaan Negeri dikekalkan.

Tuan Tan Kok Hooi: Tuan Yang Dipertua, berkenaan tanah-tanah terbiar khasnya dahulunya sawah padi yang dicadangkan oleh agensi Kerajaan supaya ditanam dengan kelapa sawit tetapi tidak ada sambutan oleh tuan-tuan tanah itu, mereka mahukan tanah-tanah itu ditanam padi juga.

Tentang ini, adakah Kementerian berkenaan sedia membantu mereka; jika ya, apakah caranya dan jika tidak, sebab apa?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, sekiranya kawasan berkenaan dicadangkan oleh mana-mana agensi Kerajaan untuk menanam kelapa sawit sedangkan tuan punya tanah berhasrat untuk meneruskan tanaman padi, saya ingin menasihatkan, menyarankan kepada Ahli Yang Berhormat dari kawasan yang berkenaan, kalau ada penduduk di kawasannya yang ingin meneruskan tanaman padi, kita telah membahagikan tugas, tanaman padi akan diserahkan di bawah Kementerian Pertanian.

Tuan Haji Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya kepada Setiausaha Parlimen Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah kawasan Seberang Perak telah lama diperuntukkan untuk kawasan FELCRA tetapi hanya baru-baru ini sahaja diadakan temuduga dan bilakah pelaksanaan rancangan FELCRA akan dilaksanakan oleh Kementerian ini?

Kedua, apakah kriteria ataupun syarat-syarat yang membolehkan peserta-peserta diterima masuk ke dalam Rancangan FELCRA Seberang Perak?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, Rancangan Seberang Perak ini bukanlah satu rancangan baru yang akan dibuka bahkan pada masa sekarang pun kita telah membuka lebih daripada 2,000 ekar tanah dan penemuduga yang dibuat baru-baru ini adalah untuk lapisan yang kedua yang akan dimasukkan bagi kawasan tanah yang akan terus dibuka pada masa ini dan masa yang akan datang.

Syarat-syaratnya ialah bagi yang pertama sekali tuan-tuan tanah yang berdekatan yang mempunyai tanah di kawasannya yang telah diambil untuk diserap masuk ke dalam Rancangan FELDA ini adalah menjadi satu daripada syarat yang penting dan tuan-tuan tanah yang berkenaan hendaklah bersetuju menyerahkan tanah mereka dan ingin menyertai semula dalam rancangan yang telah kita sarankan dan bagi orang-orang yang tidak tinggal di dalam kawasan ini adalah ditinjau daripada segi persediaannya untuk menyertai rancangan ini dan dihadkan kepada umurnya supaya lebih sesuai menjadi seorang petani dan juga tidak ketinggalan bilangan anaknya adalah menjadi salah satu daripada syarat yang terpenting.

Tuan Saidin bin Mat Piah: Soalan tambahan. Tuan Yang Dipertua, Yang Berhormat Setiausaha Parlimen tadi telah menerangkan bahawa dalam usaha memajukan tanah bermilik yang terbiar di negara ini, pihak RISDA dan FELCRA telah diberi peranan. Sehingga setakat ini RISDA telah dapat melaksanakan 256 projek dan FELCRA sebanyak 58 buah projek. Saya ingin tahu, daripada sekian banyak projek sama ada RISDA dan FELCRA itu melaksanakan, berapa peratuskah yang berjaya dan apakah langkah-langkah positif yang diambil oleh Kerajaan jika terdapat kegagalan daripada projek-projek yang dilaksanakan?

Soalan yang kedua, dalam projek *insitu* Yang Berhormat Setiausaha Parlimen telah menerangkan hanya setakat ini 3 program sahaja yang dapat dilaksanakan di Pulau Langkawi, Kelantan dan Terengganu. Saya ingin tahu adakah program *insitu* ini akan dilaksanakan di negeri Perak dan juga di lain-lain negeri di Malaysia?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, peratus kejayaan yang dicapai oleh RISDA dan FELCRA

dalam rancangan-rancangan pemuliharaan dan kemajuan tanah ini, saya percaya tidak sampai 100% oleh sebab dia tidak sampai masa yang cukup kerana penanaman getah memakan masa lebih kurang 6 tahun baru kita dapat menoreh tetapi keseluruhan rancangan yang telah dijalankan oleh FELCRA ataupun RISDA adalah berjalan dengan baik, cuma sedikit sebanyak tempat-tempat yang terdapat kekurangan pengawasan dan perkara ini telah diambil tindakan supaya langkah-langkah yang sesuai bagi pengawasan rancangan-rancangan yang berkenaan itu dapat diawasi dengan baik dan sempurna.

Bersabit dengan soalan yang kedua mengenai *insitu* programme yang terdapat di Kuala Terengganu, di Kelantan dan di Pulau Langkawi, saya percaya sekiranya diizinkan Tuhan, insya Allah keadaan ekonomi yang lebih baik pada masa hadapan kita percaya di Perak juga tidak boleh jalankan *insitu* programme ini. Saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat di kawasan yang berkenaan hendaklah bekerja lebih kuat daripada yang ada sekarang.

Tuan Yang Dipertua: Soalan tambahan yang penghabisan. Ahli Yang Berhormat dari Tenggaroh.

Tuan Khadri bin Sabran: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Dalam jawapan Yang Berhormat Setiausaha Parlimen tadi ada menyatakan bahawa RISDA melalui mini estet dan FELCRA akan hanya memulihkan, memajukan tanah-tanah yang ada hakmilik sahaja iaitu pemilik-pemilik yang telah menjelaskan tuntutan 5A ataupun premium daripada Kerajaan. Jadi soalannya apakah bentuk bantuan yang boleh diberikan oleh Kerajaan terhadap petani-petani miskin di dalam negara ini untuk memajukan tanah-tanah terbiar mengikut contoh kes. Inilah dia kesnya iaitu satu tanah

katahal luasnya 600 ekar dikurniakan oleh Kerajaan lebih kurang pada tahun 1960, kemudian separuh daripada pemilik-pemilik tersebut telah pun menjelaskan tuntutan hakmilik ataupun premium dan kemudian separuh lagi tidak berupaya untuk menjelaskan tuntutan tersebut. Jadi mereka ini hendak memajukan tanah itu hingga ke tahun 1983 ini masih lagi terbiar. Jadi hendak pergi kepada mini estet RISDA, mini estet kata tidak memenuhi syarat; hendak pergi kepada FELCRA, FELCRA kata tidak memenuhi syarat. Jadi bagaimanakah cara hendak menyelesaikan masalah ini?

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Tuan Yang Dipertua, masalah ini bukan sahaja miskin, ini boleh jadi macam sudah daif sedikit sebab sudah minta tanah, Kerajaan sudah beri, kemudian tidak ada duit langsung hendak bayar cukai tanah itu pun. Kita juga ada mempunyai peraturan-peraturan yang tertentu dalam masalah ini dan sekiranya perkara ini berbangkit di kawasan Ahli Yang Berhormat, saya percaya kita boleh merundingkan dan saya persilakan Yang Berhormat ke Kementerian saya bagi merundingkan cara-cara mengatasi masalah ini kerana bukan sahaja Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah malah semua Kementerian berhasrat untuk hendak menolong kalangan yang miskin ini.

PELAJAR-PELAJAR MENENTANG KERAJAAN

2. Tuan Mohd. Razlan bin Haji Abdul Hamid minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada beliau sedar bahawa rakyat memandang tinggi langkah-langkah yang telah diambil oleh Kementerian Pelajaran terhadap pelajar-pelajar kita di seberang laut yang menjalankan kegiatan menentang Kerajaan. Jika sedar apakah pula tindakan beliau terhadap

pelajar-pelajar kita di pusat-pusat pengajian tinggi dalam negeri yang menjalankan kegiatan menentang dasar-dasar Kerajaan melalui persatuan-persatuan mereka, misalnya persatuan yang berbentuk agama.

Timbalan Menteri Pelajaran (Dato' Mohamed Khalil Yaakob): Tuan Yang Dipertua, adalah tidak benar terdapatnya pelajar-pelajar kita di pusat pengajian tinggi tempatan yang menjalankan kegiatan melalui persatuan-persatuan mereka menentang Kerajaan. Sehingga ini tidaklah terdapat aktiviti-aktiviti persatuan pelajar secara terbuka yang menimbulkan keraguan sebagai menentang dasar Kerajaan. Ini ialah kerana semua aktiviti pelajar di pusat pengajian tinggi tempatan adalah diawasi juga oleh pihak pentadbiran institusi-institusi yang berkenaan. Kerajaan sentiasa mengawasi setiap aktiviti pelajar-pelajar kita di pusat-pusat pengajian tinggi tempatan bagi menentukan tidak terkeluar dari batas tertentu yang boleh menjejaskan keselamatan negara.

Tuan Chan Kok Kit: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu apakah ertinya kegiatan menentang Kerajaan?

Dato' 'Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, soalan ini tidak datang daripada saya, mungkin Yang Berhormat yang bertanyakan soalan ini boleh memberi tafsiran untuk membantu Yang Berhormat yang baru bertanya itu (*Ketawa*).

Tuan Ibrahim Azmi bin Hassan: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Sukacita saya mendapat keterangan daripada Timbalan Menteri Pelajaran selalu kita dengar bahawa ada di antara pelajar-pelajar Malaysia di luar negeri ada di antara mereka yang menentang dasar-dasar

Kerajaan. Maka apakah sebab-sebabnya yang membawakan pelajar-pelajar itu menentang Kerajaan, apakah yang Kerajaan dapat tahu daripada punca apa, adakah disebabkan tidak mencukupi layanan-layanan Kerajaan ataupun Kementerian Pelajaran terhadap pelajar-pelajar kita di luar negeri. Itu soalan yang pertama.

Yang kedua, selalunya pelajar-pelajar di luar negeri yang menentang dasar-dasar Kerajaan ialah berpunca daripada mereka tidak tahu apa hakikat yang sebenarnya, gambaran-gambaran tentang Kerajaan kita contohnya saya sendiri semasa saya di luar negeri iaitu semasa saya di Universiti Al-Azhar dahulu, gambaran-gambaran yang saya dapat tentang Kerajaan Malaysia berlainan daripada apa yang saya biasa tengok pada masa saya berada dalam negeri. Oleh yang demikian adakah Kementerian Pelajaran ada menghantar penasihat-penasihat ataupun pegawai-pegawai untuk menjelaskan keadaan kedudukan Kerajaan kita ataupun dasar-dasar Kerajaan kita yang sebenarnya supaya mereka itu tahu. Kalau sekiranya ada Kerajaan hantar penasihat-penasihat ataupun penerangan-penerangan ini, adakah setahun sekali, 6 bulan sekali atau berapa lama sekali?

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, soalan ini dibahagikan kepada tiga bab. Yang pertama nampaknya tafsiran Ahli Yang Berhormat berbeza dengan apa yang dikatakan oleh penanya soalan asal yang mengatakan Yang Berhormat berpuas hati dengan langkah-langkah Kerajaan yang telah pun diambil khasnya di luar negeri.

Yang kedua mengenai sebab-sebab dan adakah sama ada Kerajaan memberi layanan yang cukup kepada pelajar-pelajar kita. Saya hendak menyatakan di sini bahawa kita

mempunyai Pejabat Penuntut-penuntut (MSD) yang dikendalikan oleh Kementerian yang mana kita melengkapkan dengan pegawai-pegawai yang tertentu yang boleh memberi perhatian terhadap keperluan kebajikan pelajar-pelajar kita.

Yang ketiga, Yang Berhormat yang bertanya tadi menceritakan keadaan di Al-Azhar ataupun di Cairo dahulu. Dahulu dalam takrif bila agaknya, jadi saya pun hendak bertanya juga kerana dalam langkah-langkah yang kita ambil sekarang kita juga seperti saya katakan tadi mempunyai Pejabat Penuntut termasuk di Cairo dan kita juga membekalkan pejabat-pejabat kita bukan sahaja dengan pegawai-pegawai tertentu yang boleh memberi penerangan mengenai dasar-dasar Kerajaan, tetapi dari semasa ke semasa kita juga menghantar penceramah-penceramah kita dalam bahagian-bahagian tertentu sambil lawatan-lawatan dari semasa ke semasa yang dibuat oleh pemimpin-pemimpin kita.

Selain daripada itu memang dengan adanya penyelarasan di antara Kementerian saya, Kementerian Luar Negeri, Kementerian Penerangan kita sentiasa membekalkan alat-alat penerangan yang boleh memberi gambaran mengenai dasar-dasar Kerajaan yang paling kemas kini, umpamanya, melalui filem-filem, melalui akhbar-akhbar dan majalah-majalah yang kita keluarkan.

Tuan Sim Kwang Yang: Soalan tambahan, Tuan Yang Dipertua. (*Dengan izin*) I would like to ask the Deputy Minister of Education three questions, since he has said in his reply that the activities of the student bodies of local universities are being taken care of by the school administration and that from time to time Government Departments, Government leaders, also meet these

students all over the place in order to explain to them Government policies:

- (1) Is it not the objective of our tertiary education to render independence of thinking to our students so that they can judge what is right and what is wrong for themselves?
- (2) Is the Government so infallible or cannot be wrong like God that the students cannot feel unhappy about it?
- (3) Instead of explaining the policies to these students has the Government ever tried to understand the grievances, the frustration and the discontent of the students so as to absorb their views into the Government policies?

Dato' Mohamed Khalil Yaakob:

Tuan Yang Dipertua, yang pertama tadi, kalau Ahli Yang Berhormat mengatakan bahawa kita seolah-olah tidak membenarkan pelajar-pelajar kita mengemukakan pandangan, ini adalah tidak benar, kerana setakat ini pun memang kita mengizinkan pelajar-pelajar kita mewujudkan aktiviti-aktiviti di dalam kampus dan seperti kita ketahui, kita pernah mendengar program-program yang dilakukan oleh pelajar-pelajar seperti "the great economy debate and the great law debate" yang mana ahli-ahli daripada DAP pun kadang kala dijemput untuk mengambil bahagian dan Kementerian tidak pun mengatakan bahawa Ahli Yang Berhormat daripada DAP tidak boleh mengambil bahagian.

Memang dalam program-program seperti ini banyak pandangan-pandangan dan soalan-soalan dikeluarkan yang menyentuh dasar Kerajaan pun dan kita tidak mengambil langkah apa-apa. Yang kita tegaskan ialah sekira berlakunya aktiviti-aktiviti khasnya di luar

kampus yang melibatkan kepentingan keselamatan, hal ini akan kita kaji dengan teliti.

Saya juga hendak menegaskan di sini bahawa pandangan Ahli Yang Berhormat mengenai soalan kedua, seolah-olah kita benar-benar begitu takut sehingga tidak ada mana pihak boleh memberi pendapat mengenai perjalanan kita melaksanakan dasar. Ini tidak benar. Seperti saya katakan tadi melalui aktiviti-aktiviti yang diadakan kadangkala memang terdapatnya perbagai expression yang memberi "constructive criticisms" terhadap pelaksanaan dasar kita dan ini memang kita mengambil perhatian.

Dari segi yang ketiga, sama ada ada saluran pelajar-pelajar ini dapat menyuarakan sesuatu, ini memang kita lakukan juga umpamanya mereka ini boleh menyuarakan grievances melalui berhubung, mengadakan dialog dengan pihak Kementerian, menghantarkan memorandum menyatakan sesuatu hakikat, dan memang saya boleh katakan di sini, dari masa ke semasa pihak Kementerian pun menerima pandangan-pandangan yang disalurkan melalui kesatuan-kesatuan pelajar yang disampaikan kepada pihak Kerajaan khususnya kepada pihak Kementerian Pelajaran dan kita memang mengambil perhatian atas pandangan-pandangan yang dikemukakan kepada kita. Jadi, saya hendak mengatakan di sini adalah tidak benar pendapat Ahli Yang Berhormat tadi seolah-olah kita benar-benar membuat satu tekanan yang berat kepada pelajar-pelajar kita di dalam universiti tempatan. Ini adalah satu pandangan dan anggapan yang salah.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Tuan Yang Dipertua, daripada jawapan Yang Berhormat tadi saya dapat mentafsirkan bahawa ada juga pelajar-pelajar kita yang menentang Kerajaan. Kemungkinan

tentangan ini terbit dari mereka yang tidak faham dasar Kerajaan ataupun sengaja hendak mengeluarkan fikiran yang lebih daripada orang lain yang ada di luar kampus ini ataupun sengaja menidakkan ataupun semua yang Kerajaan buat semua tidak betul seperti DAP dalam Dewan inilah. Saya ingin bertanya apakah Kerajaan bercadang untuk mengadakan satu badan ataupun jawatankuasa daripada mereka yang berpengalaman dari segi politik dan dasar Kerajaan untuk pergi memberi penerangan-penerangan dan pendapat-pendapat kepada semua institusi pengajian tinggi dan menerangkan kedudukan sebenar dari segi Malaysian Politic atau politik Malaysia dan juga dasar-dasar Kerajaan supaya tidak semua apa yang Kerajaan buat tidak betul bagaimana yang saya sebutkan tadi.

Dato Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, sebenarnya kita dalam rangka hendak menyampaikan sesuatu mengenai dasar Kerajaan kepada universiti-universiti ini tidak perlulah sehingga kita menubuhkan sebuah jawatankuasa khas supaya kita dapat menerangkan dasar-dasar kita secara teratur. Saya ingin menyatakan memang menjadi cara universiti kadangkala mengadakan seminar, forum dan sebagainya yang mana pihak-pihak Kerajaan juga dijemput yang mana kita mengambil peluang di dalam forum-foram, seminar ataupun kursus, yang mana kita mengambil peluang menerangkan dasar-dasar Kerajaan.

Saya bersetujulah dengan Ahli Yang Berhormat tadi mengatakan mungkin juga ada pelajar-pelajar kita secara diam-diam menyokong politik seperti DAP dan mungkin dianggap sebagai menentang Kerajaan, barangkali ada, tetapi saya tidak jawab begitu awal tadi.

Tuan Gooi Hock Seng: Tuan Yang Dipertua, saya ingin bertanya Menteri berkenaan adakah benar semasa

lawatan Perdana Menteri ke London baru-baru ini para pelajar Malaysia di situ telah mengadakan tunjuk perasaan terhadap beliau.

Dato Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, seharusnya saya tidak menjawab soalan ini kerana tumpuan sebenar soalan ini, adalah terhadap masalah pelajar-pelajar di pusat pengajian tempatan.

Tuan Hassan bin Haji Mohamed: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Mengikut Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan tadi tidak ada penentangan daripada pelajar-pelajar kita yang duduk di pengajian tinggi tempatan. Tetapi adakah Yang Berhormat Menteri sedar bahawa pada awal tahun baru-baru ini telah ada satu tunjuk perasaan yang bertopeng dilakukan oleh pelajar-pelajar kita di Pejabat Pesuruhjaya Tinggi Malaysia di London. Adakah benar pelajar-pelajar kita ini daripada pelajar Malaysia ataupun pelajar daripada negeri yang lain dan apakah tujuan mereka mengadakan tunjuk perasaan itu. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar juga bahawa pelajar-pelajar kita di luar negeri, terutama di London mempunyai empat buah kegiatan pertubuhan yang bercorak Islam dan di antaranya sebuah yang menganut fahaman bahawa untuk menegakkan sebuah negara Islam di Malaysia ini mesti melalui satu revolution.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Yang pertama seperti saya katakan tadi, saya tumpukan jawapan ini kepada masalah-masalah pelajar-pelajar di institusi tempatan. Jadi maksud Ahli Yang Berhormat tadi ialah adanya satu tunjuk perasaan bertopeng sebenarnya ini tidak berlaku di dalam institusi tempatan.

Saya ingin menyatakan di sini memang kita sedar dan kita mengetahui berlakunya satu tunjuk

perasaan yang bertopeng di sekitar Pejabat Pesuruhjaya Tinggi London, walau bagaimanapun kita tidak dapat mengesan secara individu siapakah sebenarnya yang mengambil bahagian—itulah sebabnya mereka bertopeng. Kalau tidak bertopeng sudah tentu kita boleh kenal, kadangkala boleh kita arah supaya gambarnya diambil. Tetapi barangkali sebab mereka bertopeng adalah kerana ada muslihat tertentu dan kita difahamkan bahawa mereka-mereka yang mengambil bahagian itu adalah datangnya daripada satu persatuan yang dinamakan FUEMSSO yang mana kita mengetahui pertubuhan pelajar ini dianggotai oleh pelajar-pelajar daripada Singapura dan daripada Malaysia, tetapi bukan pelajar-pelajar yang dibiayai oleh Kerajaan.

SKIM RUKUN TETANGGA— PENYUSUNAN SEMULA

3. Tuan Karpal Singh minta Perdana Menteri menyatakan sama ada penyusunan semula Skim Rukun Tetangga berhasil dan adakah ianya dibuat demi kepentingan orang ramai. Adakah Kerajaan bercadang untuk mengekalkan skim ini.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dr Goh Cheng Teik): Tuan Yang Dipertua, Rukun Tetangga telah disusun semula mulai bulan Januari 1983. Mengikut keputusan Jemaah Menteri sektor-sektor Rukun Tetangga adalah dibahagikan kepada tiga kategori. Pemastautin-pemastautin di kawasan yang dikelaskan sebagai kategori 3 sahaja dikehendaki menjalankan tugas-tugas rondaan. Dari jumlah 715 sektor yang ada di seluruh Semenanjung Malaysia, sebanyak 74 sektor atau 10% telah diletakkan di bawah kategori 3.

Urusan penyusunan semula skim Rukun Tetangga mengikut konsep baru ini pada umumnya adalah diterima baik oleh pemastautin-pemastautin di segenap tempat yang diliputi oleh skim Rukun Tetangga. Ini ialah kerana pelaksanaan konsep baru Rukun Tetangga telah meringankan tanggungjawab yang mereka terpaksa memikul selama ini. Sekarang rondaan dijalankan hanya di kawasan-kawasan yang terancam oleh banyak kejadian-kejadian jenayah dan kawasan-kawasan inilah yang diletakkan di bawah kategori 3. Kerajaan bercadang hendak mengekalkan skim Rukun Tetangga kerana skim ini masih lagi diperlukan.

Walaupun ianya mengalami pengubahsuaian dalam bentuk mengikut kategori masing-masing tetapi tiap-tiap sektor Rukun Tetangga adalah diminta menumpukan kegiatan mereka kepada tujuan utama Rukun Tetangga iaitu untuk memupuk semangat kejiranan di kalangan penduduk-penduduk tempatan. Bahawasanya semangat kejiranan di negara ini didapati berkurangan terutama sekali di kalangan penduduk-penduduk di kawasan-kawasan perumahan moden.

Di dalam merancang sektor-sektor Rukun Tetangga bagi masa hadapan keutamaan akan diberi kepada kawasan-kawasan di mana semangat kejiranan itu sangat tidak memuaskan.

Tuan Shamsuri bin Md. Salleh: Tuan Yang Dipertua, dapatkah Timbalan Menteri menyatakan apakah kriteria yang digunakan untuk menggred sektor Rukun Tetangga ini kepada tiga kelas—1, 2, dan 3. Dan jika sektor berkenaan itu dikelaskan kepada kategori yang ketiga, dapatkah dibuat kajian semula supaya kriteria ini ditukar menjadi dua ataupun satu, sebab ada di antara sektor-sektor yang berkenaan di mana penduduk-penduduknya tidak berpuas hati

terhadap kelas ataupun kategori yang telah ditetapkan itu kerana mereka dapati ada lain-lain sektor yang lebih terancam lebih patut dikelaskan kepada 3 ini, dikelaskan kepada 1 ataupun 2?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang Dipertua, Jabatan Rukun Tetangga mengelaskan sektor-sektor yang berkenaan mengikut nasihat yang diberi oleh pihak Polis dan pihak polis menggunakan kadar jenayah sebagai salah satu kriteria. Memang boleh dikaji semula sekiranya ada buat kesalahan cara mengelaskan atau keadaan jenayah di kawasan itu adalah berkurangan.

Saya memang faham bahawa di kawasan Ahli Yang Berhormat sendiri iaitu di Balik Pulau, Jabatan Rukun Tetangga telah dapat sedikit sebanyak bantahan daripada penduduk-penduduk di satu kawasan yang dikelaskan kategori 3 dan Jabatan sekarang mengambil tindakan atas bantahan itu.

Tuan Tan Kok Hooi: Soalan tambahan. Tadi Timbalan Menteri berkenaan memberitahu bahawa seluruh Malaysia ada 74 tempat diletakkan dalam kategori 3, yang memerlukan rondaan. Bolehkah Timbalan Menteri berkenaan memberitahu mengikut pecahan tiap-tiap negeri?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang Dipertua, saya boleh beri maklumat itu secara bertulis.

Tuan Haji Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim: Soalan tambahan. Sebagaimana jawapan daripada Timbalan Menteri tadi menyatakan penyusunan semula Rukun Tetangga, adakah penyusunan semula ini disebabkan Rukun Tetangga pada masa yang lalu tidak berjaya atau hendak menambah kebbaikannya lagi pada masa yang akan datang?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang Dipertua, untuk menambah prestasi Rukun Tetangga.

Tuan Yang Dipertua: Soalan penghabisan.

Tuan Yew Foo Weng: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri berkenaan menyatakan sejak pelaksanaan skim Rukun Tetangga ini hingga sekarang adakah pihak Kerajaan mengadakan satu kajian untuk menentukan jumlah kehilangan tenaga masa (man hours) tahunan; kalau ada, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan secara purata jumlah ini?

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang Dipertua, Jabatan tidak ada statistik yang diminta oleh Ahli Yang Berhormat itu akan tetapi seperti saya terangkan tadi sebanyak 90% sektor-sektor yang ada sekarang telah dikategorisekan dalam kategori satu dan dua, dengan perkataan lain tugas rondaan telah dimansuhkan dalam 90% sektor yang ada di negara kita.

PENUKARAN TEKNOLOGI KEPADA PEKERJA TEMPATAN

4. Tuan Peter Chin Gan Oon minta Menteri Kerja Raya dan Kemudahan-kemudahan Awam menyatakan sama ada beliau berpuas hati dengan penukaran teknologi antara pekerja-pekerja tempatan dan sama ada cawangan teknologi yang ditukarkan berhubung dengan mempelajari teknik-teknik pembinaan istimewa yang mengurangkan kerja dan masa; jika tidak, apakah rancangan-rancangan Kementerian telah merangka untuk memastikan bahawa penukaran-penukaran teknologi positif yang sedemikian adalah sedang dikuatkuasakan.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dato S. Samy Vellu): Tuan Yang Dipertua, sehingga sekarang saya berpuas hati dengan penukaran teknologi kepada pekerja-pekerja tempatan yang dibuat oleh kontraktor-kontraktor luar negeri. Teknologi-teknologi ini adalah juga berhubung dengan mempelajari teknik-teknik istimewa yang mengurangkan kerja-kerja dan masa seperti pembinaan, iaitu jambatan Pulau Pinang dan pemulihan pelabuhan Kuantan. Latihan juga sedang dijalankan di projek Daya Bumi di Kuala Lumpur di mana jurutera-jurutera Jabatan Kerja Raya sedang mengikuti latihan atas sistem pengurusan kontrak dan juga aturan-aturan baru untuk menyiapkan kerja dalam satu tempoh masa.

Tuan Yew Foo Weng: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri yang berkenaan, adakah pihak Kementerian membuat kajian untuk menentukan sebenarnya teknologi yang ditukar kepada rakyat tempatan, adakah sesuai untuk kegunaan tempatan dan adakah pihak Kementerian memastikan teknologi ini bukan satu teknologi yang obsolete dan tidak digunakan di luar negeri.

Dato' S. Samy Vellu: Tuan Yang Dipertua, Kementerian saya telah mengambil beberapa tindakan untuk mendapat tahu apakah tindakan-tindakan untuk mendapatkan teknologi-teknologi baharu dan seperti itu juga kita telah mengadakan beberapa rancangan-rancangan untuk mendapatkan latihan kepada pekerja-pekerja di tanah air kita.

KELAS PELAJARAN LANJUTAN (FEC)

5. Dato' Lee Kim Sai minta Menteri Pelajaran menyatakan apa sebab kelas Lanjutan (F.E.C.) bagi tahun 1983

setakat ini masih tidak dibuka. Adakah ia diberhentikan sebab kekurangan kewangan.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, Kelas Pelajaran Lanjutan (FEC) telah pun dibuka mulai 1-3-83 tetapi hanya untuk Tingkatan VI Atas berdasarkan kepada pusat-pusat yang ada Tingkatan VI Rendah pada tahun 1982. Program penuh Kelas Pelajaran Lanjutan telah tidak dapat dijalankan pada tahun ini kerana keadaan kewangan negara.

Dr Koh Tsu Koon: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya kepada Timbalan Menteri yang berkenaan, sama ada beliau sedar atau tidak bahawa Kelas Pelajaran Lanjutan merupakan satu saluran yang penting bagi pelajar-pelajar yang pada asalnya tidak berpeluang untuk melanjutkan pelajaran mereka itu dan sekiranya kelas-kelas ini diberhentikan kerana sebab-sebab kewangan maka mereka ini tidaklah mempunyai kesempatan untuk melanjutkan pelajaran. Apakah langkah-langkah gantian yang akan diambil oleh Kementerian?

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, memang Kementerian saya sedar mengenai kepentingan yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi. Walau bagaimanapun, kita perlu mengikut atau mengenal kenyataan (reality) kedudukan kewangan negara sekarang dan dari peruntukan yang telahpun diluluskan kepada Kementerian, kita perlu pula belanja mengikut keutamaan atas perkara-perkara yang lebih penting daripada Kelas Pelajaran Lanjutan ini. Saya tidak boleh memberi jaminan tentang langkah-langkah yang boleh kita ambil sekarang untuk mencetuskan semula kelas ini, kerana kita mesti bergantung kepada peruntukan yang dikhaskan untuk program ini.

PENYERTAAN BUMIPUTERA KETURUNAN DAYAK DALAM PERNIAGAAN

6. Tuan Justine Jinggut minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan memandang kepada Dasar Ekonomi Baru menggalakkan penyertaan Bumiputera dalam bidang perniagaan, berapakah peratus Bumiputera berketurunan Dayak di Sarawak yang terlibat secara aktif dalam perniagaan.

Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian (Dato' Lew Sip Hon): Dalam pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru dan menyentuh aspek-aspek penggalakan penyertaan Bumiputera di dalam bidang perdagangan dan perindustrian, Kementerian saya secara keseluruhannya, telah mengambil kira kepentingan semua kaum-kaum Bumiputera di Malaysia ini. Ke arah pencapaian matlamat Dasar Ekonomi Baru, Kementerian saya dalam strateginya telah menganggapkan semua suku kaum Bumiputera sebagai satu entiti. Semua peluang-peluang penyertaan serta galakan-galakan dalam bidang perdagangan dan perindustrian yang dipanjangkan kepada pihak Bumiputera adalah dilaksanakan secara keseluruhannya. Dengan demikian juga, Kementerian saya tidak dapat memberi perincian peratus penyertaan Bumiputera secara pecahan-pecahan suku lama.

ISTILAH BAHASA MALAYSIA OLEH DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA

7. Dr George Chan Hong Nam minta Menteri Pelajaran menyatakan berapakan istilah-istilah baru dalam Bahasa Malaysia dikeluarkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka semenjak ia ditubuhkan hingga sekarang.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, sejak tahun 1957 hingga 1982 Dewan Bahasa dan

Pustaka telah dapat menghasilkan kira-kira 275,000 istilah di dalam berbagai bidang ilmu dan profesyen. Sehingga akhir 1982 istilah-istilah ini diterbitkan di dalam 56 buah buku-buku istilah yang mencukupi bidang-bidang sains, kejuruteraan, perubatan, pentadbiran, ekonomi, perundangan, sukan dan sastera. Pada masa ini Dewan Bahasa dan Pustaka sedang mempergiatkan rancangan pembentukan dan pengembangan istilah Bahasa Malaysia meliputi semua bidang pengajian tinggi. Rancangan ini telah dimulakan pada awal tahun 1981 dan sehingga akhir tahun 1982 sejumlah kira-kira 200,000 istilah di dalam 100 bidang ilmu khusus telah dapat disiapkan. Pada akhir tahun 1985 dijangka kira-kira 400,000 istilah yang mencukupi kira-kira 200 bidang ilmu dan cabang-cabangnya sudah dapat disediakan dan diedarkan kepada pengguna-pengguna khusus iaitu di pusat-pusat pengajian tinggi.

Dr Koh Tsu Koon: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar bahawa kadang-kadang timbulnya persaingan di antara universiti-universiti dan juga di antara universiti dengan Dewan Bahasa dan Pustaka sendiri dari segi pembentukan istilah bagi bidang-bidang yang tertentu, iaitu misalnya bagi bidang-bidang sains terdapatlah dua atau tiga istilah dalam Bahasa Malaysia bagi satu istilah bahasa Inggeris. Apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh Dewan Bahasa dan Pustaka untuk membetulkan keadaan seperti ini yang banyak meragukan para pelajar.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, Kementerian saya memang sedar kadangkalanya berlaku percanggahan antara penerimaan istilah-istilah khasnya oleh pihak universiti-universiti. Saya hendak katakan di sini dalam rangka

kita mewujudkan istilah-istilah ia dilakukan melalui beberapa jawatankuasa, umpamanya Jawatankuasa Pembentukan Istilah yang mana pihak universiti-universiti dan institusi pengajian tinggi lain juga termasuk wakil-wakil daripada Kementerian ada mengambil bahagian, jadi dari segi pelaksanaannya kalau sudah ada wakil seharusnya dapat penerimaan. Walau bagaimanapun, saya hendak katakan di sini bagi mengatasi pencanggahan ataupun kurangnya penerimaan daripada universiti-universiti seperti yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat, kita ada lagi satu Jawatankuasa Penyelarasan Istilah. Jadi, di dalam jawatankuasa ini segala perbezaan dapat sekali lagi dikemukakan oleh pihak-pihak universiti tadi supaya pada akhirnya timbullah keadaan penerimaan semua.

Tuan Haji Dusuki bin Haji Ahmad: Tuan Yang Dipertua, apakah Kementerian yang berkenaan sedar bahawa dalam usaha Dewan Bahasa dan Pustaka mencipta istilah-istilah terutamanya istilah ilmu pengetahuan, pembentukan jawatankuasa bersama dengan Kerajaan Indonesia telah diadakan dan dalam perundingan penciptaan istilah-istilah dengan Indonesia ini dari segi tawar-menawar memilih perkataan-perkataan istilah, kita sekarang kali kalah bahkan hampir keseluruhan istilah-istilah ilmu pengetahuan hari ini boleh dikatakan diambil daripada Indonesia dan kadang-kadang mengelak akibatnya penggunaan ahli-ahli ilmunya kita. Misalnya satu contoh yang mudah kita sudah menerima dengan baik bahawa perkataan "teknologi" itu ialah "teknoloji" tetapi hari ini kita terpaksa mengatakan "teknologi", terbawa oleh Indonesia. Juga misalnya Lembaga Letrik Negara (LLN) kita sudah menerimanya dengan baik "letrik" tetapi hari ini sudah ada ura-ura letrik hendak jadi "eletrik" sampai

terpaksa LLN membelanjakan mengubah perkataan letrik kepada elektrik, jadi LEN semula.

Yang kedua, istilah-istilah ciptaan ini pula kebanyakannya bahkan hampir keseluruhannya tidak merupakan perkataan original nusantara atau original perkataan Melayu, kebanyakan dipinjam daripada Belanda, Inggeris dan sebagainya.

Yang ketiga, istilah-istilah yang berhubung dengan agama juga. Apakah Menteri yang berkenaan sedar kebanyakannya, bahkan ada di antara istilah-istilah itu kadang-kadang boleh membawa pengertian yang lain menurut istilah kehendak agama yang sebenarnya.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tuan Yang Dipertua, sebahagian besar daripada soalan tadi merupakan pandangan dan pendapat mengenai cara mana kita mewujudkan istilah-istilah kita, khasnya dalam rangka kita mengadakan perundingan bersama antara pihak kita dengan pihak Indonesia. Saya hendak mengatakan di sini dari segi konsep kita mewujudkan istilah-istilah. Kita cuba mendekati dari segi pengenalan international, khasnya dalam istilah-istilah saintifik dan teknologi cuba supaya istilah yang kita wujudkan tidak terlalu lari daripada kegunaan international, umpamanya, nuklear sebagai satu contoh.

Yang keduanya, kita seboleh-bolehnya mahu mengekalkan makna ataupun simbol saintifiknya. Jadi dalam rangka ini perbezaan mungkin timbul oleh kerana dalam rangka dahulu yang mana kita mewujudkan istilah-istilah lama, jadi terdapat pemikiran-pemikiran baru dari segi internationalization dan saintifik tadi yang mungkin oleh Jawatankuasa difikirkan perlu kita mengubah istilah-istilah lama itu.

Saya hendak mengatakan di sini langkah-langkah memang diambil untuk menyamakan penerimaan antara semua pihak yang mewujudkan istilah-istilah dan juga adalah tidak benar secara keseluruhannya bahawa sejumlah besar daripada istilah-istilah yang kita wujudkan seolah-olah pihak Indonesia menang, ia lebih banyak memberikan istilah-istilah rasmi kepada kita. Yang sebenarnya ada satu perhubungan yang rapat, penerimaan pun diasas kepada consensus dan mesyuarat.

KILANG YANG DILULUSKAN DI NEGERI-NEGERI

8. Tuan Mamat Ghazalee bin Abdul Rahman minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan bilangan permohonan untuk mendirikan kilang-kilang yang telah diluluskan mengikut negeri-negeri dalam tempoh 5 tahun yang lalu, dan berapakah yang telah didirikan, serta bilangan pekerja-pekerja yang telah diwujudkan.

Dato' Lew Sip Hon: Tuan Yang Dipertua, jika saya memberi maklumat-maklumat yang dikehendaki mengikut tahun-tahun 1978 hingga 1982 dan mengikut negeri-negeri, saya fikir panjang. Maka saya meminta izin untuk memberi jawapan ini dengan secara bertulis.

Tuan Yang Dipertua: Ya, dibenarkan.

TENAGA SOLAR—HASIL KAJIAN

9. Tuan Haji Yahya bin Haji Zakaria minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan sejauhmana Kementerian menjalankan kajian dan ujian penyelidikan penggunaan kuasa tenaga solar, dan apakah hasil kajian tersebut.

Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos (Tuan Au How Cheong): Tuan Yang Dipertua, suka saya memaklumkan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa bagi tujuan keupayaan tenaga suria, suatu peruntukan sebanyak \$1 juta telah diuntukkan dalam Rancangan Malaysia Keempat. Pihak Lembaga Letrik Negara telah melaksanakan satu projek "Solar" di Kampung Telok Apau, Pulau Langkawi pada Jun, 1982. Dalam projek ini 40 buah rumah telah dipasang dengan sistem solar masing-masing, menggunakan "photovoltaic cell" untuk pembekalan kuasa letrik. Kos projek ini ialah \$200,000.00 iaitu \$5,000.00 bagi setiap rumah. Projek ini merupakan satu model contoh dengan tujuan memperkenalkan teknologi tenaga solar dan juga memberi peluang untuk Lembaga Letrik Negara membuat kajian dan seterusnya merancang kemungkinan pembekalan letrik di luar bandar dengan menggunakan kuasa solar. Setakat ini projek tenaga solar tersebut telah menunjukkan prestasi yang baik dan pihak Lembaga Letrik Negara sentiasa mengikuti perkembangannya dan mengkaji masalah yang timbul.

Selain daripada itu Universiti-universiti tempatan iaitu Universiti Kebangsaan Malaysia, Universiti Malaya, Universiti Sains Malaysia dan Universiti Pertanian Malaysia serta MARDI dan SIRIM juga sedang membuat penyelidikan dan ujian mengenai penggunaan kuasa tenaga solar. Perkara-perkara yang sedang dikaji ialah tentang "photovoltaic cells, solar heating, solar drying dan solar air-conditioning". Dan Kementerian saya sedang menyelaraskan (monitoring) segala penyelidikan-penyelidikan itu.

Dr Koh Tsu Koon: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat Setiausaha Parlimen mengatakan bahawa perbelanjaan bagi 40 buah rumah ialah \$200,000 dan ini pada hitung panjangnya ialah \$5,000 tiap-tiap rumah. Adakah ongkos purata ini lebih tinggi kalau dibandingkan dengan kuasa elektrik yang biasa?

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang Dipertua, solar energy ini adalah satu teknologi yang baru dan pada peringkat kajian ini susahlah bagi kita menentukan sama ada perbelanjaan ini tinggi atau tidak. Walau bagaimanapun, izinkan saya memberitahu kepada Ahli Yang Berhormat itu bahawa walaupun kos permulaan adalah lebih tinggi tetapi pada puratanya sebaik sahaja alat-alat itu dipasang, tidak ada perbelanjaan yang lain.

Tuan Haji Yahya bin Haji Zakaria: Tuan Yang Dipertua, soalan tambahan. Daripada jawapan Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos tadi nyata menunjukkan bahawa prestasi berkenaan dengan penggunaan tenaga solar ini adalah begitu baik. Adakah Kementerian ini bercadang untuk memperluaskan rancangan ini, khususnya di kawasan-kawasan pendalaman di luar-luar bandar di dalam negara kita ini.

Tuan Au How Cheong: Tuan Yang Dipertua, oleh kerana projek pertama itu hanya dilaksanakan pada bulan Jun sahaja bagi tahun yang lalu, adalah lebih awal lagi bagi kita menentukan sejauh mana kita akan memperluaskan perkhidmatan ini.

Tuan Yang Dipertua: Masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 10 hingga 62 adalah diberi di bawah ini).

PASAR BESAR KUALA LUMPUR—MEROBOHKAN

10. Tuan Lee Lam Thye minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan bilangan sebenar pasar-pasar yang akan didirikan oleh UDA bagi menempatkan semula 641 buah pegerai di Pasar Besar, Kuala Lumpur yang dijadualkan akan dirobohkan pada akhir 1983 dan juga berikan butir-butir berikut:

- (a) tempat sebenar pasar-pasar itu;
- (b) kos binaan pasar-pasar tersebut;
- (c) bilakah pembinaan akan dimulakan dan bilakah tarikh dijangka siap;
- (d) berapa banyak gerai yang boleh ditempatkan pada setiap pasar dan siapakah yang akan bertanggungjawab mengenai peruntukan ini;
- (e) adakah semua pasar itu berupaya menempatkan kesemua 641 pegerai.

Menteri Perusahaan Awam (Datin Paduka Rafidah Aziz): Untuk menggantikan Pasar Besar, UDA setakat ini telah mengenalpasti pembinaan 3 pasar baru berasaskan konsep pasar moden. Pasar-pasar ini akan dibina di Taman Tun Dr Ismail, Gombak dan Cheras Batu 4.

Kos pembinaan adalah \$12 juta tiap-tiap satu bagi pasar-pasar di Taman Tun Dr Ismail dan Cheras, dan \$13 juta bagi pasar di Gombak.

Pelaksanaan pasar ini akan dijalankan serentak supaya ketiga pasar-pasar tersebut akan siap pada tarikh yang sama. Kerja-kerja cerucuk

dijangka akan bermula pada bulan September, 1983 dan kerja-kerja pembinaan dijangka siap pada akhir bulan Disember 1984. Peniaga-peniaga di Pasar Besar tidak akan dikeluarkan sehingga pasar-pasar baru siap dibina. Ini bermakna lesen berniaga tidak akan ditamatkan pada akhir tahun 1983.

Pasar di Taman Tun Dr Ismail dan di Cheras akan mengandungi 276 buah gerai tiap-tiap satu. Sementara pasar di Gombak pula akan mengandungi sebanyak 283 buah gerai. Adalah jelas di sini, jumlah gerai di ketiga-tiga pasar tersebut, sebanyak 835 buah kesemuanya, lebih dari mencukupi untuk menempatkan semula kesemua 641 peniaga-peniaga yang terdapat di Pasar Besar sekarang ini.

Untuk makluman Yang Berhormat, Dewan Bandaraya akan bertanggungjawab terhadap penempatan semula peniaga-peniaga terlibat.

Kementerian saya sentiasa berhubung rapat dengan Persatuan Peniaga-peniaga Pasar Besar Kuala Lumpur dan beberapa perbincangan telah pun diadakan dengan tujuan mengelakkan timbulnya apa-apa masalah apabila tiba masanya untuk berpindah kelak.

PEKERJA LEMBAGA LETRIK SABAH/SARAWAK KE PERKHIDMATAN PERSEKUTUAN

11. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan syarat-syarat yang ditawarkan kepada pekerja-pekerja di Lembaga Letrik Sabah dan Sarawak apabila mereka diserapkan ke dalam perkhidmatan Persekutuan; dan sama ada benar bahawa syarat-syarat yang ditawarkan itu tidak adil.

Tuan Au How Cheng: Perkara ini telah pun dijelaskan oleh Yang Berhormat Menteri sendiri semasa

membentangkan Rang Undang-undang Lembaga Letrik Sabah 1982 dan Rang Undang-undang Perbadanan Pembekalan Letrik Sarawak 1982 di Dewan yang mulia ini pada 8hb Disember 1982 lalu.

Ahli Yang Berhormat mungkin menyoalkan perkara ini lagi sebagai mengambil kesempatan untuk mengelirukan rakyat di Sabah dan Sarawak dengan sengaja menimbulkan keadaan yang boleh mencetuskan perasaan curiga dan syak wasangka khususnya di kalangan pekerja perbadanan-perbadanan berkenaan untuk tujuan yang Ahli Yang Berhormat sendiri tentu lebih sedia maklum.

Seksyen 70 Akta Lembaga Letrik Sabah 1982 dan Seksyen 49 Akta Perbadanan Pembekalan Letrik Sarawak 1982 jelas menerangkan bahawa pekerja-pekerja perbadanan berkenaan akan diberi syarat perkhidmatan yang tidak kurang baliknya dari apa yang diperolehi sebelum berkuatkuasanya Akta-akta tersebut.

Saya sukalah mengulangi bahawa pemindahan Lembaga Letrik Sabah dan Perbadanan Pembekalan Letrik Sarawak dari Perbadanan Negeri masing-masing dan menjadi Perbadanan Persekutuan tidak menjejaskan kedudukan pegawai dan kakitangan Perbadanan berkenaan. Oleh yang demikian soal tidak adil tidak timbul.

PUSAT KESIHATAN DI SEPULUT/SOOK, SABAH

12. Tuan Ahmad Shah bin Datuk Haji Hussein Tambakau minta Menteri Kesihatan menyatakan sama ada Kerajaan bercadang untuk mengadakan pusat-pusat kesihatan di kawasan Sepulut dan kawasan Sook di sebelah pendalaman.

Menteri Kesihatan (Tan Sri Chong Hon Nyan): Kementerian Kesihatan memang ada cadangan untuk mengadakan pusat-pusat kesihatan di kawasan Sepulut dan kawasan Sook di Negeri Sabah, jika ada peruntukan.

PINJAMAN YEN MEMBIAYAI PROJEK PEMBANGUNAN

13. Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamad minta Menteri Kewangan menyatakan adakah benar Kerajaan Jepun telah bersetuju memberi pinjaman sebanyak \$710 juta (71 billion yen) untuk membiayai projek negara kita. Sekiranya benar, apakah syarat-syarat tertentu dikenakan oleh Kerajaan Jepun kepada kita di dalam pelaksanaan projek tersebut.

Menteri Kewangan (Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah): Kerajaan Jepun telah pun bersetuju memberi pinjaman sebanyak ¥71 ribu juta atau lebih kurang M\$710 juta untuk membiayai projek-projek pembangunan di Malaysia. Persetujuan ini telah dicapai semasa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri membuat lawatan ke negara tersebut pada 23hb-29hb Januari, 1983. Pinjaman tersebut terbahagi kepada dua bahagian, iaitu:

- (i) Kredit Yen yang kesembilan sebanyak ¥21 ribu juta;
- (ii) Kredit Yen Khas sebanyak ¥50 ribu juta.

2. Syarat-syarat Kredit Yen yang kesembilan ini adalah serupa dengan kredit-kredit yen yang terdahulu. Kredit ini dikenakan faedah sebanyak 4% setahun. Tempoh pembayaran pula ialah selama 25 tahun termasuk 7 tahun tempoh perlepasan. Tidak ada syarat-syarat tertentu yang dikenakan oleh Kerajaan Jepun kepada Kerajaan Malaysia di dalam menggunakan kredit ini kecuali menetapkan bahawa penggunaannya hendaklah mematuhi

salah satu daripada syarat-syarat berikut. Ini pula bergantung kepada jenis projek-projek yang akan dijalankan.

- (a) "General untied" iaitu kredit ini boleh digunakan untuk membiayai pembelian daripada mana-mana negeri melainkan negara-negara komunis.
- (b) "United to less developed countries" (LDC untied) iaitu kredit ini boleh digunakan untuk membiayai pembelian daripada negara-negara sedang membangun sahaja.

3. Syarat-syarat Kredit Yen Khas masih di peringkat perundingan. Walau bagaimanapun, adalah dijangkakan syarat-syaratnya tidak akan berbeza banyak dari syarat-syarat pinjaman-pinjaman Yen yang lain.

MOTOSIKAL DAN BASIKAL DIJUAL DI MALAYSIA

14. Dr Koh Tsu Koon minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan bilangan motosikal dan

basikal yang telah dijual di Malaysia untuk tahun-tahun 1980, 1981 dan 1982. Berapa banyakkah di antara ini adalah dipasangkan di negara ini dan berapa banyak pula diimportkan dari luar. Memandangkan kepada hakikat bahawa motosikal dan basikal merupakan suatu cara pengangkutan yang penting untuk rakyat kita, khasnya mereka yang berpendapatan rendah, adakah Kerajaan bercadang hendak memulakan pengeluaran basikal dan bahagian-bahagian basikal (bicycle parts) di negara ini? Bagi motosikal pula, adakah HICOM telah menyertai dalam sebarang usaha sama dengan sebuah syarikat asing dan apakah peringkat-peringkat dalam proses pengeluaran motosikal yang dicadangkan untuk mendapatkan kandungan tempatan yang bertambah (rising local content), iaitu meningkatkan peratus bahagian-bahagian motosikal yang akan dikeluarkan oleh negara kita.

Dato' Lew Sip Hon: Jumlah motosikal dan basikal yang telah dijual di Malaysia serta jumlah yang dipasang dan diimport untuk tahun 1980, 1981 dan 1982 adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	MOTOSIKAL			BASIKAL		
	<i>Jual</i>	<i>Pasang</i>	<i>Import</i>	<i>Jual</i>	<i>Pasang</i>	<i>Import</i>
1980	178,351	174,229	4,122	102,267	84,503	17,764
1981	183,926	179,797	4,129	98,867	81,745	17,122
1982	193,114	190,564	2,550	92,206	76,772	15,434

Kerajaan telah meluluskan 8 buah syarikat untuk mengeluarkan basikal dan komponennya dan 5 buah daripadanya telah pun dilaksanakan. Pengeluaran basikal tempatan setakat ini telah mencapai paras 70% dalam menggunakan komponen tempatan.

Mengenai pengeluaran motosikal, terdapat 4 buah syarikat yang sedang mengendalikannya di mana setakat ini mereka telah berjaya menggunakan lebih kurang 30% komponen tempatan. Mereka telah juga disyaratkan supaya meningkatkan

penggunaan komponen tempatan secara berperingkat sehingga mencapai paras 60% menjelang tahun 1985.

Sementara itu HICOM sedang di peringkat terakhir dalam perundingannya dengan 3 buah syarikat Jepun (Yamaha, Honda dan Suzuki) untuk mengeluarkan injin motosikal bagi kegunaan tempatan serta untuk dieksport. Pengeluaran injin ini dijangka bermula pada penghujung tahun 1984 dan ini akan meningkatkan lagi penggunaan komponen tempatan bagi motosikal.

BERAS NEGARA—JAMINAN BEKALAN

15. Wan Ibrahim bin Abdullah minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan adakah benar berlakunya stock beras negara disimpan terlalu lama sehingga merugikan Kerajaan. Kalau benar mengapa terjadi demikian.

Datin Paduka Rafidah Aziz: Kerajaan adalah bertanggungjawab untuk menjamin bekalan beras yang mencukupi pada setiap masa untuk keperluan pasaran dan simpanan keselamatan.

Simpanan beras stockpile yang dikendalikan oleh LPN adalah berbeza daripada stock beras yang biasa disimpan oleh peniaga-peniaga beras swasta bagi tujuan perniagaan semata-mata. Jangka masa beras stockpile dalam simpanan adalah lebih lama berbanding dengan simpanan beras perniagaan swasta yang biasanya disimpan selama di antara 1 hingga 2 minggu sahaja. Sungguhpun demikian, beras stockpile yang dikeluarkan untuk jualan di pasaran oleh sistem FIFO (first-in-first-out) adalah sentiasa dalam keadaan baik.

Jika didapati sebarang kejatuhan mutu, LPN mengambil tindakan membersihkan semula beras itu sebelum menjualnya ke pasaran.

Masalah kerugian tidak timbul. Pengendalian beras stockpile negara sudah semestinya mempunyai kos-kos yang tertentu, tetapi stockpile ini mesti diadakan juga kerana keperluan dan kepentingan negara. Buat masa ini memang ada sejumlah beras lama dalam simpanan LPN iaitu beras baki daripada pembelian yang dibuat pada tahun 1977 dan 1978 untuk meningkatkan stockpile ke paras yang baru yang telah ditetapkan oleh Kerajaan pada masa itu dan juga untuk memastikan bekalan yang cukup berikutan daripada pembatalan penanaman padi luar musim di kawasan MADA akibat kemarau pada tahun 1978. Pada masa itu bekalan daripada Thailand dan Burma tidak boleh didapati dan pembelian terpaksa dibuat daripada Negeri China, Filipina dan Nepal sungguhpun mutunya tidak setanding dengan beras Thailand atau beras tempatan. Bagaimanapun kemarau yang berlaku tidaklah seteruk yang dijangka dan beras import ini yang kurang diminati oleh pembeli-pembeli telah mendapat persaingan daripada beras tempatan terutama apabila pengeluaran padi balik ke peringkat biasa.

Stock beras lama ini adalah akibat daripada keadaan yang luar biasa. Daripada sejumlah 392,000 tan metrik yang diimport baki yang ada sekarang cumalah 49,746 tan metrik. Stock ini dasingkan daripada beras stockpile biasa. Tindakan-tindakan telah dan sedang diambil bagi menjual beras-beras lama ini secara tender terbuka dan kelulusan Kerajaan akan diperolehi bagi mendapat pengecualian larangan eksport beras supaya membolehkan penender yang berjaya diberi opsyen untuk mengeksport beras tersebut.

**DASAR RANTAU AMAN,
BEBAS DAN BERKECUALI
(ZOPFAN)**

16. Tuan Abdul Raman bin Suliman minta Menteri Luar Negeri menyatakan:

- (a) adakah Dasar Rantau Aman, Bebas dan Berkecuali (ZOPFAN) setakat ini telah diterima sepenuhnya oleh negara-negara ASEAN dan sahabat-sahabat yang berjiran yang lain dan di samping itu adakah kuasa-kuasa besar seperti Amerika Syarikat, Russia dan China telah juga menerima hasrat negara-negara rantau ini, mengenai dasar ini;
- (b) adakah Kerajaan melalui Kementerian Luar Negeri telah juga menyakinkan kuasa-kuasa besar yang lain bahawa Dasar Pandang ke Timur Malaysia tidak sekali-kali akan merupakan hubungan keperluan dari segi keselamatan tetapi semata dari segi sikap dan pembangunan Ekonomi Malaysia; dan
- (c) sejauh manakah Dasar Pandang ke Timur Malaysia telah dimaklumkan kepada forum-forum Antarabangsa.

Menteri Luar Negeri (Tan Sri Haji Muhammad Ghazali bin Shafie):

- (a) Dasar Rantau Aman, Bebas dan Berkecuali (ZOPFAN) sebagaimana yang termaktub di dalam Pengisytiharan Kuala Lumpur pada 6hb November, 1971 telah ditandatangani bersama oleh kelima-lima negara ASEAN. Hakikat ini dengan sendirinya menunjukkan bahawa kelima-lima negara ASEAN mendokong sepenuhnya konsep tersebut.

Konsep ini kemudiannya telah diperincikan lagi oleh negara-negara ASEAN dan di sidang kemuncak ASEAN di Bali pada tahun 1976. Asas-asas konsep ini telah dimetrikkan di dalam "The Declaration of ASEAN Concord" dan "The Treaty of Amity and Cooperation in South East Asia".

Negara-negara ASEAN juga tidak ketinggalan mengutarakan ZOPFAN di dalam persidangan-persidangan antarabangsa yang penting seperti Perhimpunan Bangsa-bangsa Bersatu, Persidangan Negara-negara Islam, Persidangan Negara-negara Berkecuali dan Persidangan Commonwealth. Di tiap-tiap persidangan tersebut pengesahan dan sokongan terhadap ZOPFAN sering ditekankan dan dipersetujui.

Negara-negara jiran juga pada dasarnya menyokong prinsip-prinsip yang terkandung di dalam konsep ZOPFAN. Burma dan Demokratik Kampuchea pada dasarnya menyokong konsep ini. Vietnam dan Laos pula menerima konsep ZOPFAN seperti yang terkandung di dalam Deklarasi Kuala Lumpur November 1971 untuk dijadikan asas dalam perbincangan ke arah mengujudkan keamanan dan kestabilan di Rantau Asia Tenggara.

Pada hakikatnya pengisytiharan konsep ini adalah notis kepada kuasa-kuasa besar khususnya, agar menghormati kedaulatan, kemerdekaan serta keutuhan wilayah negara-negara yang menduduki dalam Zon ini—negara-negara Tenggara Asia.

Di samping itu, pengisytiharan konsep tersebut tidak pula menafikan hak kuasa-kuasa besar ini untuk memajukan kepentingan-kepentingan sah negara masing-masing, tetapi dengan secara tidak memperlakukan atau melibatkan negara-negara kita atau rantau ini dalam persaingan kuasa-kuasa besar tersebut.

Konsep ini telah diterima baik dan mendapat sokongan dunia antarabangsa. Kuasa-kuasa besar pula juga memberi sokongan terhadap konsep tersebut sungguhpun sokongan mereka itu jelas membangkitkan berbagai-bagai persoalan dan tandatanya.

Negeri China, misalnya telah pun menyatakan berkali-kali sokongannya terhadap konsep ini. Sebaliknya pula, keikhlasannya itu tetap telah menimbulkan tandatanya berikutan dengan keputusannya untuk meneruskan hubungan antara Parti Komunis Cina dengan beberapa parti Komunis yang terdapat di negara-negara Tenggara Asia, yang bertujuan semata-mata untuk menumbangkan Kerajaan yang sah secara di luar perlembagaan.

Soviet Union pula telah memberi sokongannya secara yang berdolak dalik. Beliau menyokong agar Zon Tenggara Asia menjadi Zon yang "Aman dan Stabil" tetapi jarang mahu menyebut istilah "Bebas dan Berkecuali".

Amerika Syarikat pula di sebaliknya menyokong konsep ini sebagai satu cita-cita yang patut diberi sokongan dan sanjungan sebagai satu objektif jangka panjang.

Jelaslah dari penjelasan di atas, khususnya dari perspektif reaksi kuasa-kuasa besar tadi, bahawa kita masih terpaksa melalui ranjau-ranjau yang berbagai lagi dan terpaksa juga mengambil masa yang panjang sebelum rantau Tenggara Asia benar-benar menjadi satu Zon yang Aman, Bebas dan Berkecuali. Namun demikian, usaha-usaha ke arah ini adalah merupakan satu proses yang berterusan.

Walau bagaimanapun perjalanan kita ke arah mencapai objektif mencapai ZOPFAN tersebut telah pun menemui suatu rintangan yang rumit dan bahaya apabila berlakunya pencerobohan yang terang-terang oleh Vietnam dengan disokong oleh Soviet Union terhadap negara dan rakyat Kampuchea. Pencerobohan dan penaklukan ini telah pun meningkat dan menghangatkan persaingan kuasa-kuasa besar di rantau ini dan sudah tentulah ianya membahayakan keselamatan rantau Tenggara Asia pada keseluruhannya.

Namun demikian sukacita dinyatakan sudah ternampak tanda-tanda yang menunjukkan sedikit pergerakan (movement) ke arah mencapai satu penyelesaian yang adil, mengikut kehendak opinion antarabangsa, bagi menyelesaikan isu Kampuchea ini.

Setelah tentera Vietnam berundur dari Kampuchea dan rakyat Kampuchea mempunyai kerajaan yang dipilih sendiri olehnya maka dapatlah negara-negara di Tenggara Asia ini menyambung semula proses perjuangan agar Zon kita ini

dapat benar-benar dijadikan sebuah Zon yang Aman, Bebas dan Berkecuali.

- (b) Mengenai soalan (b) pula, dasar “Pandang ke Timur” Kerajaan Malaysia bukan diwujudkan oleh sebab-sebab keselamatan. Ianya merupakan satu usaha kita untuk mencapai pembangunan yang lebih pesat dan mendapatkan satu perseimbangan di dalam tumpuan kita antara negara-negara Barat dengan negara-negara Timur untuk dijadikan model pembangunan kita.

Tujuan dasar “Pandang ke Timur” kita ini memang dilaung-laungkan melalui massa media kita dan juga semasa lawatan rasmi Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita baru-baru ini ke Jepun, beliau telah sekali lagi memberi keterangan yang lengkap dan jelas mengenai dasar ini.

- (c) Mengenai soalan (c) ingin saya nyatakan bahawa dasar “Pandang ke Timur” Kerajaan Malaysia merupakan satu dasar dalam negeri (domestic) semata-mata dan oleh itu tidaklah perlu ianya dimaklumkan di forum-forum Antarabangsa.

BUKU PANDUAN DISIPLIN SEKOLAH—MENERBITKAN

17. Tuan Gooi Hock Seng minta Menteri Pelajaran menerangkan sebab-sebab mengapa Kementerian beliau berhasrat untuk menerbitkan buku mengenai kategori sekurang-kurangnya 30 kesalahan yang mana murid-murid boleh didenda mengikut pertimbangan guru-guru besar.

Dato’ Mohamed Khalil Yaakob: Buku Panduan disiplin yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat

itu adalah Buku “Panduan Bagi Ibu Bapa Mengenai Disiplin Sekolah”. 30 kesalahan yang disebutkan oleh Yang Berhormat itu dimasukkan ke dalam buku tersebut sebagai contoh dan memberi panduan kepada ibu bapa supaya mereka dapat memainkan peranannya dan memberi kerjasama bagi mengurangkan kejadian-kejadian tersebut dan juga mengelakkan murid-murid melanggar peraturan disiplin sekolah yang lain.

UNIVERSITI KEENAM—LAPORAN PENUBUHAN

18. Tuan Oo Gin Sun minta Menteri Pelajaran menyatakan bilakah Universiti yang Keenam akan didirikan di Kedah supaya ianya bukan sahaja dapat menyelamatkan kerugian penukaran wang asing tetapi juga meresapkan perasaan kehampaan di antara para pelajar dan ibu bapa oleh sebab tiada terdaya mendapat kemasukan ke dalam kelima-lima universiti yang ujud di dalam negara kita.

Dato’ Mohamed Khalil Yaakob: Saya telah menyebut dalam jawapan saya pada 16-3-1983 dahulu adalah terlalu awal bagi Kementerian Pelajaran untuk membuat laporan dalam hal ini oleh kerana kajian belum selesai lagi. Oleh demikian, tarikh Universiti Keenam ini akan didirikan belum lagi diputuskan dengan muktamadnya.

HARGA BARANG KEPERLUAN UTAMA

19. Tuan Haji Dusuki bin Ahmad minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan sejauh mana berkesannya kawalan harga terhadap barang-barang keperluan utama rakyat, memandangkan kadar harganya di antara satu tempat dengan tempat yang lain ada perbezaan yang jelas.

Dato' Lew Sip Hon: Beberapa tindakan tertentu telah diambil melalui Kementerian saya untuk menstabilkan harga barang-barang keperluan utama supaya berada di satu tahap yang berpatutan. Di antara tindakan-tindakan yang telah diambil adalah:

- (a) menubuhkan sebuah jawatankuasa yang dinamakan Jawatankuasa Kajisemula Harga dan dianggotai oleh wakil-wakil dari Kementerian saya, Bahagian Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri, Perbendaharaan Malaysia dan juga Majlis Penasihat Pelindung Pengguna-Pengguna Kebangsaan bagi menetapkan harga beberapa jenis barang keperluan utama seperti susu pekat, tepung gandum, gula, bahan-bahan petroleum, simen, bar bulat dan sebagainya. Sesuatu kenaikan harga yang diminta oleh sesebuah syarikat pengeluar akan diteliti dan dipertimbangkan dengan saksama. Sebarang perubahan harga hanya akan diluluskan setelah Kerajaan berpuas hati bahawa ianya terpaksa dilakukan setelah mengambikira kepentingan kedua-dua pihak iaitu pengeluar dan juga para pengguna;
- (b) bagi barang-barang lain pula, para peniaga adalah bebas untuk menawarkan harga jualan mereka berasaskan kepada kos pengeluaran, pembelian dan lain-lain kos kendalian. Walau bagaimanapun, penjual-runcit barang-barang ini adalah diwajibkan untuk memamerkan tanda harga ke atas 111 jenis barang-barang jualan mereka di mana tujuannya adalah untuk

memberi peluang kepada para pengguna mengetahui harga jualan barang berkenaan dan seterusnya dapat membuat perbandingan di antara satu peniaga dengan peniaga yang lain sebelum melakukan sesuatu pembelian;

- (c) mengisytiharkan sebanyak 19 jenis barang keperluan sebagai barang kawalan di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961. Dengan menjadikan barang-barang ini sebagai barang kawalan, Kementerian saya boleh mengawasi dan menentukan bekalan barang-barang ini adalah mencukupi untuk menampung keperluan pengguna-pengguna. Dengan adanya kestabilan bekalan barang-barang ini tindak-tanduk pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab untuk melakukan amalan curang seperti menupalasi harga akan dapat diawasi dan dicegah. Dengan hal yang demikian harga barang-barang akan dapat distabilkan. Selain daripada menjadikan 19 jenis barang ini sebagai barang kawalan, Kementerian saya juga mengadakan kawalan import dan eksport terhadap beberapa jenis barang seperti susu, gula, tepung gandum, bar bulat dan lain-lain bagi tujuan menjamin bekalan dalam negeri sentiasa mencukupi dan akhirnya akan menstabilkan harga barang berkenaan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat selanjutnya, kesan yang timbul daripada langkah-langkah pengawasan yang dinyatakan ialah harga barang-barang keperluan utama di Negara ini telah dapat distabilkan. Sebarang kenaikan harga yang berlaku dari masa ke

semasa adalah di paras yang berpatutan dan masih boleh dibeli oleh pengguna yang berpendapatan rendah. Saya tidak menafikan bahawa terdapat perbezaan harga yang minima bagi sesuatu barang di antara satu kawasan dengan kawasan yang lain di Semenanjung. Perbezaan harga juga terdapat jika dibandingkan antara Semenanjung dengan Sabah dan Sarawak. Perbezaan harga ini tidak dapat dielakkan oleh kerana salah satu faktor penentu yang penting di dalam menetapkan harga di sesuatu kawasan ialah kos pengendalian dan pengangkutan yang wajar diambil kira.

KAKITANGAN SEKOLAH— KEKURANGAN

20. Tuan Tan Kok Hoot minta Menteri Pelajaran menyatakan adakah beliau sedar banyak sekolah rendah berkurangan kerani, buruh am dan jaga. Bilakah kekosongan jawatan itu dapat diisi? Sekiranya tidak, mengapa?

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Pihak Kementerian Pelajaran memang sedar adanya kekurangan kakitangan di beberapa buah sekolah. Bagaimanapun kekurangan tersebut dijangka hanyalah untuk sementara waktu sahaja akibat dari langkah jimat cermat oleh Kerajaan pada masa sekarang.

TANAH WAKAF TADBIRAN JAWATANKUASA MASJID

21. Tuan Mohd. Idris bin Mohd. Basri minta Menteri Wilayah Persekutuan menyatakan:

- (a) Usaha-usaha yang dibuat oleh Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan untuk membangunkan tanah-tanah wakaf yang ditadbirkan oleh Jawatankuasa-jawatankuasa Masjid di Wilayah Persekutuan; dan
- (b) Sama ada masjid-masjid terus mendapat hasil-hasil daripada harta tanah tersebut setelah dibangunkan oleh Majlis itu.

Menteri Wilayah Persekutuan (Datuk Pengiran Othman bin Haji Pengiran Rauf): Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan telah dan sedang menjalankan usaha-usaha untuk membangunkan tanah-tanah wakaf yang ditadbirkan oleh jawatankuasa-jawatankuasa Masjid di Wilayah Persekutuan. Setakat ini kerja-kerja untuk mendirikan sebuah bangunan asrama 3 tingkat yang mengandungi 29 bilik sedang berjalan di tanah wakaf masjid Jamek Bandar Kuala Lumpur yang terletak di Kampung Datuk Keramat. Projek ini yang menelan belanja \$257,000 dijangka siap dalam bulan April 1983.

Di samping itu terdapat sebanyak 4 projek lagi untuk membangunkan tanah wakaf yang sedang di peringkat perancangan iaitu:

<i>Tempat</i>	<i>Projek</i>	<i>Kedudukan Perlaksanaan</i>
1. Lot 18016 Mukim Batu seluas 1.5 ekar—Kawasan Tambahan Masjid Firdaus Kampung Segambut Luar	Untuk dibangunkan kepada 50 unit rumah pangsa dan kebajikan Islam	Kos kira-kira \$2.5 juta Pelan bangunan sedang disediakan

<i>Tempat</i>	<i>Projek</i>	<i>Kedudukan Perlaksanaan</i>
2. Tapak Masjid Lama Kampung Datuk Keramat Seksyen 100, Bandar Kuala Lumpur seluas 0.75 ekar	Untuk dimajukan kepada 8 unit rumah kedai/Flat 4½ tingkat dengan kos 1 juta	Pertukaran penggunaan tanah sedang diurus dengan Pejabat Tanah dan pelan-pelan bangunan sedang disediakan
3. 4 lot rumah kedai ganti Masjid Setapak	Untuk dibangunkan 2 tingkat rumah kedai dengan harga \$500,000	Pelan bangunan sedang disediakan
4. Tapak surau dan 6 kediaman Noja di kawasan Flat San Peng (seluas kira-kira 10,000 kaki persegi)	Untuk 10 tingkat Asrama dan Surau Kos kira-kira \$2.5 juta	Pelan Perancangan sedang disediakan

Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan akan terus mengenal pasti tanah-tanah wakaf yang boleh dibangunkan supaya tanah-tanah wakaf itu tidak akan terus terbiar dan supaya potensi ekonomi harta tanah tersebut dapat digunakan sepenuhnya. Walau bagaimanapun usaha-usaha untuk membangunkan tanah-tanah wakaf yang lain bergantung kepada peruntukan kewangan yang mencukupi.

- ^ (b) Soal sama ada masjid-masjid akan terus mendapat hasil daripada harta tanah tersebut tidak timbul kerana di bawah peruntukan Fasal III (A) Enakmen Wilayah Persekutuan masjid dan tanah masjid di Wilayah Persekutuan adalah hak milik Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan. Walau bagaimanapun Majlis akan mempertimbangkan untuk memberi sebahagian daripada pendapatan pembangunan tersebut kepada masjid-masjid berkenaan, manakala bahagian yang lainnya akan digunakan oleh Majlis sebagai tabung pusingan untuk membangunkan tanah-tanah wakaf yang lain.

PROJEK MINI ESTET RISDA

22. Tuan Haji Saidin bin Haji Mat Piah minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan adakah beliau sedar bahawa projek Mini Estet yang diselenggarakan oleh RISDA itu ada yang gagal, jika ya, mengapa berlakunya keadaan yang demikian dan langkah-langkah yang berkesan lagi membina yang telah, sedang dan akan diambil oleh Kerajaan bagi mengatasinya.

Tuan Zainal Abidin bin Zin: Untuk makluman Yang Berhormat Mini Estet yang dijalankan oleh RISDA pada masa ini adalah pindaan kepada program tanaman semula berkelompok yang pernah dilaksanakan oleh Lembaga ini pada masa-masa lepas. Dalam program tanaman semula berkelompok pada masa-masa lepas, RISDA cuma membantu membuka dan memajukan tanah para peserta yang menyertai rancangan tanaman semula setakat peringkat tanah itu ditanam dengan getah sahaja, sesudah itu penjagaan kawasan diserahkan balik kepada tuan punya tanah.

Oleh kerana kebanyakan daripada penjagaan kawasan ini tidak dilaksanakan dengan baik, banyak didapati rancangan-rancangan tanaman semula berkelompok ini telah gagal. Di bawah program Mini Estet pula RISDA diberi kuasa oleh tuan-tuan punya tanah bukan sahaja setakat membangunkan kawasan ini tetapi juga menjaga dan mentadbirkan tanah ini sebagai sebuah estet swasta. Tuan punya tanah cuma akan diberi keuntungan daripada estet ini selepas ditolak segala kos pembangunan dan jagaan. Selain daripada ini tuan punya tanah adalah digalakkan bekerja di estet ini dengan dibayar gaji.

Oleh kerana program Mini Estet ini baru sahaja dimulakan dalam tahun 1979 maka tidaklah dapat dipastikan bahawa ianya berjaya ataupun gagal. Tetapi dari apa yang dapat dilihat setakat ini belum ada lagi kawasan-kawasan yang dimajukan secara Mistet ini dibiarkan ketinggalan tanpa penjagaan yang sempurna oleh RISDA.

CUKAI JALAN—PENUKARAN MILIK KERETA

23. Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed minta Menteri Kewangan menyatakan iaitu memandangkan bahawa Kerajaan telah rugi berpuluh-puluh juta ringgit hasil dari cukai jalan, akibat penukaran milik kereta dari milik syarikat kepada kereta milik persendirian, adakah Kerajaan bercadang untuk menarik balik cukai tersebut. Jika tidak apakah langkah-langkah Kerajaan untuk mengatasi masalah kerugian hasil cukai jalan ini.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Kerajaan memang sedar atas kemungkinan berlakunya penukaran milik kereta syarikat kepada kereta milik persendirian sebelum pengenaan cukai jalan baru bagi kereta-kereta syarikat. Oleh itu, kerajaan telah mengambil kira faktor ini apabila

membuat ramalan hasil yang boleh diperolehi akibat pengenaan cukai ini. Jadi adalah tidak begitu tepat untuk menyatakan bahawa Kerajaan telah rugi berpuluh-puluh juta ringgit hasil akibat penukaran milik ini.

Penukaran hak milik dari Syarikat kepada perseorangan akan menimbulkan dua implikasi dari segi cukai pendapatan iaitu:

- (a) orang yang menerima kereta itu terpaksa mengikrar penerimaan kereta itu dan ia akan dikenakan cukai ke atasnya;
- (b) syarikat berkenaan tidak berhak menolak segala perbelanjaan berkaitan dengan kereta itu. Dengan itu, dari segi kutipan hasil keseluruhannya, Kerajaan tidak akan mengalami hasil sekiranya syarikat-syarikat memindah milik kepada orang perseorangan.

Saya suka juga menyatakan iaitu satu lagi faktor yang diambil kira untuk menaikkan cukai jalan ke atas kereta syarikat ialah untuk menggalakkan syarikat-syarikat mengguna kereta lebih kecil dan juga supaya mengurangkan penggunaan kereta-kereta disel. Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, harga disel adalah separuhnya ditanggung oleh kerajaan melalui skim subsidi. Kerajaan akan terpaksa mengeluarkan perbelanjaan yang lebih jika penggunaan disel bertambah dan dengan itu penggunaan minyak disel oleh kereta-kereta persendirian tidaklah patut digalakkan.

Memandangkan hal-hal di atas, kerajaan tidaklah berhajat menarik balik penggunaan cukai baru ini. Walau bagaimanapun, kerajaan

sentiasa mengawasi perkembangan dalam perkara ini.

**SEKOLAH LAKI-LAKI
METHODIST PELABUHAN
KELANG—PELAJARAN
ISLAM**

24. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada beliau sedar murid-murid bukan Islam yang belajar di sekolah laki-laki Methodist Pelabuhan Kelang terpaksa mengikut pelajaran Islam yang diajar oleh guru-guru agama kerana murid-murid berkenaan tidak diasingkan apabila kelas-kelas seumpama itu diadakan dan dengan demikian menimbulkan kebimbangan di kalangan ibu bapa: jika ya, nyatakan sama ada beliau akan memerintah supaya amalan-amalan seumpama itu dihentikan dan sama ada Menteriannya akan menimbang untuk mengadakan kelas-kelas bimbingan agama untuk murid-murid bukan Islam dalam agama mereka masing-masing.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Sekolah Laki-laki Methodist Pelabuhan Kelang tidak wujud, yang wujud ialah Sekolah Rendah Methodist campuran laki-laki dan perempuan. Kalau Yang Berhormat maksudkan Sekolah Rendah Methodist ini, maka kejadian memaksa murid-murid bukan Islam mengikuti pelajaran Agama Islam tidak pernah berlaku. Sekolah ini pada sepanjang masa mengasingkan murid-murid bukan Islam dan murid-murid Islam ketika mata pelajaran Agama Islam diajarkan.

Kekeliruan mungkin timbul disebabkan murid-murid bukan Islam ketika itu diajar tulisan dan bacaan Jawi oleh guru-guru Bahasa Malaysia. Patut disebutkan di sini bahawa mengajar Jawi adalah sebahagian daripada sukatan mata pelajaran Bahasa Malaysia. Mungkin ada di

kalangan murid bukan Islam mengganggu belajar "Jawi" itu sebahagian daripada mata pelajaran Agama Islam.

Sekiranya terdapat mana-mana sekolah yang memaksa murid-murid bukan Islam mengikut Pelajaran Agama Islam, perbuatan seumpama ini akan dicegah.

Kementerian Pelajaran tidak akan menimbang untuk mengadakan kelas-kelas bimbingan Agama secara formal bagi murid-murid bukan Islam.

**RTM—SIARAN PROGRAM
"TAMADUN ISLAM"**

25. Tuan Awang bin Jabar minta Menteri Penerangan menerangkan adakah Menteriannya bercadang untuk menyiarkan siri program "Tamadun Islam" di RTM.

Menteri Penerangan (Tuan Mohd. Adib bin Haji Mohd. Adam): RTM memang merancang untuk menerbitkan siri rancangan "Tamadun Islam"; tetapi oleh kerana satu siri yang menyeluruh mengenai Tamadun Islam memerlukan bahan-bahan, terutamanya bahan-bahan visual dari luar negeri; dari dunia Arab tempat lahirnya Islam hingga ke Sepanyol, Afrika, Negeri China, malah seluruh dunia, maka projek ini adalah suatu projek yang amat besar dan menelan perbelanjaan yang banyak, yang pada ketika ini tidak mampu ditanggung oleh RTM. Walau bagaimanapun satu memorandum persetujuan telah ditandatangani dengan Kerajaan Arab Saudi baru-baru ini, yang antara lainnya akan menggariskan kerjasama dalam usaha penerbitan rancangan-rancangan dakwah Islamiah antara Malaysia dengan Arab Saudi. Adalah diharap dengan kerjasama ini banyak lagi rancangan-rancangan agama termasuk rancangan-rancangan yang ada kaitan dengan tamadun Islam akan dapat diusahakan secara penerbitan bersama.

RTM—RANCANGAN AGAMA BUKAN ISLAM

26. Tuan Chan Kok Kit minta Menteri Penerangan menyatakan sama ada Kementerianya bercadang mengadakan rancangan-rancangan agama di Radio dan Televisyen Malaysia untuk penganut-penganut agama bukan Islam seperti Buddhist, Hindu dan Kristian agar dapat menguatkan keimanan dan kerohanian orang-orang bukan Islam, jika tidak, mengapa.

Tuan Mohd. Adib bin Haji Mohd.

Adam: Kementerian saya tidak bercadang untuk menyiarkan rancangan-rancangan agama yang lain daripada Agama Islam, kerana ini adalah bgan semangat Perlembagaan Malaysia yang mengiktiraf agama Islam sebagai agama rasmi negara ini.

SEKOLAH RENDAH/MENENGAH DI KAMPUNG/DAERAH— KEKURANGAN BILIK DARJAH

27. Tuan Ibrahim Azmi bin Hassan minta Menteri Pelajaran menyatakan memandangkan bahawa ramai guru-guru sekolah rendah dan menengah di kampung-kampung dan daerah-daerah tidak puas hati ke atas kekurangan bilik-bilik darjah kerana bilangan penuntut bertambah berlipat ganda, adakah Kementerian akan mengambil tindakan segera untuk mengatasi perkara ini.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob:

Kementerian saya memang memandangkan berat terhadap masalah yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat. Oleh itu dalam Rancangan Malaysia Keempat usaha telah dan sedang diambil oleh Kementerian saya untuk menyelesaikannya. Umpamanya bagi seluruh Semenanjung sahaja

pembinaan sejumlah 19,976 buah bilik darjah bagi sekolah rendah dan menengah telah dirancang. Dari jumlah itu sebanyak 5,072 buah bilik darjah telah pun disiapkan pada hujung tahun 1982 dan bakinya pula dijangka siap dalam tahun-tahun 1983, 1984 dan 1985. Bagi Sabah dan Sarawak pula sejumlah 5,475 bilik darjah untuk sekolah rendah dan menengah dirancangan dan setakat ini 1,551 buah bilik darjah telah disiapkan dan bakinya dijangka siap dalam tahun-tahun 1983, 1984 dan 1985.

RTM—TAYANGAN FILEM SEMBAHYANG DUA IMAM

28. Tuan Haji Nik Abdul Aziz bin Haji

Nik Mat minta Menteri Penerangan menyatakan sama ada beliau sedar bahawa penayangan filem yang menunjukkan beberapa orang umat Islam bersembahyang dengan dua imam dalam rancangan khas itu adalah bagi kepentingan politik Barisan Nasional dan ianya direka untuk mempengaruhi masyarakat Islam.

Tuan Mohd. Adib bin Haji Mohd.

Adam: Penayangan filem yang dimaksudkan oleh Y.B. itu bukanlah dibuat semata-mata di atas kepentingan politik Barisan Nasional tetapi ialah untuk kepentingan negara secara keseluruhannya, bahkan dunia Islam amnya iaitu untuk memberi pengumuman yang luas mengenai dengan peristiwa-peristiwa yang agak penting yang berlaku di negara ini dari masa ke semasa. Seperti Y.B. maklum kisah dua imam baru-baru ini telah menjadi bahan utama siaran akhbar dan buah mulut perbualan masyarakat di kedai-kedai kopi, surau-surau dan sebagainya. Oleh kerana perbuatan ini berkemungkinan menimbulkan percanggahan di kalangan orang ramai maka RTM merasai bahawa adalah menjadi tanggungjawabnya untuk memberikan gambaran yang sebenar mengenai peristiwa yang dimaksudkan

itu. Menurut penyelidikan yang dijalankan sendiri oleh Kementerian Penerangan usaha RTM ini telah membantu mengakhiri berlakunya lagi peristiwa dua iman.

SEKOLAH RENDAH CHUNG HUA KUCHING - BANGUNAN BARU

29. Tuan Sim Kwang Yang minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada Kementerian beliau telah menimbangkan untuk meluluskan permohonan membina suatu blok bangunan sekolah yang baru di No. 3 Sekolah Rendah Chung Hua di Kuching, Sarawak. Jika ya, bilakah projek tersebut akan dilaksanakan.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Untuk makluman Yang Berhormat, Kementerian Pelajaran telah menerima permohonan dari Sekolah Rendah Chung Hua No. 3, Kuching Sarawak. Permohonan itu masih dalam pertimbangan.

PUSAT PERKEMBANGAN KURIKULUM

30. Dr Tan Seng Giaw minta Menteri Pelajaran menyatakan sama ada beliau bermaksud hendak menggunakan Pusat Perkembangan Kurikulum semata-mata untuk mengawal (monitor) prestasi Kurikulum Baru Sekolah Rendah (KBSR) di seluruh negara. Adakah Pusat tersebut mempunyai bilangan kakitangan yang cukup serta berkemampuan untuk berbuat demikian. Adakah kaedah-kaedah kawalan yang lain untuk memastikan kejayaan KBSR.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Tugas untuk mengesan (monitor) pelaksanaan Kurikulum Baru Sekolah Rendah dijalankan bukan sahaja oleh Pusat Perkembangan Kurikulum tetapi juga oleh beberapa bahagian

lain di Kementerian Pelajaran, dan begitu juga oleh Jabatan-jabatan Pelajaran Negeri dan Jabatan-jabatan Pelajaran Daerah. Jadi, tidaklah timbul masalah kekurangan kakitangan untuk tujuan pengesanan tersebut. Untuk makluman Yang Berhormat, strategi pengesanan KBSR diselaraskan di peringkat Kementerian oleh Jawatankuasa Pelaksanaan KBSR.

BAYARAN WAD KELAS TIGA—PENGECUALIAN

31. Tuan Haji Mohd. Zain bin Abdullah minta Menteri Kesihatan menyatakan sama ada kerajaan akan mengkaji semula mengenai bayaran wad dan rawatan pesakit-pesakit terutama sekali pesakit-pesakit di wad Kelas 3. Jika tidak, sila nyatakan pihak-pihak yang boleh memberi perakuan pengecualian daripada bayaran kepada pesakit Kelas 3.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Soalan yang lebih kurang sama telah diberi jawapan bertulis pada 14-3-1983 dan 15-3-1983. Secara ringkas, bolehlah saya mengatakan bahawa Kerajaan baru sahaja mengkaji semula kadar pembayaran wad dan rawatan di Hospital-hospital Kerajaan dan mengeluarkan Perintah Fee (Perubatan) 1982, yang pada amnya menaikkan pembayaran untuk pesakit-pesakit Kelas I dan II dan untuk pesakit luar. Pelaksanaan pembayaran baru ini sedang diawasi oleh Kementerian untuk menentukan bahawa cara pelaksanaan itu adalah adil dan tidak membebankan pesakit-pesakit yang miskin atau berpendapatan rendah. Mereka yang dalam golongan ini biasanya diberi pengecualian penuh atau pengecualian sebahagian daripada pembayaran yang dikenakan itu. Peraturan-peraturan telah pun dibuat untuk meletakkan kuasa meluluskan permintaan untuk pengecualian pembayaran ini dengan semua Penguasa atau Pegawai

Menjaga Hospital dan juga Pegawai-pegawai Pentadbir yang terdapat di Hospital-hospital tersebut. Biasanya kuasa ini diberi kepada pegawai yang memegang jawatan dalam Kumpulan A Perkhidmatan Kerajaan.

LAPANGAN TERBANG BUTTERWORTH—CADANGAN

32. Tuan Haji Seroji Affendi bin Haji Harun minta Menteri Pengangkutan menyatakan adakah cadangan Kementerian untuk mengadakan sebuah lapangan terbang dalam Negeri di Butterworth atau kawasan yang berdekatan dengannya bagi memudahkan penumpang di Selatan Kedah/Utara Perak dan Seberang Prai.

Menteri Pengangkutan (Dato' Lee San Choon): Kerajaan tidak ada rancangan untuk mengadakan sebuah lapangan terbang di Butterworth atau kawasan berdekatan dengannya. Mereka yang tinggal di Selatan Kedah dan Utara Perak bolehlah menggunakan Lapangan Terbang Sultan Abdul Halim, Alor Star atau Lapangan Terbang Pulau Pinang.

JALAN-JALAN KAMPUNG— MENAikkan TARAF

33. Tuan Haji Hasan bin Haji Mohamed minta Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar menyatakan bilakah jalan raya yang bertanah merah di sekitar kawasan pendalaman di Baroh Pia, Bukit Tandak, Kubang Kua, Bendang Ikan dan lain-lain lagi itu hendak dinaikkan tarafnya menjadi jalan raya bersapu tar.

Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar (Dato' Sanusi bin Junid): Untuk makluman Yang Berhormat adalah menjadi Dasar Kerajaan untuk menaikkan taraf semua jalan-jalan kampung yang telah dibanci ke jalan tar menjelang tahun 1990. Ini bererti

jalan-jalan di kawasan-kawasan yang telah disebutkan oleh Y.B. itu adalah tertakluk kepada Dasar di atas.

PERUSAHAAN PERIKANAN LAUT

34. Tuan Ng Cheng Kuai minta Menteri Pertanian menyatakan apakah langkah-langkah dan peransang-peransang yang akan diambil untuk mendorong kemajuan perusahaan menangkap ikan di laut dalam.

Menteri Pertanian (Dato' Abdul Manan bin Othman): Kerajaan akan menggalakkan perusahaan perikanan laut dalam memandangkan kepada kemerosotan sumber di kawasan perairan pantai dan potensi sumber yang banyak di kawasan laut dalam yang mana setakat ini belum diusahakan dengan pesatnya. Di antara langkah-langkah yang diambil ialah menjalani kajian kemandiran ekonomi bagi menentu prestasi perusahaan menangkap di kawasan laut dalam serta membina pelabuhan-pelabuhan perikanan yang sesuai bagi kapal-kapal menangkap yang besar serta memberi latihan yang sesuai kepada para nelayan yang berminat dalam segi perusahaan laut dalam. Kepada pengusaha-pengusaha yang berminat, bagi mengurangkan kos modal pula, Kerajaan telah pun memberi kelepasan cukai impot di atas enjin disel 40 kw. dan ke atas dan beberapa alat penting yang dipasang di dalam kapal menangkap ikan. Pengusaha tempatan juga digalakkan berusahasama dengan pengusaha asing bagi mendapatkan pengalaman dan pengetahuan yang sesuai.

KOLAM BEKAS LOMBONG MENTERNAK IKAN/UDANG DI BATU GAJAH

35. Tuan Ban Hon Keong minta Menteri Pertanian mengambil perhatian mengenai kawasan Lembah

Kinta di mana perlombongan adalah satu aktiviti yang terutama di situ selama 80 tahun. Operasi lombong-lombong itu sepanjang masa ini telah mengakibatkan kawasan tersebut dipenuhi dengan kolam-kolam lombong. Jadi, mungkinkah Menteri Pertanian dapat menimbangkan menubuh sebuah Jabatan Perikanan di kawasan Batu Gajah supaya kolam-kolam itu dapat digunakan untuk faedah mengkaji dan menyelidiki cara-cara membiak dan memelihara ikan dan udang? Ini tentu akan memperbaiki mutu dan menambah keluaran udang dan ikan Tanjung Tualang yang memang sudah terkenal.

Dato' Abdul Manan bin Othman: Kementerian Pertanian telah membuat kajian tentang kegunaan kolam-kolam bekas lombong untuk menternak ikan/udang, dan membuat cadangan untuk menggunakan semua kolam untuk mengeluarkan hasil ikan/udang. Menurut maklumat-maklumat awal usaha-usaha ini boleh dijalankan. Jabatan Perikanan Negeri Perak yang berpejabat di Ipoh akan memberi perkhidmatan perkembangan ke kawasan Batu Gajah yang hanya 10 batu = 16 km dari Ipoh, maka tidaklah perlu pejabat Perikanan di Batu Gajah. Walau bagaimanapun kelulusan untuk mengguna kolam-kolam tersebut adalah di bawah kuasa kerajaan negeri.

RTM—RANCANGAN TEMPATAN

36. Dato Michael Chen Wing Sum minta Menteri Penerangan menyatakan adakah rancangan dijalankan untuk menanam prinsip-prinsip “bersih, cekap dan amanah” dalam perasaan rakyat dan jika ada, adakah rancangan ini berjaya dan jika tidak, mengapa tidak ada rancangan dilancarkan.

Tuan Mohd. Adib bin Haji Mohd. Adam: TV Malaysia mempunyai matlamat menerbitkan 60 peratus

daripada rancangannya dari bahan tempatan. Kandungannya sudah tentu berteras ketiga-tiga semangat iaitu Bersih, Cekap dan Amanah. Kamu mencuba menanamkan Semangat tersebut dengan cara halus atau “Subtle” menerusi semua jenis rancangan tempatan, iaitu Berita, Hal Ehwal Semasa, Drama, Rancangan Kanak-kanak, Sukan, bahkan lain-lain sumber seperti Jenaka, Boria, juga iklan, Perkhidmatan Awam dan lain-lain.

Bahkan dalam memilih rancangan-rancangan input pun RTM cuba sedaya upaya menonjolkan prinsip-prinsip tersebut sama ada dengan cara penonjolan perbezaan nilai-nilai positif dan negatif apabila memilih bahan-bahan rancangan seperti di “Cannes” Film Market Festival di Peranchis atau dari mana-mana jua sumber.

Dari sistem maklumbalas menerusi panel penonton, alat-alat maklumbalas yang lain seperti Jabatan Penerangan, dan akhbar, RTM dan Kementerian Penerangan, mendapati bahawa kita mempunyai kejayaan yang menggalakkan dari segi menanamkan prinsip-prinsip tersebut, bahkan juga nilai-nilai dan dasar yang difikirkan penting oleh Kerajaan.

HARGA GETAH ASLI

37. Tuan Yeoh Poh San minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan berikut:

- (i) Dengan cara-cara apakah INRO dan INRA menstabilkan penguatkuasaan dan mempertingkatkan harga getah kepada harga yang lebih sesuai bagi getah asli dalam masa 12 bulan yang akan datang.
- (ii) Apakah langkah-langkah yang berkesan yang diambil atau yang akan diambil oleh “Special Task Force” untuk

menyelenggarakan dan menilai getah asli dan keperluan untuk masa depannya.

- (iii) Apakah faedah yang telah dibawa kepada pekebun kecil dan negara melalui rancangan dan pembesaran industri penanam getah pada amnya jika harga getah masih di bawah \$3 satu kilogram.

Menteri Perusahaan Utama (Dato' Paul Leong Khee Seong): Mengenai soalan (i), sukacita saya menjelaskan bahawa Perjanjian Getah Asli Antarabangsa melalui Operasi Stok Penimbalnya dalam beberapa bulan yang lepas telah berjaya menahan harga getah dari turun ke paras yang lebih rendah walaupun dalam keadaan kemerosotan permintaan terhadap bahan tersebut dan juga dalam keadaan kemelesetan ekonomi dunia yang berpanjangan. Oleh kerana purata Harga Petunjuk Pasaran Harian (DMIP) berada di atas harga campurtangan bawah (lower intervention price) sejak awal bulan Februari, 1983 Pengurus Stok Penimbal telah pun berhenti membeli getah dari pasaran. Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum harga getah telah terus naik sejak awal bulan Februari lalu dan adalah di harap supaya kenaikan harga ini dapat terus dikekalkan.

Sukacita juga saya memaklumkan, mengikut peruntukan Perjanjian Getah Asli Antarabangsa, Pengurus Stok Penimbal mesti menjual getah sekiranya harga berada di paras harga cetusan atas (upper trigger action price) iaitu bersamaan dalam lingkungan lebih kurang 275 sen sekilo bagi harga getah RSS 1. Paras ini masih jauh lebih tinggi dari paras harga sekarang. Walau bagaimanapun, sekiranya keadaan ekonomi dunia terus pulih dan dengan wujudnya kekurangan bekalan getah bagi memenuhi permintaan yang bertambah di masa-masa yang akan

datang, terutamanya pengguna-pengguna telah mula menambahkan simpanan stok mereka yang telah pun berkurangan sejak beberapa lama, adalah dirasai bahawa getah dari Stok Penimbal akan dapat dijual tanpa masalah dan penjualan ini tidak akan menjejaskan harga getah di masa hadapan.

Mengenai soalan (ii), sukacita saya memaklumkan bahawa Pasukan Petugas ini akan memulakan tugasnya awal bulan hadapan dan dengan itu adalah terlalu awal bagi saya menerangkan langkah-langkah yang berkesan yang diambil oleh Pasukan Petugas tersebut.

Mengenai soalan (iii), sukacita saya menjelaskan bahawa keadaan pemulihan harga getah yang berlaku sekarang sudah tentu akan memberi kelegaan kepada pengeluar-pengeluar dan sekiranya harga ini terus naik maka keadaan ini akan dapat menolong meningkatkan pengeluaran getah dan dengan itu dengan sendirinya akan menambahkan pendapatan eksport Malaysia terhadap bahan tersebut.

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, di masa yang lepas, walaupun berlakunya penukaran tanah getah kepada kelapa sawit dan lain-lain tanaman, tetapi Malaysia masih berupaya mengekalkan paras pengeluaran getahnya disebabkan oleh peningkatan daya pengeluaran estet dari 758 kg/hektar dalam tahun 1960 kepada 1507 kg/hektar dalam tahun 1982, dan di sektor pekebun-pekebun kecil pula daya pengeluarannya bertambah dari 435 kg/hektar kepada 955 kg/hektar dalam tempoh yang sama. Walaupun pada keseluruhannya pengeluaran estet telah berkurangan dari 661,574 tan kepada 576,155 tan dalam tempoh 1971 hingga 1982, tetapi pengeluaran di sektor pekebun kecil telah bertambah dari 608,865 kepada 901,521 bagi tempoh yang sama

disebabkan oleh permukaan tanah-tanah baru dengan getah. Peningkatan hasil di kedua-dua sektor ini adalah disebabkan oleh penggunaan benih-benih yang bermutu tinggi, amalan agronomi yang lebih baik dan juga pembaikan pemerosesan dan pemasaran getah Malaysia yang telah meletakkan getah Malaysia supaya dapat lebih menyaingi getah tiruan dan dengan itu juga telah dapat menambahkan pendapatan pekerja-pekerja estet dan juga pulangan kepada pengeluar-pengeluar iaitu di kedua-dua sektor estet dan pekebun-pekebun kecil.

Walaupun pengeluaran getah Malaysia di masa lepas pada keseluruhannya telah menurun tetapi oleh kerana prospek getah asli yang cerah di masa hadapan, adalah diharap bahawa pengeluaran getah Malaysia dapat diperluaskan lagi melalui Dasar Pengeluaran Dinamik. Dengan itu adalah penting bagi kita menentukan pengeluaran getah Malaysia dapat dirancang dengan cara yang lebih cekap seperti melalui skim tanah-tanah yang teratur supaya penggunaan tanah dan buruh dapat dilakukan secara optima dan dengan itu hasil-hasil penyelidikan dan teknologi dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan.

PERUNTUKAN PEMBANGUNAN KEPADA NEGERI-NEGERI

38. Tuan Mutang Tagal ingin bertanya kepada Menteri Kewangan mengenai apakah kriteria-kriteria yang diambil oleh Kerajaan Persekutuan waktu membuat peruntukan perbelanjaan kepada Sarawak (allocation of Federal Funds to Sarawak) memandangkan kawasan Sarawak lebih besar dan lebih kekurangan kalau dibandingkan dengan negeri-negeri lain dalam persekutuan.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Saiz sesebuah negeri tidak merupakan kriteria di dalam menentukan peruntukan pembangunan sesebuah negeri itu. Sebaliknya di dalam mengagihkan peruntukan pembangunan di antara negeri-negeri, kriteria-kriteria yang diambil kira ialah ketidakseimbangan ekonomi di antara negeri dari segi pendapatan dan kadar kemiskinan, sumber alam semula jadi, kemudahan-kemudahan sosial dan infrastruktur dan penyertaan Bumiputera dalam kegiatan-kegiatan sektor moden. Berdasarkan kepada kriteria-kriteria tersebut, wajaran (weightage) bagi setiap negeri ditentukan untuk digunakan dalam proses pengagihan peruntukan pembangunan. Melalui cara ini, adalah dipastikan bahawa negeri-negeri yang kurang maju akan menerima peruntukan pembangunan yang sesuai, selaras dengan hasrat Kerajaan untuk mengimbangkan pembangunan ekonomi di antara Wilayah, negeri dan daerah.

PENYERTAAN BUMIPUTERA DALAM PERDAGANGAN ANTARABANGSA

39. Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan:

- (a) adakah Kementerian sedar bahawa faktor yang menyebabkan kekurangan bumiputera menceburi bidang perdagangan antarabangsa adalah kerana kurang faham dan kurang pengetahuan mereka di dalam selok-belok perdagangan antarabangsa, seperti tidak faham makna "documentary bill", "Trust Receipt", "Bill of Lading", "Back to Back Bill" dan sebagainya.

- (b) jika sedar adakah Kementerian bercadang untuk mengadakan kursus khas berkaitan dengan perdagangan antarabangsa ini kepada bumiputera bagi mengatasi masalah tersebut.

Dato' Lew Sip Hon:

- (a) Kementerian Perdagangan dan Perindustrian memang sedar kekurangan penyertaan Bumiputera menceburi bidang-bidang perdagangan Antarabangsa. Kekurangan tersebut disebabkan oleh beberapa faktor. Salah satu darinya adalah kekurangan ilmu pengetahuan, pengalaman dan pendedahan-pendedahan Bumiputera di bidang tersebut.

- (b) Kementerian Perdagangan dan Perindustrian melalui Pusat Daya Pengeluaran Negara (PDPN) telah pun menjalankan kursus bertajuk "Memulakan Perniagaan Eksport dan Tatacara Eksport dan Dokumentasi". Kursus ini dibentuk khas untuk bakal-bakal pengeksport dan pengeksport-pengeksport baru Bumiputera. Tujuan kursus ini adalah memberi penerangan yang lengkap mengenai cara-cara mengendalikan perniagaan eksport mengikut dasar-dasar Kerajaan dan cara-cara pelaksanaannya. Isi kandungan kursus ini adalah:

- Pemilihan Pasaran/keluaran.
- Urusan Eksport.
- Peraturan-peraturan Pembayaran Eksport.
- Memenuhi Kehendak-kehendak Kawalan dan Peraturan.
- Insentif-insentif Eksport.

- Insuran Barangan Eksport.
- Dokumentasi di Peringkat Sebelum Perkapalan (Pre-shipment Stage).
- Dokumentasi di Peringkat Perkapalan (Shipment Stage).
- Dokumentasi di Peringkat Perkapalan (Post Shipment Stage).

Kursus ini sudah pun mula dijalankan mulai 1975. Sehingga kini PDPN telah menjalankan 13 kursus untuk 201 peserta.

PDPN ada menjalankan kursus Tatacara dan Dokumentasi Import. Kursus ini mula dijalankan pada tahun 1981. Sehingga kini PDPN telah menjalankan 4 kursus untuk 90 orang peserta Bumiputera.

Di samping ini PDPN ada memberikan kursus dan ceramah-ceramah mengenai perniagaan Antarabangsa yang dianjurkan oleh badan-badan tertentu.

Selain daripada ini, Kementerian Perdagangan dan Perindustrian memberi peluang kepada pengeksport-pengeksport Melayu dan Bumiputera menyertai rombongan dagangan ke seberang laut. Kementerian juga menggalakkan penubuhan Persatuan Pengeksport Melayu dengan tujuan supaya peningkatan penyertaan pengeksport-pengeksport Melayu dan Bumiputera dapat berjalan secara tersusun dan teratur.

KESATUAN SEKERJA PEKERJA-PEKERJA LETRONIK—PENUBUHAN

40. Tuan Chan Kok Kit minta Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat menyatakan mengapa Kerajaan menghalang penubuhan sebuah

kesatuan sekerja untuk membela dan melindungi pekerja-pekerja dalam perusahaan letronik, dan apakah keputusan Kementerianya berhubung dengan permohonan yang dibuat hampir lima tahun dahulu untuk menubuhkan sebuah kesatuan sekerja untuk pekerja-pekerja letronik.

Menteri Buruh dan Tenaga Rakyat (Dato' Mak Hon Kam): Adalah menjadi dasar Kerajaan untuk menggalakkan penubuhan kesatuan-kesatuan sekerja yang teguh, bertanggungjawab dan demokratik. Oleh yang demikian, Kementerian saya tidak bermaksud hendak menghalang pekerja-pekerja letronik dari menubuhkan kesatuan sekerja.

Kementerian saya sedang dalam proses mengkaji kemungkinan penubuhan kesatuan sekerja bagi pekerja-pekerja letronik.

SKIM GALAKAN PENEMPATAN

41. Tuan Mamat Ghazalee bin Abdul Rahman minta Menteri Perdagangan dan Perindustrian menyatakan adakah Kerajaan berpuashati dengan kekesan Skim Galakan Penempatan (Regional Incentive Scheme) yang dipakai sekarang berhubung dengan dasar menggalakkan kilang-kilang didirikan di Negeri-negeri mundur. Sila berikan data-data dan keterangan-keterangan menunjukkan kesan skim ini di Negeri-negeri Kedah, Perlis, Terengganu dan Kelantan.

Dato' Lew Sip Hon: Untuk tahun 1976-1980, bilangan projek yang diluluskan untuk kawasan yang kurang maju mewakili lebih kurang 58% daripada jumlah kelulusan pada setiap tahun. Kebanyakan projek ini telah diberi galakan cukai untuk menempatkan projek mereka di kawasan yang kurang maju. Dalam tahun 1981, setengah kawasan yang kurang maju yang mempunyai peratus

yang tinggi bagi tanah perindustrian yang telah diperuntukkan kepada pelabur-pelabur telah diklasifikasikan sebagai kawasan-kawasan yang maju. Oleh yang demikian perbandingan peratus yang kurang untuk tahun 1981 dan 1982 iaitu lebih kurang 35% projek yang diluluskan akan ditempatkan di kawasan-kawasan kurang maju akibat pengiktirafan kawasan tersebut.

Jumlah kelulusan di negeri Kedah, Kelantan, Terengganu dan Perlis menunjukkan bahawa galakan cukai berkesan untuk menarik projek kepada negeri-negeri tersebut. Dalam tahun 1981, daripada 73 projek yang telah diluluskan di Negeri-negeri tersebut, 46 atau 63% adalah projek yang diberi kelulusan dengan galakan cukai. Bagi tahun 1982, 46.6% atau 31 projek daripada 48 projek yang telah diberi galakan cukai.

BUKU TEKS/NOVEL/ KAMUS DITERBITKAN OLEH DEWAN BAHASA—JUMLAH

42. Dr George Chan Hong Nam minta Menteri Pelajaran menyatakan berapakah buku-buku teks, buku novel dan kamus dikeluarkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka dari tahun 1972 hingga tahun 1982.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Jumlah buku teks yang diterbitkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka bagi tempoh 1972-1982 untuk sekolah rendah, menengah dan pengajian tinggi ialah 414 tajuk.

Nobel-nobel yang telah diterbitkan dalam tempoh 1972-1983 pula ialah sebanyak 306. Dari jumlah ini, 265 adalah tajuk buku kanak-kanak dan remaja sementara 41 lagi ialah tajuk nobel-nobel sastera.

Bagi projek kamus, Dewan Bahasa dan Pustaka telah menerbitkan tiga buah kamus am iaitu Kamus *Dewan (Melayu-melayu)*, *Kamus Bahasa*

Malaysia Edisi Pelajar dan *Kamus Dwibahasa (Inggeris-Melayu)*. Sebuah kamus istilah juga telah diterbitkan iaitu *Kamus Hidrogeologi*. Dewan Bahasa dan Pustaka juga sedang menyusun beberapa buah kamus istilah untuk kegunaan pendidikan di peringkat pengajian tinggi. Kamus-kamus yang dimaksudkan ialah kamus Istilah Biogeografi, Kamus Istilah Fizik, Kamus Istilah Ekonomi dan Kamus Istilah Undang-undang Antarabangsa.

**BUKU TEKS KELUARAN
DEWAN BAHASA DIBEKAL
KE SARAWAK—KELAMBATAN**

43. Dr George Chan Hong Nam minta Menteri Pelajaran menyatakan:

- (a) apakah sebab-sebabnya masih timbul kelambatan untuk membekalkan buku-buku teks yang dikeluarkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka ke Negeri Sarawak; dan
- (b) oleh kerana sekolah-sekolah di Sarawak masih ketinggalan dalam pelajaran bahasa Malaysia, bolehkah perhatian khas diberi supaya semua buku dalam Bahasa Malaysia akan sampai ke pengedar-pengedar buku di Sarawak sebelum penggal pertama bermula, iaitu sebelum bulan Januari tiap-tiap tahun.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob:

- (a) Pada kebiasaannya buku-buku teks yang dikeluarkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka dapat dibekalkan ke Negeri Sarawak pada akhir bulan Ogos untuk kegunaan sekolah-sekolah pada tahun berikutnya. Pada tahun ini kebanyakan buku-buku ini telah dapat dibekalkan mengikut jadual kecuali beberapa judul tertentu. Buku-buku yang mungkin

terlewat sampai ke sekolah-sekolah itu ialah Buku Matematik I, Pendidikan Islam Tahun Satu Buku 1 dan 2 dan Pendidikan Islam Tahun Dua Buku 1 dan 2. Kesemua buku tersebut adalah buku baru yang terlibat dalam perubahan Sukatan Pelajaran Kurikulum Baru Sekolah Rendah (KBSR). Walau bagaimanapun, kesemua buku yang dinyatakan di atas telah selesai dibekalkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka kepada pengedarnya di Sarawak.

- (b) Sebenarnya, mengikut amalan biasa, Kementerian saya membuat pesanan buku-buku teks bagi Negeri Sarawak pada awal tahun bagi kegunaan tahun berikutnya. Pihak Dewan Bahasa dan Pustaka juga telah diminta memberi keutamaan dalam membekalkan buku-buku teks ke Negeri Sarawak ini untuk memastikan semua buku-buku teks ini sampai ke sekolah-sekolah sebelum dibuka pada bulan Januari setiap tahun.

**SUBSIDI KEPADA BARANG
PETROLIAM**

44. Dr Koh Tsu Koon minta Menteri Kewangan menyatakan amaun subsidi yang telah diberikan kepada barang-barang petroliam yang dijual di pasaran tempatan (petrol, diesel, minyak tanah dan minyak pembakar) untuk tahun-tahun 1980, 1981 dan 1982. Apakah subsidi yang dijangka akan diberikan pada 1983. Memandangkan kepada kemungkinan bahawa Malaysia akan menjadi pengimport bersih (net importer) petroliam tidak lama lagi, bagaimanakah Kerajaan bercadang

membiayai pada masa depan kos subsidi ini yang semakin lama semakin meningkat.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah:

Amaun subsidi yang telah diberikan kepada barang-barang petroliam yang dijual di pasaran tempatan untuk tahun-tahun 1980, 1981 dan 1982 adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Amaun</i>
1980 ..	\$648.05 juta
1981 ..	\$877.84 juta
1982 ..	\$962.37 juta

Memandangkan penggunaan barang-barang petroliam yang diberikan subsidi semakin bertambah kos subsidi ini dijangka meningkat sehingga melebihi \$1,000 juta pada tahun 1983. Kerajaan sedar kenaikan kos subsidi ini adalah membebankan bagaimanapun Kerajaan akan mengurangkan apabila ianya difikirkan sesuai untuk berbuat demikian. Pembiayaan kos subsidi tidak ada hubungan dengan kedudukan Malaysia sebagai pengimport atau pengeksport petroliam.

PENCEMARAN AIR DI BUKIT TAMBUN—KEMATIAN IKAN

45. Tuan Seow Hun Khim minta Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar menyatakan sama ada beliau sedar beribu-ribu ekor ikan ternakan di kawasan perairan di Bukit Tambun, Seberang Perai Selatan, didapati mati pada 31-12-82, akibat pencemaran air; jika ya, sama ada punca-punca pencemaran itu telah dikesan dan

apakah langkah berkesan yang telah diambil oleh Kementeriannya untuk menjamin agar sungai-sungai dan kawasan-kawasan perairan di negeri kita bebas daripada pencemaran.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Datuk Amar Stephen Yong Kuet Tze): Memang benar terdapat satu kejadian yang telah dilaporkan kepada Bahagian Alam Sekitar Kementerian saya yang melibatkan kematian ikan dalam sangkar di kawasan perairan di Bukit Tambun, Seberang Perai Selatan iaitu di Sungai Jejawi pada 31hb Disember, 1982. Adalah difahamkan bahawa jenis ikan ternakan yang mati itu adalah IKAN LAUT, di antaranya ialah:

- (a) Ikan Kerapu (*Epinephalus sexfasciatus*).
- (b) Jenahak (*Lutianus argentimaculatus*).
- (c) Siakap (*Lates calcarifer*).
- (d) Siakap Merak.

Berdasarkan kepada penyiasatan Bahagian Alam Sekitar di bawah Kementerian saya juga penyiasatan berasingan Jabatan Perikanan, Kementerian Pertanian, adalah didapati bahawa kematian ikan-ikan itu BUKANLAH disebabkan oleh pencemaran tetapi berpunca dari keadaan hujan lebat yang berterusan beberapa hari sebelum kejadian itu berlaku yang membawakan satu atau lebih daripada 3 faktor seperti berikut:

- (a) Penurunan kemasin di kawasan ternakan itu yang disebabkan oleh hujan lebat yang berterusan dan air hujan telah dikumpul di tadahan pintu ajar Jabatan Parit dan Taliair. Pembukaan pintu ajar sebagai langkah mencegah berlakunya air bah telah membawa banyak air tawar dengan mengejutnya dari hulu sungai ke hilir sungai sehingga ke kawasan kualā

(iaitu tempat ternakan ikan) telah menyebabkan penurunan kemasin yang ketara dan menjadi kritikal ke atas jenis-jenis ikan yang ditenak itu.

- (b) Kemunculan bahan-bahan sedimen yang dibawa oleh arus air yang deras.
- (c) Kawasan ternakan itu adalah dikelilingi oleh paya bakau yang mempunyai tanah asid. Pada musim hujan, asid di dalam tanah diserap keluar menyebabkan air menjadi asidik.

Kejadian yang dimaksudkan itu adalah yang keempat pernah berlaku di kawasan tersebut. Mengikut maklumat daripada pihak Jabatan Perikanan, kejadian-kejadian yang lepas ialah tiga kejadian yang kecil yang diketahui oleh Jabatan tersebut. Adalah difahamkan daripada pihak Jabatan Perikanan bahawa ketiga-tiga kejadian kecil yang dimaksudkan itu juga disebabkan oleh keadaan hujan lebat yang membawakan faktor-faktor yang saya sebutkan tadi.

Memandangkan kematian ikan-ikan itu boleh dikatakan berpunca dari sebab-sebab malapetaka semulajadi, penternak-penternak ikan hendaklah menjalankan aktiviti-aktiviti mereka di kawasan-kawasan tertentu yang sesuai. Mereka bolehlah meminta nasihat serta tunjukajar dan sebagainya dari Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia iaitu MAJUIKAN.

FELDA—RANCANGAN TANAH YANG DIMAJUKAN

46. Tuan Khadri bin Sabran minta Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah menyatakan:

- (a) adakah Kerajaan menyedari pembukaan tanah yang lebih luas dari yang sepatutnya seperti yang diluluskan oleh Kerajaan Negeri yang

dilakukan oleh FELDA, di dalam proses membuka Rancangan Tanah FELDA yang baru; dan

- (b) apakah langkah-langkah yang dijalankan supaya hanya tanah yang dipohon dan diluluskan oleh Kerajaan Negeri sahaja yang perlu diusahakan.

Tuan Zainal Abidin bin Zin:

- (a) Rancangan-rancangan Tanah yang dimajukan oleh FELDA adalah di kawasan yang telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri dan kawasan tersebut belum diberi hakmilik kepada mana-mana pihak.

Kerajaan Negeri menyediakan pelan bagi tiap-tiap kawasan yang diluluskan kepada FELDA. Keluasan yang disebutkan di dalam surat kelulusan bagi sesuatu kawasan itu adalah keluasan “anggaran” yang tertakluk kepada sukatan sebenar apabila ukur keliling (perimeter survey) dijalankan kelak.

Setelah kerja-kerja sukatan keliling dijalankan, ada kalanya luas sesuatu kawasan itu didapati melebihi keluasan “anggaran” yang dicatatkan di dalam surat kelulusan dari Kerajaan Negeri. Walau bagaimanapun, keluasan kawasan yang dimajukan itu adalah berpandukan kepada pelan yang disediakan oleh Kerajaan Negeri dan pelan inilah yang digunakan di dalam surat perjanjian di antara Kerajaan Negeri dan FELDA.

- (b) Masalah perbezaan keluasan kawasan yang dimajukan itu boleh diatasi sekiranya ukuran keliling (perimeter survey) dapat dilaksanakan sebelum kawasan tersebut diluluskan

kepada FELDA. Tetapi kerja-kerja mengukur mengambil masa yang lama dan sekiranya peraturan tersebut digunakan, pembukaan tanah oleh FELDA akan tergendala.

**PESAKIT WAD KELAS TIGA
DI PERLIS/KEDAH/KELANTAN—
JUMLAH**

47. Dr Abdul Hamid bin Pawanteh minta Menteri Kesihatan menyatakan bilangan pesakit yang dimasukkan ke

dalam Wad Kelas Tiga di hospital-hospital Kerajaan di negeri-negeri Perlis, Kedah dan Kelantan dalam bulan-bulan Oktober, November, Disember, 1982 dan bulan Januari, 1983 dan daripada bilangan ini berapa yang telah diberi pengecualian penuh mengikut fasal 16 (7) dalam Perintah (Bayaran) Perubatan 1982 semenjak dikuatkuasa perintah tersebut pada 1hb Disember, 1982.

Tan Sri Chong Hon Nyan: Angka-angka adalah seperti berikut:

PESAKIT KELAS III

			<i>Perlis</i>	<i>Kedah</i>	<i>Kelantan</i>
Oktober 1982	Jumlah Pesakit	..	956	5,462	2,195
November 1982	Jumlah Pesakit	..	870	5,098	2,761
Disember 1982	Jumlah Pesakit	..	757	4,699	2,102
	Dikecualikan Penuh		48	1,075	1,470
	Dikecualikan Sebahagian		35	307	224
Januari 1983 ..	Jumlah Pesakit	..	680	5,073	1,914
	Dikecualikan Penuh		124	907	941
	Dikecualikan Sebahagian		46	505	420

Perlu juga saya menyatakan bahawa selain daripada pesakit yang dikecualikan daripada pembayaran, ada juga sebahagian yang lain yang terdiri daripada kakitangan Kerajaan, anggota Angkatan Tentera, kanak-kanak di bawah umur 1 tahun dan lain-lain, yang tidak dikenakan bayaran mengikut Perintah Bayaran (Perubatan) 1982.

**SELAT MELAKA/LAUT
CINA SELATAN—JAMINAN
JEPUN**

48. Tuan Mohamed Amin bin Haji Daud minta Perdana Menteri menyatakan:

(a) apakah jaminan Kerajaan Jepun bagi memastikan Selat Melaka dan perairan Laut Cina

Selatan tidak dijadikan sebagai perairan tentera Negeri Jepun sepertimana yang diterangkan oleh Perdana Menteri Jepun kepada Perdana Menteri Malaysia semasa Perdana Menteri melawat Jepun baru-baru ini;

(b) pada masa ini ramai Pegawai-pegawai Kerajaan di peringkat pusat telah dihantar melawat ke negara-negara seperti Korea dan Jepun bagi meninjau kemajuan pembangunan di negara-negara tersebut, adakah Kerajaan bercadang untuk meluaskan kemudahan ini kepada Pegawai-pegawai yang bertugas dengan Kerajaan Negeri oleh kerana mereka ini

lebih rapat dengan pelaksanaan dasar Kerajaan pusat di peringkat pelaksanaan.

Perdana Menteri: Soalan (a) telah pun dijawab oleh Menteri Luar Negeri pada 16-3-83 semasa menjawab soalan No. 7 daripada Ahli Yang Berhormat dari Bandar Kuching. Oleh itu saya tidak bercadang untuk membuat apa-apa tambahan.

Mengenai bahagian (b), suka dinyatakan bahawa perkara ini adalah bergantung kepada pertimbangan Kerajaan Negeri masing-masing. Jika difikirkan perlu, pegawai-pegawai dalam Perkhidmatan Kerajaan Negeri boleh ditimbang untuk turut serta dalam lawatan-lawatan oleh Pegawai-pegawai Persekutuan ke negara-negara tersebut.

BADAN-BADAN BERKANUN— PENGAWASAN

49. Tuan Haji Azharul Abidin bin Haji Abdul Rahim minta Perdana Menteri menyatakan adakah Kerajaan bercadang hendak meletakkan semua badan-badan berkanun di bawah jagaan terus menerus terutamanya dari segi perbelanjaan wang dan membuat projek-projek kerana terdapat setengah-setengah badan berkanun terlalu bebas membelanja wang untuk kepentingan yang tidak mendatangkan faedah dan juga menubuh syarikat-syarikat anak yang tidak menguntungkan.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi): Mengikut peraturan sekarang semua badan berkanun adalah di bawah pengawasan Kerajaan sama ada bagi maksud perbelanjaan wang mahu pun dalam melaksanakan projek-projek yang tertentu. Pengawasan ini adalah dibuat melalui semakan Anggaran Belanjawan Tahunan bagi peruntukan langsung dari Kerajaan dan melalui pengawasan

oleh Lembaga Pengarah masing-masing yang juga mempunyai wakil-wakil pihak Kerajaan di dalamnya. Di samping itu, Kementerian yang mengawasi badan-badan ini juga mengawal projek yang dilaksanakan dari masa ke semasa. Badan-badan berkanun yang ingin menubuhkan syarikat-syarikat anak perlulah terlebih dahulu mendapat kelulusan Perbendaharaan mengikut peruntukan Akta Penubuhannya masing-masing. Di samping itu, badan-badan berkanun yang ditubuhkan mengikut Enakmen-enakmen Negeri adalah tertakluk kepada Akta Pembedanaan (Kelayakan Pihakberkuasa Perundangan Negeri) (Pindaan) 1981 yang membolehkan pihak Kerajaan Persekutuan mengawal dengan lebih rapi perjalanan dan aktiviti pelaburan badan-badan berkanun yang berkenaan.

MURID-MURID SEKOLAH RENDAH JENIS KEBANGSAAN (CHINA)— TARAF AKADEMIK

50. Tuan Ling Sie Ming minta Menteri Pelajaran menyatakan adakah Kementerian akan menimbangkan dan berusaha meninggikan taraf akademik murid-murid di Sekolah-sekolah Rendah (China) Jenis Kebangsaan kerana dari pelaksanaan dasar Pelajaran 3M selama ini ternyata bahawa taraf akademik murid-murid Sekolah Rendah (China) Jenis Kebangsaan lebih rendah daripada taraf murid-murid taman Pendidikan Kanak-kanak (China).

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Kementerian Pelajaran tidak dapat menerima anggapan bahawa taraf akademik murid-murid SRJK (C) yang mengikuti Kurikulum Baru Sekolah Rendah adalah lebih rendah daripada taraf murid-murid TADIKA Cina. Oleh itu soal usaha untuk meninggikan taraf akademik murid-murid yang berkenaan itu tidak timbul.

Y.B. TUAN LIM KIT SIANG KE SABAH

51. Tuan Fung Ket Wing minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan mengapa pihak berkuasa Imigresen menafikan kemudahan transit kepada Ketua Pembangkang Y.B. Tuan Lim Kit Siang apabila kapal terbang yang dinaikinya terpaksa ditukar arah ke Sabah dari Sibiu oleh kerana keburukan cuaca dalam bulan Januari tahun ini.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri (Tuan Mohd. Kassim bin Ahmad): Kerajaan Negeri Sabah mempunyai kuasa mutlak ke atas perkara-perkara Imigresen sebagaimana seksyen 65 (1) Atka Imigresen, 1959/63 dan peruntukan Perlembagaan yang telah pun diluluskan oleh Dewan Yang Mulia ini. Oleh yang demikian, kemasukan seseorang itu ke negeri Sabah adalah di atas budi bicara dan pertimbangan Kerajaan Negeri Sabah.

PAPAN NIAGA—MEROBOHKAN

52. Tuan Seow Hun Khim minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau bersetuju perkara-perkara merobohkan papan-papan niaga yang bertulisan Cina tidak boleh dibenarkan berketerusan; dan apakah langkah-langkah yang akan beliau ambil untuk membincang perkara-perkara ini dengan pihak masyarakat kaum Cina supaya masalah ini dapat diselesaikan buat selama-lamanya.

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak berkuasa tidak pernah merobohkan papan-papan iklan yang bertulisan dalam bahasa-bahasa lain selain daripada Bahasa Malaysia. Dengan itu soalan ini tidak berbangkit. Mungkin apa yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat ini adalah peristiwa menurunkan papan iklan dari dua

buah kedai di Setapak pada 19hb Januari, 1983 yang lalu kerana papan-papan iklan dinaikkan di dua buah kedai tersebut tanpa mendapatkan permit. Tindakan tersebut adalah merupakan operasi penguatkuasaan yang biasa sahaja tetapi tindakan ini telah disalah ertikan oleh pihak-pihak yang tertentu dan dijadikan isu pengharaman penggunaan bahasa-bahasa lain di papan iklan.

Suka juga saya memaklumkan bahawa Y.A.B. Timbalan Perdana Menteri telah berumpa sekumpulan masyarakat kaum Cina dan telah menerangkan keadaan sebenar perkara ini.

BUMIPUTERA MALAYSIA FINANCE—PENYIASATAN PINJAMAN

53. Tuan Ismail bin Arshad minta Menteri Kewangan menyatakan apakah kedudukan dan keadaan sebenarnya yang berlaku ke atas pinjaman yang diberi oleh BMF kepada kumpulan Syarikat Hong Kong yang telah menimbulkan perbualan dan berbagai perasangka di akhir-akhir ini, serta menyatakan apakah nama-nama syarikat yang diberi pinjaman tersebut dan jumlah pinjamannya.

Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah: Saya telah pun menjawab soalan ini ketika memberi jawapan kepada pertanyaan dari Ahli Yang Berhormat Tuan Lim Kit Siang pada 15hb Mac, 1983.

PASPOT MALAYSIA DARI WARGANEGARA

54. Tuan Yew Foo Weng minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan adakah beliau sedar bahawa untuk permohonan paspot dari warganegara secara "Citizen by Operation of Law" dan mereka

menghadapi masalah-masalah dengan pegawai-pegawai Imigresen yang menghendaki sijil kewarganegaraan mereka walaupun terdapat dokumen-dokumen lain yang berkenaan,

- (a) jika sedar, bolehkah arahan-arahan dikeluarkan kepada semua pejabat-pejabat paspot di dalam dan di luar negeri supaya mengambil perhatian bahawa dalam kes-kes begini sijil kewarganegaraan tidaklah diperlukan;
- (b) jika tidak, bolehkah beliau menyiasat pengaduan ini.

Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed: Untuk makluman Y.B., setiap permohonan untuk mendapatkan paspot daripada warganegara Malaysia yang menjadi warganegara dengan kuatkuasa undang-undang (by operation of law) tidak dikehendaki menunjukkan Sijil Warganegara mereka. Dalam pada itu, mereka dikehendaki membekalkan kepada Jabatan Imigresen surat beranak atau surat akuan sebagai gantian kepada surat beranak.

Memandangkan bahawa bukan semua warganegara Malaysia telah menjadi warganegara melalui kuatkuasa undang-undang, maka ada kemungkinan mereka yang dimaksudkan oleh Y.B. itu telah mengalami masalah ini.

Walau bagaimanapun perkara ini tidak merupakan masalah sekiranya pihak yang terlibat itu menerangkan keadaan yang sebenar kepada Jabatan Imigresen. Pihak Kementerian saya sentiasa mengawasi perkara ini sehingga ianya tidak menjadi masalah yang boleh membebankana rakyat.

RUMAH SENDIRI OLEH ANGGOTA POLIS

55. Tuan Lim Liang Seng minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau sedar

bahawa ramai anggota Polis yang telah berkhidmat sekian lama masih belum mempunyai rumah sendiri dan apabila mereka memohon tanah untuk membina rumah sendiri, permohonan mereka itu diluluskan ketika mereka hampir-hampir bersara ketika mana mereka ini tidak terdaya membina rumah sendiri ataupun membayar balik pinjaman perumahan Kerajaan dengan pencen mereka yang sedikit; jika ya, apakah langkah-langkah yang akan diambil untuk mengatasi perkara ini.

Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed: Dakwaan Ahli Yang Berhormat itu adalah tidak benar. Sehingga kini seramai 13,209 orang atau 49.9% daripada anggota-anggota Polis yang telah berkhidmat lebih dari 10 tahun telah pun memiliki rumah sendiri melalui pinjaman perumahan Kerajaan atau dari koperasi-koperasi Polis. Angka ini tidaklah termasuk mereka yang telah membeli atau memiliki rumah secara persendirian sama ada melalui pinjaman bank atau dari sumber-sumber lain. Sejumlah 518 permohonan lagi masih dalam proses pertimbangan. Adalah menjadi dasar Kerajaan menggalakkan kakitangan kerajaan termasuk anggota-anggota Polis memiliki rumah sendiri, walau bagaimanapun saya sedar ada beberapa kelewatan berlaku di dalam proses menguruskan permohonan-permohonan untuk pinjaman atau membeli tanah dengan tujuan membina rumah sendiri. Kelewatan ini kadangkala berlaku disebabkan oleh:

- (i) Pemohon tidak dapat mengemukakan dokumen-dokumen berkaitan dengan pelan atau tapak rumah yang hendak dibeli itu dengan lengkap;
- (ii) Bagi permohonan untuk membina rumah di atas tanah sendiri; geran yang dikemukakan oleh pemohon

bukanlah membuktikan hakmilik pemohon sepenuhnya. Oleh itu pemohon terpaksa menukar nama geran/memecah tanah tersebut terlebih dahulu sebelum permohonan pinjaman dikemukakan semula kepada pihak berkuasa;

- (iii) Pemohon tidak dapat mengesahkan punca wang bayaran perbezaan apabila harga rumah yang hendak dibeli itu lebih tinggi dari jumlah kelayakan pinjaman yang dapat diberi kepada pemohon berkenaan.

PEGAWAI KERAJAAN MENJADI PENGARAH/ AHLI LEMBAGA

56. Tuan Yeoh Poh San minta Perdana Menteri menyatakan mengenai perkara berikut:

- (a) berapa ramai kakitangan awam dan pentadbir Kerajaan yang dilantik untuk menjawat sebagai Pengarah atau Ahli Lembaga anak firma atau agensi dalam SEDCs, MARA, FELDA, RISDA, Koperatif Kerajaan dan Badan Berkanun dalam masa lima tahun yang lepas;
- (b) berapa ramai kakitangan awam dan pentadbir Kerajaan yang duduk dalam lembaga yang lebih dari 10 firma atau agensi; dan
- (c) berapa ramai kakitangan dari mereka yang telah diminta untuk meletakkan jawatan akibat dari kurang cekap atau buruk tingkah laku.

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Bilangan pegawai-pegawai Kerajaan Persekutuan yang dilantik

sebagai Pengerusi/Pengarah atau Ahli-ahli Lembaga Pengarah di dalam agensi-agensi seperti Perbadanan-perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri (SEDs), Majlis Amanah Rakyat (MAR), Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA), Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) dan lain-lain Badan Berkanun bagi tempoh 1-1-1978 hingga 31-12-1982 adalah seperti berikut:

(a) Pengerusi	13 orang
(b) Ahli Lembaga Pengarah	156 orang
JUMLAH ..	169 orang

Daripada jumlah di atas, 2 orang pegawai Kerajaan Persekutuan menjadi Ahli Lembaga dalam 10 atau lebih anak-anak syarikat bagi 2 buah badan-badan berkanun.

Tidak ada pegawai Kerajaan Persekutuan yang menjadi Pengerusi atau Ahli Lembaga Pengarah Badan-badan Berkanun Syarikat-syarikat Kerajaan termasuk anak-anak syarikat agensi yang pernah diminta untuk meletakkan jawatan akibat daripada kurang cekap atau buruk tingkah laku.

BANDUAN TERLEPAS DARI PENJARA

57. Tuan Leo Lam Thye minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan:

- (a) berapa ramai banduan yang terlepas dari penjara-penjara atau pada tahun-tahun 1980, 1981, 1982 dan tempoh sehingga 28-2-83 dan menyatakan nama-nama penjara yang terlibat; dan daripada jumlah di atas berapa ramai yang telah ditangkap semula; dan

- (b) apakah sebab-sebab yang membawa kepada terlepas lari mereka itu; dan apakah langkah yang telah diambil oleh Kerajaan dalam menyusun semula penjara-penjara kita dan memperbaiki keadaan-keadaan yang ujud pada masa ini.

Tuan Mohd. Kassim bin Ahmed:

- (a) Jumlah banduan-banduan yang terlepas lari daripada penjara-penjara pada tahun 1980, 1981, 1982 dan tempoh sehingga 28-2-1983 adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Banduan yang Terlepas Lari</i>
1980.. ..	17 orang
1981.. ..	20 orang
1982.. ..	20 orang
1-1-83—28-2-83	5 orang

Penjara-penjara yang terlibat adalah seperti berikut:

1. Penjara Pulau Pinang.
2. Penjara Kuala Lumpur.
3. Penjara Taiping.
4. Penjara Johor Bahru.
5. Penjara Alor Setar.
6. Penjara Sungai Petani.
7. Penjara Seremban.
8. Penjara Kuantan.
9. Penjara Pengkalan Chepa.
10. Penjara Kajang, Selangor.
11. Penjara Marang, Terengganu.
12. Penjara Sabah.
13. Penjara Sarawak.

Banduan-banduan yang terlepas lari yang dapat ditangkap semula adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Bilangan Kelarian Banduan yang Dapat Ditangkap Semula</i>
1980.. ..	15 orang
1981.. ..	19 orang
1982.. ..	14 orang
1-1-83—28-2-83	3 orang

- (b) Bilangan banduan yang berjaya melepaskan diri dari penjara di seluruh negara adalah kecil, iaitu hanya 0.14% jika dibandingkan dengan jumlah banduan seramai hampir 14,000 orang kesemuanya.

Sebahagian besar banduan-banduan di penjara-penjara adalah sentiasa menjalankan tempoh hukuman mereka dengan penuh keinsafan dan patuh kepada peraturan-peraturan penjara dan arahan-arahan pegawai-pegawai penjara yang menjalankan tugas-tugas dan tanggungjawab mereka dengan dedikasi dan berperikemanusiaan.

Hanya segelintir sahaja banduan-banduan terutamanya, dengan izin, "hard core" yang sentiasa berusaha dan berikhtiar dengan berbagai cara untuk melepaskan diri dari tahanan di penjara-penjara.

Langkah-langkah yang telah diambil oleh Kementerian saya untuk memperbaiki keadaan yang ujud di penjara-penjara antara lainnya ialah:

- (a) Memperkuat dan memperkukuhkan bilik-bilik kurungan, bangunan-bangunan dan tembok-tembok penjara yang sedia ada, dan menyediakan kemudahan asas yang sesuai, selesa dan munasabah di penjara-penjara.

- (b) Mengadakan program-program pemulihan di penjara-penjara untuk membangkitkan kesedaran dan menanamkan keinsafan tiap-tiap banduan bagi menyediakan mereka kembali ke pangkuan masyarakat apabila tamat tempoh hukuman kelak.

STESYEN LNG

58. Tuan Ling Sie Ming minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) bilangan stesyen LNG akan didirikan di seluruh negara dan adakah sektor awam atau sektor swasta akan kendalikannya dan pertubuhan awam yang manakah akan bertanggung-jawab sekiranya stesyen-stesyen ini dikendalikan oleh sektor awam; dan
- (b) bilangan stesyen LNG yang akan didirikan di Sarawak dan bandar-bandar yang akan diberi keutamaan di dalam pembinaannya.

Perdana Menteri: Buat masa ini Kerajaan belum bercadang hendak mendirikan loji LNG di mana-mana selain daripada yang sedia ada di Bintulu, Sarawak.

KELAS-KELAS BAHASA IBUNDA— MENGADAKAN

59. Dato' Lee Kim Sai minta Menteri Pelajaran menyatakan, memandangkan hak mempelajari bahasa ibunda adalah hak perlembagaan warganegara, dan laporan Jawatankuasa Kabinet mengenai Pelaksanaan Dasar Pelajaran 1979 juga memperakukan Kerajaan akan berikhtiar dengan

menyediakan segala kemudahan bagi mempelajari bahasa ibunda, maka bolehkah Kerajaan memberi jaminan bahawa kelas bahasa ibunda akan dibuka jika ada hasrat dari 15 orang murid hendak mempelajarinya, dan pembukaanya tidak akan ditangguhkan walaupun dengan apa sekali alasan, termasuk alasan kekurangan bilik darjah, guru ataupun kewangan, sepertimana yang telah berlaku pada penggal persekolahan pertama 1983 di Negeri Selangor.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Akta Pelajaran 1961 telah menyatakan bahawa "In which facilities for the teaching of the Chinese or Tamil Languages shall, if it is reasonable and practicable so to do, be made available if the parents of fifteen children in the school so request" dan laporan Jawatankuasa Kabinet (1979) telah memperakukan akan berikhtiar dengan menyediakan segala kemudahan bagi mempelajari bahasa ibunda, maka Kerajaan tidak sekali-kali menafikan hal ini malahan Kerajaan mematuhi pada kehendak akta Pelajaran tersebut.

Untuk memberi jaminan mengadakan kelas-kelas bahasa ibunda walaupun di dalam keadaan serba kekurangan adalah satu perkara yang tidak wajar. Kerajaan tidak boleh menggunakan paksaan dalam hal ini.

MAJUIKAN—PERUNTUKAN SUBSIDI DALAM RM KE 4

60. Tuan Sim Kwang Yang minta Menteri Pertanian menyatakan:

- (i) beberapa banyakkah wang yang telah diuntukkan kepada Majuikan di bawah Rancangan Malaysia Keempat bagi

rancangan subsidi yang diberikan kepada nelayan yang memerlukan;

- (ii) jumlah yang dibelanjakan oleh Majuikan dalam tahun 1981 dan 1982 bagi maksud di atas;
- (iii) jumlah yang diuntukkan kepada Majuikan dalam tahun 1983 bagi tujuan yang sama;
- (iv) setakat manakah kejayaan atau kegagalan Majuikan dalam membantu masyarakat nelayan dalam negara ini; dan
- (v) jumlah yang diuntukkan kepada Jabatan Perikanan Sarawak dalam tahun 1983 bagi melaksanakan rancangan subsidi perikanan di Sarawak dan bila peruntukan tersebut akan dikeluarkan.

Dato' Abdul Manan bin Othman:

- (i) Di dalam Rancangan Malaysia Keempat, LKIM tidak diberi peruntukan rancangan subsidi.
- (ii) Soalan ini tidak berbangkit.
- (iii) Setakat ini LKIM tidak diberi peruntukan bagi tujuan yang sama.
- (iv) Di dalam usaha-usaha untuk membantu masyarakat nelayan di negeri ini pihak LKIM telah berjaya menjalankan berbagai-bagai program bertujuan supaya mereka dapat memperolehi pendapatan lumayan.

(a) Program Penangkapan Ikan

Di dalam rancangan ini LKIM telah menyerahkan sejumlah 175 buah bot kepada nelayan-nelayan dan

pecahan-pecahan mengikut jenis-jenis bot adalah seperti berikut:

(i) Bot Pukat Tunda	37 buah
(ii) Bot Pukat Jerut	13 buah
(iii) Bot Serba-guna	122 buah
(iv) Bot Bubu	3 buah
	175 buah

Program ini telah dapat memberi peluang kepada nelayan-nelayan bumiputera yang dahulunya memiliki bot-bot kecil (artisanal) saja kepada berpeluang memiliki bot-bot yang lebih besar lagi. Dengan adanya program ini mereka telah dapat mempertingkatkan pendapatan mereka daripada \$150 dahulunya kepada \$300-\$500 sebulan. Program ini melibatkan sejumlah 1,000 nelayan iaitu meliputi mereka-mereka yang berpeluang bekerja di atas bot-bot Skim Sewabeli yang disewakan kepada nelayan-nelayan.

(b) Program Ternakair

Bahagian Ternakair LKIM telah menjalankan beberapa program yang dapat memberi pendapatan sampingan dan juga peluang-peluang pekerjaan. Program-program tersebut ialah:

- (i) ternakan udang/ikan air payau;

(ii) ternakan ikan dalam sangkar;

(iii) ternakan kerang.

Di bawah program ternakan udang/ikan air payau, LKIM telah dapat menjayakan dua projek utama di Sungai Merbok, Kedah dan Sungai Dangga, Johor. Kedua-dua projek tersebut telah memberi peluang pekerjaan kepada lebih kurang 27 orang penduduk tempatan yang kebanyakannya terdiri dari nelayan.

Di bawah program ternakan ikan dalam sangkar sebanyak 4 buah projek telah dilancarkan iaitu di Tanjong Dawai, Kedai, Pulau Aman, Pulau Pinang, Kuala Setiu, Terengganu dan Jubakar, Kelantan. Keempat-empat projek ini telah dapat mengambil seramai 135 orang nelayan dan juga mengujudkan 21 jenis pekerjaan.

Di bawah projek kerang pula, sebanyak 7 buah projek iaitu di Seberang Prai, Jarum Mas, Perak, Kuala Selinsing, Perak, Bagan Lipas, Perak, Kuala Selangor dan Teluk Malong, Pahang telah dilancarkan yang merangkumi kawasan seluas 1,500 hektar. Sebanyak 65 jenis pekerjaan telah diujudkan di ketujuh-tujuh projek ini. Projek-projek ini juga telah

dapat memberi faedah kepada 1,100 orang nelayan yang terlibat di dalam kerja-kerja pengutipan kerang.

(c) *Program Pembangunan Masyarakat Nelayan*

Di dalam usaha LKIM untuk membantu masyarakat nelayan, berbagai-bagai projek yang memberi faedah secara langsung kepada nelayan telah dijalankan melalui Persatuan Nelayan. Projek-projek yang dijalankan ini adalah merupakan projek-projek yang bercorak ekonomi seperti:

- | | |
|--------------|----|
| (i) Projek | 70 |
| Perniagaan | |
| Minyak | |
| Disel | |
| (ii) Projek | 17 |
| Pemasaran | |
| Ikan | |
| (iii) Projek | 13 |
| Ternakan | |
| Ikan/Kerang | |
| (iv) Projek | 10 |
| pengang- | |
| kutan | |
| (v) Projek | 4 |
| Pemero- | |
| sesan | |
| (vi) Projek | 14 |
| Perniagaan | |
| Airbatu | |
| (vii) Projek | 1 |
| Bengkel | |
| Membaiki | |
| bot | |

(c) Di dalam pelaksanaan projek-projek ini, masyarakat nelayan yang menjadi kumpulan

sasaran adalah terlibat secara langsung, ini adalah memandangkan bahawa projek-projek dijalankan melalui cara berpersatuan iaitu melalui Persatuan Nelayan yang mana menjadi milik bersama ahli-ahli di dalam Persatuan tersebut. Selain daripada memberi kemudahan kepada nelayan, melalui projek ini juga dapat memberikan peluang pekerjaan kepada masyarakat nelayan setempat. Sebagai contohnya, melalui projek pemasaran ikan sebanyak 55 orang tempatan telah diberi peluang pekerjaan dan sebagaimana berikut:

- | | |
|--------------|----|
| (i) Projek | 70 |
| Perniagaan | |
| Minyak | |
| Disel | |
| (ii) Projek | 35 |
| Ternakan | |
| Ikan/kerang | |
| (iii) Projek | 20 |
| Pengang- | |
| kutan | |
| (iv) Projek | 20 |
| Pemero- | |
| sesan | |
| (v) Projek | 20 |
| Perniagaan | |
| Airbatu | |
| (vi) Projek | 4 |
| bengkel | |
| membaiki | |
| bot | |

Dari segi pergerakan PN, usaha memperkukuh dan memperluaskan PN telah dijalankan, di mana dalam tahun 1982, 5 buah PN baru telah ditubuhkan menjadikan jumlah PN

yang ada di hari ini berjumlah 57 buah kesemuanya. Jumlah keahlian pula ialah seramai 44, 832 orang yang telah menjadi ahli PN dan juga SKN.

(d) Program Pemasaran Ikan

Bahagian Pemasaran telah menjalankan beberapa program dalam usaha membantu masyarakat nelayan di negara ini. Program tersebut ialah:

- (a) PKIN; (Pemasaran Ikan Koperasi Nelayan).
- (b) Pemasaran Persatuan Nelayan; dan
- (c) Perlelongan di Kompleks Pemasaran Ikan.

Melalui PIKN, beberapa kejayaan dari segi pulangan harga yang baik kepada nelayan, persaingan yang sehat di kalangan peniaga dan membantu menyalurkan hasil tangkapan nelayan. Di samping itu dalam secara tidak langsung PKIN telah berjaya mengujudkan usahawan dalam bidang pemasaran ikan melalui pengalaman mereka dengan PKIN di mana 25 orang Bumiputera sedang aktif menjalankan aktiviti mereka. Walau bagaimanapun memandangkan "overhead cost" PKIN adalah terlalu tinggi dan pihak LKIM memikirkan adalah lebih baik aktiviti seperti ini dijalankan oleh individu atau melalui Persatuan-persatuan Nelayan.

Melalui program terbaru Lembaga ini, bahagian ini akan

menggalakkan sama ada individu atau Persatuan Nelayan terlibat secara aktif dalam soal pemasaran hasil tangkapan nelayan. Bahagian ini akan membantu dalam usaha menyediakan kertas kerja kepada bank, memberi maklumat-maklumat pemasaran dan memberi khidmat nasihat dari masa ke semasa. Setakat ini sebanyak 10 buah Persatuan Nelayan dan 3 orang individu adalah di bawah pengurusan dan penyeliaan aktiviti mereka oleh bahagian ini.

Bahagian pemasaran juga menggalakkan sistem perlelongan ikan terutama di Kompleks-Pendaratan. Aktiviti ini telah berjaya dijalankan di Kuala Kedah, Geting dan Kuala Terengganu dan mendapat sambutan yang baik terutama bagi nelayan yang tiada ikatan dengan orang tengah. Melalui sistem ini bukan saja harga pulangan tetapi telah mewujudkan satu persaingan yang sehat di kalangan peniaga terutama di Pusat Pendaratan.

Jumlah yang telah diuntukkan kepada Jabatan Perikanan Sarawak dalam tahun 1983 bagi melaksanakan rancangan subsidi perikanan di Sarawak adalah \$3,600,000 dan waran peruntukan telah pun dihantar.

KES PENYAKIT JIWA DARI GURU-GURU KBSR

61. Dr Tan Seng Giaw minta Menteri Pelajaran menyatakan semenjak pelaksanaan percubaan kemudian pelaksanaan menyeluruh Kurikulum Baru Sekolah Rendah, adakah bilangan kes penyakit jiwa di kalangan guru-guru telah meningkat. Adakah Kementerianya bercadang untuk mengadakan klinik-klinik penyakit jiwa di sekolah-sekolah ataupun di pusat-pusat pelajaran yang tertentu untuk mengesan kes-kes tersebut.

Dato' Mohamed Khalil Yaakob: Kementerian Pelajaran tidak menerima sebarang aduan tentang wujudnya kes penyakij jiwa di kalangan guru-guru sebagai akibat daripada pelaksanaan Kurikulum Baru Sekolah Rendah (KBSR) dan dengan ini penubuhan klinik-klinik penyakit jiwa tidak timbul.

KES KEBANKRAPAN—JUMLAH

62. Tuan Ng Cheng Kuai minta Perdana Menteri menyatakan jumlah kes-kes kebangkrapan bagi tahun 1978, 1979, 1980, 1981 dan 1982.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Haji Suhaimi bin Dato' Haji Kamaruddin): Jumlah kes-kes kebangkrapan iaitu jumlah Perintah Penghukuman yang dibuat oleh Mahkamah ke atas siberhutang-siberhutang adalah seperti berikut:

<i>Tahun</i>	<i>Jumlah Kes Kebankrapan</i>
1978.. ..	493
1979.. ..	749
1980.. ..	857
1981.. ..	875
1982.. ..	878
JUMLAH ..	3,852

RANG UNDANG-UNDANG DIBAWA KE DALAM MESYUARAT

RANG UNDANG-UNDANG PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA (PINDAAN)

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Akta Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia 1979; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar; dibacakan kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG LALULINTAS (PINDAAN)

Rang Undang-undang bernama Suatu Akta untuk meminda Ordinan Lalulintas Jalan 1958; dibawa ke dalam Mesyuarat oleh Timbalan Menteri Pengangkutan; dibaca kali yang pertama; akan dibacakan kali yang kedua pada Mesyuarat kali ini.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAMBAHAN (1982)

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN (TAMBAHAN) (BIL. 3), 1982

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1982) dan Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga 1982 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.

*Majlis bersidang dalam
Jawatankuasa.*

(Tuan Yang Dipertua *mem-
perengerusikan Jawatankuasa*).

*Maksud P. 25 (Anggaran
Pembangunan (Tamb.) Bil. 3), 1982)—*

3.39 ptg.

Timbalan Menteri Pertanian (Tuan Luhut Wan): Tuan Pengerusi, dalam perbahasan Belanjawan Tambahan yang berlangsung hari kelmarin ramai dari Ahli-ahli Yang Berhormat telah menyentuh beberapa aspek berkenaan dengan dasar pertanian yang dilaksanakan oleh Kementerian Pertanian. Saya suka merakamkan penghargaan di atas teguran dan cadangan yang baik ini yang telah dikeluarkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang berkenaan agar dengan teguran dan cadangan tersebut maka Kementerian saya boleh melaksanakan tanggungjawab dengan lebih berkesan lagi.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan saranan supaya memulihkan tanah-tanah terbiar yang telah disentuh oleh Ahli Yang Berhormat dari Parit dan Tenggaroh, suka saya memaklumkan bahawa Kerajaan sentiasa mengkaji dan mengenalpasti semua tanah-tanah terbiar kawasan padi dan telah pun memulihkan kawasan-kawasan yang mempunyai potensi untuk dibangunkan dengan rancangan-rancangan pertanian yang menguntungkan. Usaha-usaha ini akan dipergiatkan setelah sahaja kajian dibuat ke atas kawasan-kawasan yang telah dikenalpasti. Sekiranya kawasan yang dikenalpasti itu adalah sesuai untuk ditukarkan menjadi kawasan dusun, maka bantuan-bantuan akan diberi untuk memajukan kawasan itu termasuklah bantuan-bantuan racun untuk memusnahkan musuh-musuh tanaman. Bagi makluman Ahli-ahli

Yang Berhormat, pada asasnya rancangan pemulihan tanah sawah terbiar adalah dijalankan ke atas tanah-tanah yang telah diberi hakmilik—alienated, tetapi tidak diusahakan selama tiga tahun atau lebih berturut-turut.

Menyentuh dengan cadangan Ahli Yang Berhormat dari Bagan Datok, saya suka memaklumkan bahawa adalah menjadi hasrat Kementerian untuk menubuhkan Pusat Pengumpulan Susu Bank Dunia di Bagan Datok. Dalam hal ini Kementerian telah menyiapkan segala urusan berkaitan dengan pengambilan tender bagi membina pusat tersebut.

Saya mengucapkan terima kasih di atas sokongan Ahli-ahli Yang Berhormat termasuk Ahli Yang Berhormat dari Parit mengenai usaha Kementerian Pertanian membangunkan padang ragut di Lambur Kanan bagi meninggikan lagi pendapatan penternak-penternak di kawasan ini. Pihak Kementerian telah pun memohon peruntukan yang lebih daripada tahun 1983 dalam Kajian Separuh Penggal Rancangan Malaysia Keempat, malangnya peruntukan ini terpaksa dipotong memandangkan keadaan ekonomi dan kewangan negara sekarang ini yang meliputi bukan sahaja peruntukan bagi Kementerian Pertanian tetapi semua Kementerian-kementerian pada amnya. Namun demikian, peruntukan sebanyak \$50,000 telah pun dipohon khas untuk Lambur Kanan bagi mengendalikan pembangunan kawasan yang tertinggal dalam tahun ini.

Cadangan Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah supaya peraturan dasar pelesenan disemak semula, saya rasa adalah tidak perlu oleh kerana peraturan yang ada sekarang ini adalah memadai di mana nelayan-nelayan adalah dikehendaki

mendapatkan lesen dan perkakas, dengan izin, fishing gear, selepas itu barulah lesen bot dikeluarkan yang sepatutnya disesuaikan dengan lesen dan perkakas yang telah diluluskan dan bukan sebaliknya.

Mengenai saranan dari Ahli Yang Berhormat dari Batu Pahat supaya pengawasan dibuat oleh Kementerian ini bagi menyekat kegiatan memasang pukat di pantai-pantai, saya suka memaklumkan bahawa keadaan ini sentiasa diawasi oleh Jabatan Perikanan Kementerian ini tetapi saya tidak menafikan bahawa ada kejadian-kejadian memasang pukat tersebut dan sekiranya mereka ini tertangkap, mereka akan dibawa ke mahkamah.

Menyentuh aduan dari Yang Berhormat dari Parit Buntar, Kementerian Pertanian adalah sedar berkenaan dengan serangan-serangan makhluk perosak padi di kawasan Kerian/Sungai Manek. Oleh itu, Kementerian telah membelanjakan sebanyak \$67,114 bagi digunakan untuk membeli racun dan membekal penyembur-penyembur bagi pinjaman petani-petani yang terlibat. Memandangkan bahawa serangan merebak telah dan akan berluasan, Kementerian Pertanian telah memutuskan akan mengkaji semula teknik-teknik dan sistem pengawalan yang sedia ada dan mewujudkan satu sistem baru yang lebih berkesan dan menyeluruh.

Menyentuh kepada cadangan Ahli Yang Berhormat dari Tanjung Karang, Kementerian Pertanian telah berusaha untuk memperbaiki bekalan air ke sawah di kawasan Tanjung Karang melalui pelaksanaan Projek Pembangunan Pertanian Barat Laut Selangor. Di bawah projek ini antara lain sistem-sistem parit dan taliair adalah dimodenkan dan diperbaiki dengan mengadakan rangkaian taliair yang lebih intensif. Apabila sistem taliair ini siap disempurnakan pada awal tahun 1985 nanti, pengedaran

dan kawalan bekalan air ke sawah-sawah yang lebih berkesan akan dapat dicapai dan bekalan air akan mencukupi. Untuk menjayakan perjalanan sistem pengedaran dan pengawalan bekalan air, Kerajaan adalah menggalakkan pesawah-pesawah untuk mengikut jadual tanaman padi yang ditetapkan itu. Demikian juga Kerajaan menggalakkan petani-petani mengamalkan cara-cara yang teratur untuk menguruskan bekalan air di sawah masing-masing supaya dapat mengawal air dengan berkesan dan tidak membazirkan air untuk mengelakkan kekurangan bekalan.

Ahli Yang Berhormat dari Parit juga ada menyatakan berkenaan dengan keadaan kampung-kampung di Parit yang sentiasa ditenggelami air masa hujan. Perkara ini akan disiasat khasnya tentang kedudukan aliran Sungai Parit dan sekiranya perlu akan dicuci atau digali bagi mengatasi masalah ini.

Mengenai rayuan Ahli Yang Berhormat dari Bagan Datok, sebenarnya permohonan pengambilan tanah bagi parit-parit tersebut telah lama disediakan tetapi oleh kerana rayuan oleh pekebun-pekebun kecil di sepanjang parit-parit yang berkenaan, beberapa pindaan kepada reserve perlu dibuat dan rekabentuk diubahsuai sebelum pembinaan dapat dijalankan seterusnya. Kedudukan pada masa ini adalah semua pengubahsuaian rekabentuk telah pun siap dan pindaan sedang dibuat kepada pelan pengambilan tanah dengan tujuan mengurangkan reserve yang dipohon.

Mengenai aduan Ahli Yang Berhormat dari Batu Pahat pada amnya hanya culvert adalah lebih murah daripada jambatan untuk membolehkan hanya digunakan bila kadar alir terlalu besar setimpal dengan kosnya. Beliau juga menyentuh mengenai pembayaran

kepada kontraktor-kontraktor. Kementerian Pertanian memang sedar akan kesulitan ini oleh kerana penyelenggaraan kerja-kerja parit seperti pembersihan parit adalah tanggungjawab Kerajaan Negeri, maka Kementerian Pertanian akan berunding dengan Kerajaan Negeri bagi tujuan untuk menyelaraskan kadar bayaran bagi pembersihan parit-parit tersebut.

Mengenai teguran Ahli Yang Berhormat dari Tenggaroh, tidak dapat dinafikan kesesakan yang berlaku di Sungai Mersing ini adalah disebabkan oleh dua faktor iaitu yang pertama, sebab-sebab semula jadi seperti hakisan tanah dan mentapan yang menyebabkan sungai menjadi bertambah cetek dan selanjutnya menjadi kesemua pengairan yang boleh dilalui oleh bot-bot menjadi semakin sempit. Yang kedua, terdapat jeti-jeti dan juga sebuah kompleks Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia di sepanjang tebing-tebing sungai tersebut digunakan sebagai pengkalan pendaratan. Selain dari itu kawasan dijadikan tempat mengikat bot-bot dan berlabuh dan yang rosak pun. Ini telah mengakibatkan kawasan laluan menjadi sempit.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebuah kompleks Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia yang digunakan seperti pengkalan pendaratan oleh sebanyak 150 buah bot menangkap ikan, memandangkan kesesakan yang berlaku di kawasan itu pihak Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia telah pun membina sambungan kepada titi lama bagi mengatasi masalah tersebut.

Akhirnya, saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat atas perhatian yang dibuat dan teguran yang telah pun disyorkan kepada Kementerian Pertanian, Kerajaan sentiasa mengambil perhatian yang berat terhadap pembangunan sektor

pertanian demi untuk meninggikan lagi taraf hidup dan pendapatan petani dan nelayan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$2,800,180 yang disebutkan dalam Maksud P. 25 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Pertanian hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$2,800,000 untuk Maksud P. 25 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 29 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982)—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Maksud P. 29 Kementerian Pertahanan, terbuka untuk dibahas.

3.52 ptg.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed (Pasir Puteh): Tuan Pengerusi, saya suka hendak bercakap di dalam P. 29—Kementerian Pertahanan di dalam Butiran 6, Pengkalan Depoh TUDM (ii) Gong Kedak. Sebenarnya, pada satu masa dahulu projek ini adalah begitu mendadak sekali sehingga ramai rakyat di sekitar Gong Kedak di Pasir Putih itu telah mengetahui bahawa projek itu pada asalnya akan menelan belanja sebanyak \$2.5 billion tetapi di sini peruntukan telah diturunkan sehingga menjadi \$500 juta (\$½ billion) sahaja.

Apa yang penting di sini bahawa kita hendak melahirkan kepercayaan orang-orang di sekitar Gong Kedak itu yang pada mulanya Kerajaan telah mengambil banyak tanah di kawasan

persekitaran Gong Kedak itu dan proses pengambilan tanah telah pun dijalankan, tetapi malangnya pihak TUDM sendiri telah membuat kenyataan bahawa projek di Gong Kedak itu tidak menjadi dan dibatalkan tetapi dengan peruntukan yang ada di sini bahawa projek ini sudah tentu akan dijalankan walaupun peruntukan hanya \$500 juta diberikan di sini, tetapi kenyataan-kenyataan yang diberikan oleh pihak-pihak yang tertentu itulah yang menyebabkan pihak itu, pihak ahli-ahli politik, pihak pemimpin di peringkat daerah menghadapi masalah apabila ada kenyataan yang mengatakan bahawa projek Gong Kedak itu akan dibatalkan.

Walau bagaimanapun oleh kerana pengambilan tanah telah dijalankan dan boleh dikatakan seluruh kawasan hampir 6,000 ekar yang ada di sana telah pun diambil alih oleh Kerajaan untuk dijadikan tapak TUDM di tempat itu yang merupakan tempat yang paling baik untuk kita mengadakan pusat pertahanan atau tempat pertahanan udara bagi menangkis atau menahankan serangan daripada udara, maka sepatutnya Gong Kedak itu dijalankan dan diteruskan. Walaupun dengan tidak secara tergesa-gesa tetapi dijalankan dengan secara berperingkat-peringkat. Mereka yang tanahnya diambil sekarang ini enggan berpindah apabila Kerajaan mengarahkan projek itu dibatalkan. Walau bagaimanapun, setengah pihak telah juga mengadakan pusat pemindahan tetapi pusat pemindahan itu berjalan dengan secara yang paling lembab. Jadi saya minta supaya peruntukan yang diberikan di sini sebanyak \$65 juta pada tahun lepas sebagai tambahan dan juga \$500 juta yang ada di sini supaya projek ini dijalankan sebagaimana yang sepatutnya dengan berperingkat-peringkat dan tidak akan mengelirukan orang-orang kampung.

Timbalan Menteri Pertahanan (Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha): Tuan Pengerusi, berkenaan \$500 juta itu, dalam perkara ini tak ada satu sen pun. Boleh jadi Ahli Yang Berhormat dari Pasir Putih salah anggap bahawa yang beliau hendak sentuh ialah kelengkapan TUDM. Tidak ada peruntukan langsung untuk tahun 1982 Tambahan Ketiga.

Tuan Pengerusi: Tambahan Ketiga Tahun 1982 satu sen pun tidak ada peruntukan.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Dalam anggaran yang dipinda 1982 sebanyak \$65 juta, saya tidak tahu, fasal ini adalah Anggaran Pembangunan (Tambahan) (Bil. 3) atau ke berapa tetapi ada di sini \$65 juta.

Tuan Pengerusi: Kita sekarang berbincang ialah di bawah Tambahan Ketiga, 1982. Untuk projek Gong Kedak tidak ada satu sen pun.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Anggaran yang dipinda, 1982.

Tuan Pengerusi: Tidak termasuk.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Dalam bab Tambahan Ketiga.

Tuan Pengerusi: Ya.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed: Kalau tidak ada, saya tarik balik, Tuan Pengerusi.

3.57 ptg.

Tuan Abdul Raman bin Suliman (Parit Buntar): Tuan Pengerusi, saya bangun menyokong peruntukan diberikan kepada Kementerian Pertahanan.

Saya ingin membangkitkan perkara Butiran 8 iaitu Kelengkapan TUDM. Tuan Pengerusi, pertahanan udara

adalah merupakan sebagai satu perkara yang penting dari segi kelengkapan yang harus kita lengkapkan dengan sempurna. Di samping itu pertimbangan dari segi keselamatan adalah memainkan peranan yang penting dalam menentukan bahawa jika sekiranya berlaku satu perkara yang tidak diingin berlaku, perkara ini adalah bukan disebabkan oleh kelalaian kita.

Saya perhatikan dari segi keselamatan kawasan-kawasan lapangan terbang TUDM di seluruh negara kita seperti di Jitra, Kedah, Kuantan, Pahang, dan khasnya di Sungai Besi amatlah mendukacitakan kerana jika kita perhatikan bahawa pagar-pagar keselamatan yang berada di sekeliling lapangan terbang itu jika dibandingkan dengan pagar-pagar setengah-setengah sekolah adalah lebih baik lagi daripada pagar di kawasan tersebut. Jadi, saya minta supaya Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi perhatian kepada perkara itu.

Di samping itu kita juga lihat keadaan di sekeliling kawasan lapangan terbang Sungai Besi itu dari segi keselamatannya amatlah meragukan disebabkan oleh adanya beberapa kawasan perumahan yang sangat hampir dengan kawasan pagar keselamatan lapangan terbang tersebut. Ini boleh menimbulkan perkara yang tidak diingini sekiranya berlaku sesuatu keadaan kepada lapangan terbang tersebut.

Tuan Pengerusi, perkara yang kedua yang saya ingin bangkitkan ialah mengenai kelengkapan termasuklah mess pegawai di pengkalan-pengkalan TUDM. Jadi dalam hal ini kita berharaplah sesuai dengan dasar Kerajaan sekarang supaya kita dapat mengadakan satu peraturan untuk tidak membenarkan sebarang penjualan minuman keras kerana kita tahu angkatan tentera khasnya anggota-anggota TUDM

adalah sentiasa dalam keadaan berjaga-jaga sepanjang 24 jam tetapi kalau mereka mengamalkan sikap minum-minuman keras kadang-kadang boleh mendatangkan kemabukan, maka ini mungkin boleh menimbulkan satu perkara yang tidak baik sekiranya keselamatan negara terancam.

Di samping itu kita juga sedar bahawa pelayan-pelayan di dalam kapal terbang TUDM yang tidak mahu ataupun tidak ingin untuk melayan minuman-minuman keras kepada khasnya pegawai-pegawai TUDM. Tetapi oleh kerana keadaan maka mereka terpaksa melayan juga walaupun melanggar daripada kehendak hati mereka. Kita harap sepertimana yang diumumkan oleh Timbalan Menteri yang berkenaan bahawa istiadat minuman keras ini merupakan warisan penjajah, maka sudahlah sampai masanya kita memansuhkan perkara yang tersebut.

Tuan Pengerusi, sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Sila jawab.

4.01 ptg.

Timbalan Menteri Pertahanan (Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan setinggi terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Parit Buntar dengan dua masalah yang telah dikemukakan oleh beliau sebentar tadi.

Izinkan saya menjawab masalah yang kedua yang ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Parit Buntar berkenaan dengan penjualan minuman keras di Mes-mes TUDM. Tuan Pengerusi, bahawa jawapan ini telah saya beri beberapa hari yang telah lalu, saya tidak ada lagi hendak menambahkannya masalah-masalah yang saya sebutkan dalam jawapan saya dahulu.

Berkenaan dengan Lapangan Terbang TUDM khasnya di Sungai Besi, pagar-pagarnya tidak memuaskan, masalah ini kami di Kementerian Pertahanan sedang mengambil perhatian.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$30 yang disebutkan dalam Maksud P. 29 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Pertanian hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$30 untuk Maksud P. 29 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud B. 33 dan B. 34 (Jadual)—

Maksud P. 32 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982—

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B. 33 dan B. 34 dan Kepala Pembangunan P. 32 di bawah Kementerian Kewangan terbuka untuk dibahas.

4.04 ptg.

Tuan Khadri bin Sabaran (Tenggaroh): Tuan Pengerusi, saya ingin berucap mengenai Maksud P. 32—Perbendaharaan, Butiran 7 atas tajuk Skim Wang Pinjaman Perumahan.

Tuan Pengerusi, Bahagian Perumahan menolak pemohon-pemohon pinjaman perumahan dari kakitangan Kerajaan dan juga badan-badan berkanun atas alasan bahawa tanah tapak rumah di mana rumah itu akan dibina disyaratkan oleh Kerajaan-kerajaan Negeri hanya untuk membina rumah separuh kekal

sahaja. Jadi ekoran dari itu berbagai-bagai masalah timbul dan yang teraniaya berkaitan dengan syarat seperti yang telah saya sebutkan itu tadi ialah kakitangan Kerajaan badan-badan berkanun.

Tuan Pengerusi, Kerajaan Negeri banyak memberikan lot-lot tanah perumahan kepada kakitangan mereka, tujuannya ialah supaya kakitangan Kerajaan di tiap-tiap negeri dapat memiliki rumah sendiri. Walau bagaimanapun pengurniaan tanah itu disyaratkan ada dua syarat iaitu:

Pertamanya, di tanah-tanah lot perumahan ini disyaratkan dibina untuk rumah separuh kekal sahaja; dan

Kedua, supaya rumah mesti dibina iaitu rumah separuh kekal hendaklah dibina dalam masa dua tahun setelah mereka dikurniakan tanah itu.

Tuan Pengerusi, masalahnya apabila kakitangan Kerajaan ini sudah dapat atau sudah dikurniakan tanah-tanah lot perumahan, mereka pun mulalah menghantar borang-borang permohonan untuk mendapatkan pinjaman perumahan, tetapi malangnya permohonan mereka ditolak atas alasan daripada Bahagian Pinjaman Perumahan bahawa dia kata permohonan ini ditolak kerana Kerajaan Negeri mensyaratkan tanah itu dibina untuk rumah separuh kekal sahaja, jadi yang diluluskan ialah untuk membina rumah kekal—rumah batu.

Pada saya pun samar-samar juga apakah sebenarnya takrif rumah separuh kekal dan apakah dia yang dikatakan rumah kekal? Adakah rumah kayu itu dikatakan rumah separuh kekal ataupun apakah separuh kayu dan separuh batu dikatakan rumah separuh kekal dan hanya rumah batu sahaja yang dikatakan rumah kekal. Yang inipun samar-samar bagi mereka. Jadi oleh

kerana perkara ini telah menimbulkan masalah kepada kakitangan Kerajaan dan jika sekiranya perkara ini tidak didapati maka kemungkinan besar Kerajaan dan badan-badan berkanun tidak dapat memiliki rumah mereka masing-masing kerana mereka hanya mengharapkan bantuan melalui Skim Pinjaman Perumahan ini. Oleh kerana ini, Tuan Pengerusi, di dalam Dewan yang mulia ini sukalah saya mencadangkan supaya sama ada meluluskan juga permohonan pinjaman bagi membina rumah-rumah separuh kekal, kedua-dua hendaklah diluluskan, yang kekal pun diluluskan begitu juga yang separuh kekal pun diluluskan kerana yang separuh kekal pun kadangkalanya tahannya lebih tahan daripada rumah kekal.

Yang keduanya kalau perkara ini tidak boleh diluluskan, saya mencadangkan supaya melalui Majlis Tanah Negara dapat membincangkan perkara ini kepada Kerajaan-kerajaan Negeri supaya Kerajaan Negeri tidak mensyaratkan bahawa tanah-tanah lot perumahan yang dikurniakan kepada kakitangan Kerajaan ini hanya boleh dibina untuk rumah separuh kekal sahaja, tidak payah syarat-syarat itu diadakan. Sekiranya syarat itu tidak diadakan, maka kakitangan Kerajaan ini bolehlah membuat pinjaman perumahan mereka dan Bahagian Perumahan ini dapatlah meluluskan permohonan-permohonan mereka.

Jadi sekianlah sahaja, Tuan Pengerusi, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari SibU.

4.10 ptg.

Tuan Ling Sie Ming (Bandar SibU): *(Dengan izin)* Tuan Pengerusi, I rise to participate in the debate under Maksud B. 33 and B. 34 and P. 32 of the Supplementary Supply and

Development Estimates for Kementerian Kewangan now tabled before this House.

Out of a total expenditure of \$1,192 million, the Ministry of Finance takes up the largest portion—about two-thirds of the total allocation. The Deputy Minister of Finance has informed this House that under Maksud B. 33 a total of \$276 million has been requested for meeting the subsidies for petroleum. Under Maksud B. 34, a total of \$25 million is being requested for the purposes of two Statutory Funds, out of which \$20 million will be allocated for the Examination Board Trust Fund while the remainder will be allocated to the Kumpulanwang Pendahuluan untuk Negeri-negeri.

The reason why we need to subsidise our oil prices within the country is that without Government's subsidy most Malaysians cannot afford to pay for the petrol which they consume, even though Malaysia is an oil producing country. Ultimately we have to review our present oil production strategy. There is something wrong in the present system where we have to export our crude oil overseas and import refined oil products such as petrol and diesel from other oil producing countries. We must look into the possibility of setting up more local refineries so as to refine our own crude oil for our local consumption. In this way, for local consumption at least we are cushioned against fluctuations in world oil prices and ensure that Malaysians can enjoy the fruit of their own national wealth without Government subsidies which only add on to their burden. This will also ensure that Malaysians in their oil consumption will not be subject to exploitation by the multi-national oil companies and other oil producing nations.

The establishment of local refineries will also promote local heavy industries, stimulate local economy and through a series of downstream activities increase the employment opportunities for our local talents.

Tuan Pengerusi, by setting up local refineries we will also be pushing towards the technological transfer and gain knowledge in petro-chemical industries; otherwise we will never gain access to this important branch of technology and as an oil-producing nation we will remain as an economic colony of international petro-chemical empires. Tuan Pengerusi, only by setting up refineries and other plants associated with the downstream development of the oil industry can we ensure fair returns for our national wealth in the long run. Subsidising oil prices is a short-term measure that cures the symptoms but not the cause of what is wrong with our oil industry.

Under Maksud P. 32, \$560 million will be allocated for the Skim Kumpulanwang Pinjaman Perumahan. Although the sum is large, there is little problem in collecting the repayments. As far as I understand, the present loan scheme only benefits those civil servants who have reached a certain scale of salary so as to ensure the recovery of the loan plus the interest at 4%. Therefore, there will be many civil servants in the lower salary scales who cannot qualify for the loans to meet their housing needs. The problem of the housing shortage for the Government servants especially those in the lower salary scale is the result of the high prices of the houses in general. Therefore, the final solution to the problem of housing is the large scale building of low-cost houses or low-cost flats especially in the major towns at prices which those Government servants in the lower income group can afford. In this process the Government should also co-ordinate with other activities

such as ensuring cheap and prompt supplies of quality building materials, implementation of housing projects in target time, and so on. So, the plea for a clean, effective and trustworthy Administration must come into full play. Policies such as the one banning the import of round steel bars announced on 25th November, 1982 must be reviewed. The locally produced steel bars are more expensive than imported ones by \$200 per ton. This will inevitably affect the prices of houses. In this time of recession, the Government must also ensure that every dollar spent must not be wasted and there is now more need for the Government's efficiency than ever.

4.18 *ptg.*

Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed (Jerantut): Tuan Pengerusi, saya juga ingin mengambil bahagian dalam membahaskan Anggaran Belanja Mengurus Tambahan Ketiga, tahun 1982 dan Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga, tahun 1982 bagi Kementerian Kewangan.

Tuan Pengerusi, saya mohon merujuk kepada Kepala 7, Butiran (b) Perkhidmatan Am Perbendaharaan.

Tuan Pengerusi, berkaitan dengan perkhidmatan ini, saya suka mengambil peluang di dalam Majlis ini bagi memberikan satu pandangan kepada Kementerian khasnya Perbendaharaan iaitu berkenaan dengan syarikat-syarikat kredit ataupun syarikat-syarikat kewangan yang mana syarikat-syarikat kredit ini bukanlah keseluruhannya, setengah daripadanya, banyak kes-kes telah dibawa oleh pengguna-pengguna kepada saya. Sebahagian daripada syarikat-syarikat kredit ini ada menjalankan kegiatan-kegiatan yang tidak begitu baik sehingga

menyebabkan ramai pengguna-pengguna yang mengambil perkhidmatan syarikat-syarikat kredit ini mengalami kesulitan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat bercakap di bawah kepala berapa?

Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Perkhidmatan Am Perbendaharaan di bawah Maksud B. 33.

Tuan Pengerusi: Ya, Maksud B. 33.

Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Pengerusi, berkenaan dengan syarikat-syarikat kredit ini, jadi saya memohon Perbendaharaan supaya memberikan perhatian yang agak serius serta menghantar pegawai-pegawai dan juga kakitangannya memeriksa dan melihat kegiatan-kegiatan syarikat-syarikat ini yang saya telah perkatkan tadi.

Sebagai contohnya, syarikat-syarikat kredit ini memberikan kemudahan pinjaman untuk membeli kenderaan, kereta motor dan juga alat-alat kelengkapan rumah dan sebagainya. Yang saya hendak tekankan di sini ialah pertamanya berkenaan dengan syarikat-syarikat kredit ini kadang-kadang melakukan diskriminasi memilih pengguna-pengguna mana yang hendak diberikan pinjaman ataupun kemudahan ini, kadang-kadang tanpa memikirkan sebab-sebab lain tetapi lebih kepada perkauman.

Yang keduanya, bila dalam masa tempoh pinjaman dan perkhidmatan itu diberi, katakan pengguna itu tidak dapat membayar ataupun sebagainya, tanpa mengikut peraturan-peraturan menarik balik kenderaan-kenderaan ataupun barang-barang yang diberikan kemudahan pinjaman itu dan peraturan-peraturan biasa ataupun surat menyurat yang berkenaan ini kebanyakannya dalam bahasa Inggeris, pengguna-pengguna yang tidak tahu bahasa Inggeris tidak

memahaminya dan juga syarikat-syarikat ini kadang-kadang menggunakan orang-orang ataupun membayar upah kepada orang-orang tertentu yang dengan menggunakan ugutan ataupun kekerasan yang tertentu telah menarik balik barang-barang, motor, kereta ataupun lain-lain barang yang saya katakan tadi dan oleh kerana ketakutan mereka terpaksa juga menyerahkan barang-barang yang tersebut.

Kemudiannya bila telah sampai ke tempat ataupun kedai syarikat-syarikat kredit ini kadang-kadang mereka menjual barang-barang itu walaupun dengan harga yang tinggi tetapi telah memberitahu balik kepada tuan punya yang meminjam itu bahawa penjualan itu tidak cukup menampung akan hutang-hutang yang tertinggal ataupun yang belum dijelaskan. Yang demikian sekali lagi pengguna-pengguna yang berkenaan terpaksa dengan ugutan dan juga berbagai-bagai cara membayar balik segala perbelanjaan ataupun harga-harga sepenuhnya.

Tuan Pengerusi, beberapa contoh yang saya bawakan ini walaupun tidak dapat disebutkan dengan telitinya ataupun butir-butir lanjutnya tetapi ada berlaku membayangkan kepada kita bahawa satu cara yang berkesan perlu dilakukan oleh pihak Perbendaharaan. Walaupun pada ketika ini perkara seperti itu berjalan tetapi ditingkatkan lagi demi untuk melindungi pengguna dan kebanyakan pengguna tidak mahu tampil ke hadapan oleh kerana mereka sendiri kadang-kadang tidak memahami peraturan-peraturan dan undang-undang yang telah cukup diadakan oleh kita. Oleh yang demikian, melalui ini saya mengambil peluang menyeru sekali lagi kepada pihak Perbendaharaan supaya dapat mengambil ataupun mengatasi masalah ini demi untuk kepentingan

ramai lagi pengguna yang terlibat dengan masalah ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi: Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

4.22 ptg.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Sabbaruddin Chik): Tuan Pengerusi, saya berterima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan berkenaan dengan peruntukan di bawah Perbendaharaan.

Bersabit dengan kemusykilan yang dibawa oleh wakil dari Tenggaroh tadi, ingin saya menyatakan bahawa mengikut pengetahuan saya pihak Perbendaharaan Bahagian Perumahan tidak menolak satu-satu pinjaman atas alasan bahawa pinjaman itu dibuat untuk membeli rumah separuh kekal. Ini bukan bererti pihak Bahagian Perumahan tidak membuat penolakan tetapi tidak membuat penolakan di atas sebab itu kerana Bahagian Pinjaman Perumahan memberi pertimbangan yang sama kepada pegawai-pegawai Kerajaan yang membuat permohonan sama ada untuk mendirikan rumah kekal, rumah batu ataupun rumah separuh kekal. Malah ini ada di dalam Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5/80.

Berkenaan dengan pandangan wakil dari Bandar Sibul mengenai pinjaman yang diberi dan seterusnya keupayaan membayar balik, bagi kakitangan yang membuat pinjaman dan oleh kerana mereka ini berpendapatan rendah barangkali tidak berupaya hendak membayar balik dan dicadangkan supaya rumah dibuat dengan harga yang lebih rendah lagi. Pinjaman kepada kakitangan-kakitangan Kerajaan diberi kepada mereka yang layak mengikut garis-garis yang telah ditetapkan tanpa mengira sama ada mereka itu di bahagian satu, dua, tiga

dan empat asalkan seseorang itu telah sah di dalam jawatan dan telah berkhidmat tidak kurang daripada lima tahun. Tetapi baru-baru ini oleh kerana wang yang diperlukan begitu banyak bagi kegunaan pinjaman membeli rumah ini beberapa syarat lagi telah dimasukkan dan syarat-syarat itu telah pun diberitahu kepada Dewan yang mulia ini di dalam mesyuarat Parlimen yang lalu yakni seseorang yang ingin meminjam itu selain daripada sah di dalam jawatan, selain daripada mempunyai lima tahun perkhidmatan, harus juga tidak kurang daripada 30 tahun dan sebagainya, ada lagi syarat-syarat lain.

Soalnya sekarang sama ada kita berupaya membuat rumah-rumah yang agak terlalu murah supaya mereka yang membuat pinjaman ini dapat membeli rumah. Saya rasa sukarlah bagi Bahagian Pinjaman Perumahan membuat ataupun memberi pandangan kerana Bahagian Pinjaman Perumahan sebenarnya tidak mendirikan rumah-rumah tetapi hanya memberi pinjaman bagi pegawai-pegawai Kerajaan membeli rumah-rumah sama ada yang didirikan oleh syarikat-syarikat Kerajaan, syarikat-syarikat yang terdiri dari badan-badan Kerajaan, SEDC dan sebagainya ataupun syarikat-syarikat swasta.

Berkenaan dengan cadangan Ahli dari Bandar Sibul supaya negara kita menggunakan lebih banyak petroleum kita untuk ditapis di sini, sukalah saya menyatakan bahawa sebenarnya pengeluaran minyak kita pada waktu ini adalah lebih daripada yang diperlukan, jadi, ertinya kita sekarang ini masih lagi net exporter. Dalam pada itu beliau juga bertanya mengapa kita mengeksport minyak kita dan sebaliknya pula mengimport crude untuk ditapis di sini. Ini sebenarnya adalah dua sebab. Satu, minyak yang kita keluarkan ini terdiri dari gred yang baik maka itu lebih baik kita jual

mendapat harga dengan premium, membeli yang agak kurang baik dan yang kurang baik ini sebenarnya memang sesuai bagi keperluan minyak yang kita perlukan yang kita gunakan di dalam negara kita.

(Timbalan Yang Dipertua *mempergunakan Jawatankuasa*).

Perlu juga agak saya mengingatkan kepada Ahli Yang Berhormat dari Bandar Sibul kita sendiri juga akan mengeluarkan minyak yang ditapis oleh kita sendiri tidak berapa lama lagi.

Tuan Pengerusi, berkenaan dengan pandangan Ahli Yang Berhormat dari Jerantut mengenai syarikat-syarikat kewangan yang menjalankan aktiviti yang tidak baik, seperti terdapatnya diskriminasi terhadap peminjam-peminjam wang dari syarikat kewangan berkenaan. Sebenarnya Kementerian Kewangan tidak boleh memastikan siapa yang harus diluluskan pinjaman ataupun siapa yang tidak boleh diluluskan pinjaman.

Pinjaman itu harus ditimbang dan diteliti oleh syarikat-syarikat kewangan berkenaan tetapi kalau sekiranya terdapat diskriminasi oleh sebab satu-satu perkara yang difikirkan tidak patut, ertinya seperti yang dicadangkan, yang dibayangkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Jerantut tadi berdasarkan perkauman dan sebagainya, bolehlah Yang Berhormat membuat aduan, memberitahu pihak Kementerian Kewangan supaya tindakan-tindakan yang wajar boleh diambil kalau sekiranya perkara seperti itu didapati benar berlaku.

Saya rasa itu sahajalah yang perlu diberi pandangan, Tuan Pengerusi, mengenai Kementerian Kewangan.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa wang sejumlah \$276,000,000 untuk Maksud B. 33 dan \$25,000,000 untuk

Maksud B. 34 di bawah Kementerian Kewangan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$276,000,000 untuk Maksud B. 33 dan \$25,000,000 untuk Maksud B. 34 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$560,000,010 yang disebutkan dalam Maksud P. 32 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$560,000,010 untuk Maksud P. 32 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 37 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982)—

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P. 37 di bawah Kementerian Perusahaan Awam terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar.

4.32 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Kuala Lumpur Bandar): Tuan Pengerusi, di bawah Kementerian Perusahaan Awam sebanyak \$31.5 juta adalah dikehendaki untuk membiayai projek-projek di bawah Perbadanan Pembangunan Bandar (UDA) dalam Kuala Lumpur termasuk satu peruntukan \$15 juta untuk penempatan semula Pasar Pusat Kuala Lumpur.

Tuan Pengerusi, saya ingin mengambil kesempatan ini untuk berucap mengenai penempatan semula Pasar Pusat Kuala Lumpur.

Saya berbuat demikian sebagai menyuarakan pandangan dan harapan 641 orang pemegang-pemegang gerai di Pasar Pusat. Untuk maklumat-maklumat Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan ini Pasar Pusat Kuala Lumpur ini mempunyai sejarah yang panjang. Pasar yang ada pada hari ini menempatkan lebih kurang 641 gerai-gerai telah dibina pada tahun 1936 dan pada hari ini Pasar Pusat ini telah menjadi sumber penghidupan kepada lebih kurang 3,000 orang. Pasar Pusat Kuala Lumpur menyediakan satu perkhidmatan yang sangat penting kepada penduduk Kuala Lumpur, terutamanya kepada restoran-restoran yang besar dan para pengguna yang membuat pembelian di pasar itu. Di Pasar Pusat Kuala Lumpur ini boleh dikatakan bahawa semua barang-barang makanan untuk pengguna boleh diperolehi di bawah satu bumbung. Pemegang-pemegang gerai telah diberitahu oleh pihak Dewan Bandaraya pada 9hb Disember, 1981 supaya mereka dikehendaki berpindah dari situ dalam masa 24 bulan iaitu sehingga 9hb Disember 1983 untuk membolehkan satu projek UDA iaitu Dayabumi didirikan.

Saya difahamkan, Tuan Pengerusi, bahawa pihak UDA telah merancang untuk membina tiga buah pasar baru iaitu satu di Gombak, satu di Cheras dan satu lagi di Taman Tun Dr Ismail bagi menempatkan semula semua gerai yang ada di Pasar Pusat ini.

Walaupun usaha Kerajaan untuk membantu dalam penempatan semula Pasar Pusat ini amatlah dihargai, akan tetapi saya dukacita menyatakan di sini mengenai cara penempatan semula itu nampaknya adalah tidak sesuai dan ada bertentangan dengan kehendak semua 641 gerai yang ada dalam Pasar Pusat itu.

Peniaga-peniaga yang berkenaan menyedari bahawa Pasar Pusat Kuala Lumpur terpaksa dirobohkan bagi melaksanakan rancangan projek

Dayabumi. Apa yang mereka minta ialah satu tapak baru dalam bandaraya yang mana sebuah pasar pusat baru dapat dibina untuk menempatkan semua 641 pemegang gerai di bawah satu bumbung. Jika pihak UDA boleh membina tiga buah Pasar Daerah yang mana setiap sebuah boleh menempatkan di antara 280 hingga 300 buah gerai, saya tidak nampak apa-apa sebab kenapa sebuah Pasar Pusat yang baru tidak boleh didirikan oleh UDA di satu tapak yang sesuai supaya dapat menempatkan semula semua 641 gerai-gerai di bawah satu bumbung.

Tuan Pengerusi, saya tidak menentang konsep Pasar Daerah. Sebaliknya, saya rasa bahawa Pasar-pasar Daerah di ketiga-tiga kawasan yang dinyatakan iaitu Gombak, di Cheras dan di Taman Tun Dr Ismail adalah perlu untuk menampung keperluan dan permintaan penduduk-penduduk di kawasan yang berkenaan. Bagaimanapun konsep Pasar Pusat (Central Market) untuk menampung dan memenuhi keperluan semua pihak yang perlukan perkhidmatan sebuah Pasar Pusat tidak boleh diketepikan. Memandangkan kepada keperluan penduduk-penduduk di Kuala Lumpur yang telah menjadi ibu negara kita yang semakin bertambah dan berkembang, maka saya berpendapat bahawa sebuah Pasar hendaklah terus diwujudkan. Dalam hubungan ini 641 pemegang gerai dalam Pasar Pusat telah melahirkan harapan dan aspirasi mereka supaya sebuah Pasar Pusat yang baru dapat didirikan untuk menggantikan Pasar Pusat yang ada sekarang yang akan dirobuhkan nanti.

Saya mesti menegaskan di sini, bahawa adalah menjadi aspirasi semua gerai-gerai itu supaya mereka dapat dikumpulkan di suatu tempat dan tidak dipecahkan kepada tiga buah pasar. 641 gerai-gerai itu telah menghabiskan masa hampir 50 tahun

untuk mendirikan perniagaan mereka di Pasar Pusat (Central Market) dan ini telah menjadi satu punca pendapatan yang mustahak kepada semua yang bergantung kepada Pasar Pusat ini untuk mencari rezeki.

Memecah dan menempatkan semula mereka kepada tiga pasar daerah tidak sahaja akan memutuskan ikatan mereka tetapi juga akan menjejaskan perniagaan mereka oleh kerana mereka terpaksa memulakan semula perniagaan seperti mula-mula. Memandangkan sebab-sebab yang saya nyatakan di sini maka saya suka menggesa pihak UDA supaya mengambil satu tindakan, satu pendekatan yang lebih positif dan berusaha memenuhi kehendak 641 pemegang gerai apabila pihak berkuasa bertindak untuk menempatkan semula Pasar Pusat Kuala Lumpur ini. Pihak UDA hendaklah mencari satu tapak yang sesuai tidak jauh dari Pusat bandaraya untuk membina sebuah pasar pusat baharu bagi menggantikan pasar yang ada sekarang dan menolong menempatkan semula ke semua 641 gerai di pasar pusat yang ada sekarang di bawah satu bumbung. Tapak boleh dipilih misalnya dalam kawasan Bangsar atau di kawasan Cheras. Jika ini boleh dilakukan ianya boleh menjadi satu cara penyelesaian yang baik kepada penempatan semula Pasar Pusat Kuala Lumpur oleh kerana ianya selaras dengan hasrat semua pemegang gerai-gerai dan juga orang ramai. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang Dipertua: Yang Berhormat dari Baling.

4.45 ptg.

Tuan Haji Seroji bin Haji Haron (Baling): Tuan Pengerusi, saya menyokong penuh Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga 1982, Maksud 437—Kementerian

Perusahaan Awam, Perbadanan Pembangunan Bandar (UDA) sebanyak \$31,500.

Tuan Pengerusi, banyak tanah-tanah hak kepunyaan perseorangan yang tidak berkemampuan dan syarikat-syarikat kerjasama dan Badan Kemajuan dan Kebajikan Tanah Wakaf di negeri-negeri dan daerah yang belum diusahakan terutama sekali di bandar-bandar besar dan juga bandar-bandar pertengahan di Malaysia seperti Ipoh, Pulau Pinang, Johor Bahru, ibu-ibu negeri dan di daerah antara lain juga dapat mengadakan bangunan kedai, bangunan baharu yang mana dapat mencantikkan bandar di samping memberi tempat dan ruang perniagaan kepada peniaga-peniaga khususnya bumiputera yang sentiasa berhajat dan berkehendakkan kemudahan tersebut.

Saya berharap menerusi Dewan ini banyak lagi badan-badan seumpama yang ada di tiap-tiap negeri dan daerah dapat mengusaha dan mengikut jejak langkah Jawatankuasa Harta Tanah dan Wakaf di negeri Pulau Pinang yang telah menjalankan kegiatan mereka dalam usaha membangunkan tanah wakaf mereka. Di harap pihak UDA akan dapat membuat siasatan dan kajian supaya tanah-tanah tersebut dapat dimajukan bersama oleh UDA.

Tuan Pengerusi, saya selaku Wakil Rakyat di Baling berharap benar bangunan Syarikat Kenderaan Melayu Baling yang telah dicadangkan oleh pihak UDA iaitu bangunan tiga tingkat di pekan Baling dapat didirikan segera oleh UDA kerana projek ini telah lama terkandas. Kerana Baling sekarang telah berubah dan bergerak ke arah pembangunan seperti mana di tempat-tempat lain, sungguhpun sentiasa terdedah kepada anasir yang tidak bertanggungjawab dari segi keselamatan tetapi sentiasa bergerak ke arah kemajuan dan keselamatan kerana Lebuhraya Timur

Barat telah mulai menjalankan perkhidmatan yang mana Baling sebagai tempat persinggahan antara Kota Bharu dan Pulau Pinang dan juga fikiran dan mentality rakyat Baling sekarang telah terbuka ke arah yang lebih maju dan bertanggungjawab di bawah pimpinan 2M. Sekian, saya menyokong penuh di atas peruntukan tambahan ini.

Timbalan Yang Dipertua: Jemput Yang Berhormat Menteri.

4.48 ptg.

Datin Paduka Rafidah Aziz: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan berbanyak terima kasih kepada dua orang Ahli Yang Berhormat yang telah bangun dan menyokong peruntukan Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga ini iaitu khususnya untuk UDA berjumlah \$31.5 juta.

Saya ingin menjawab pertamanya kepada Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar yang telah menyentuh mengenai peruntukan \$15 juta untuk penempatan semula pasar pusat. Tuan Pengerusi, seperti kita sedia maklum asas kepada penempatan semula dan pendirian semula pasar-pasar di kawasan Wilayah untuk menggantikan pasar pusat di Wilayah Persekutuan ini ialah bergantung kepada tiga perkara.

Pertamanya seperti kita sedia maklum, pembangunan pesat yang berlaku di Wilayah Persekutuan sudah dianggap tidak sesuai lagi bagi pasar pusat seperti yang ada sekarang berada di tempat itu terutama sekali pembangunan di sekitarnya seperti projek Dayabumi memerlukan supaya tapak pasar besar itu dibangunkan semula selaras dengan pembangunan sekitarnya.

Kedua, kajian telah dibuat oleh UDA menunjukkan bahawa mereka yang sebenarnya menjadi pelanggan kepada pasar besar itu selain daripada

hotel-hotel terkemuka seperti yang dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi ialah mereka yang bukan datangnya daripada pusat bandar (city centre) tetapi mereka yang datang daripada sekitar Wilayah Persekutuan khususnya pekan-pekan baharu yang sedang pesat terbina dan sudah pun dibina.

Ketiga, adalah didapati bahawa pasar-pasar seperti yang kita kenal di masa-masa yang lepas tidak lagi sesuai untuk zaman hidup masa sekarang, maka pasar-pasar daerah atau wilayah yang hendak ditubuhkan atau hendak dibangunkan ini akan merupakan pasar moden, yang merupakan pasar kering (dry market).

Jadi, berdasarkan ini maka adalah perlu supaya UDA mengenal pasti yang kawasan-kawasan yang sesuai untuk dibina semula pasar-pasar baharu bagi menggantikan pasar pusat. Dan memang benarlah seperti kata Yang Berhormat tiga kawasan telah dipastikan iaitu di Taman Tun Dr Ismail, di Gombak dan di Cheras batu 4 yang mana ketiga-tiga pasar ini akan dapat memuatkan sebanyak 835 gerai-gerai iaitu jauh melebihi 641 yang diperlukan.

Tuan Pengerusi, memang tidak boleh dinafikan bahawa oleh kerana peniaga-peniaga di Pasar Pusat ini telah lama berniaga sesama mereka maka sentimen sebagai satu keluarga di Pasar Besar itu adalah kuat di kalangan mereka. Saya sendiri telah berjumpa dengan mereka melalui Persatuan Peniaga-peniaga Pasar Besar ini yang menghasratkan supaya kalau boleh mereka ini dikelompokkan bersama apabila dipindahkan kelak ke pasar-pasar daerah ini. Sungguhpun saya akui ada pertalian di antara mereka seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat itu tetapi nampaknya pertalian ini tidak menyeluruh di kalangan 641

peniaga. Memang tidak berlaku di mana-mana satu peniaga di Pasar Besar itu ada pertalian secara langsung dengan 641 peniaga yang lain tetapi diakui, contohnya 25, 30 atau 40 peniaga sesama mereka ada pertalian. Contohnya, peniaga jual ayam, seorang itu ada pertalian dengan peniaga jual rempah, peniaga jual kelapa, peniaga jual sayur, jual ikan dan sebagainya kerana mereka membekalkan sebuah hotel yang besar tetapi tidak mungkin ada pertalian menyeluruh mutlak antara 641.

Jadi, menyedari hakikat ini dan dengan persetujuan mereka sendiri yang terdiri daripada peniaga iaitu melalui perundingan dengan saya, UDA dan juga persatuan peniaga tadi maka telah dipersetujui supaya persatuan ini menyenaraikan untuk kami berapa kelompokkah yang dapat mereka kumpulkan di antara 641 peniaga yang ada iaitu kalau dapat mereka ke sana berapa puluh di antara mereka ataupun berapa ratus di antara mereka yang memang tidak boleh dipisahkan, kalau dipisahkan perniagaan mereka akan terjejas, maka berdasarkan ini pihak UDA akan berupaya ataupun bersedialah menjalankan usaha supaya mereka dipindahkan sekelompok.

Contohnya, kalau terdapat 153 sahaja daripada mereka itu mesti pindah serentak, tak boleh diasingkan, maka 153 ini, insya Allah, akan kita pindahkan sekali, sama ada ke Cheras dan mereka diberi pula pilihan yang mana mereka hendak pergi. Saya percaya sedikit masa lagi pihak kami akan mendapatlah senarai ini dan Ahli Yang Berhormat dari Kuala Lumpur Bandar dapatlah lena sedikit tidur rasa saya kerana mereka tidak akan maknanya teraniaya kerana kita akan pisah-pisahkan begitu sahaja, kerana Kerajaan kita inipun bertimbang rasa juga. Saya percaya penyelesaian kelak akan dapat memuaskan hati mereka.

Saya inginlah menekankan bahawa konsep pasar baru ini, dan saya telah pun tekankan kepada peniaga-peniaga ini, konsep pasar baru inilah tidak serupa pasar lama. Kalau pasar lama itu, yang berkait-kait itu boleh membuatkan perniagaan sesikat pisang di sebelah gerai biasa, di pasar baru ini tak bolehlah buat fesyen lama lagi kerana ini pasar kering, pasar moden dan mereka faham hakikat ini dan setakat ini nampak gayanya berpuas hatilah peniaga-peniaga itu, seperti yang telah diterangkan kepada kami pula.

Mengenai apa yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Baling, iaitu tentang tanah-tanah individu, koperasi dan wakaf-wakaf yang tidak diusahakan dan memohon supaya UDA mengusahakan tanah-tanah tersebut. Memanglah itu hasrat UDA dengan menubuhkan khidmat perunding untuk memajukan tanah bumiputera yang mana kita meminta \$3 juta sebagai geran untuk tabung pusingan (revolving fund) ini untuk mendirikan tanah-tanah kecil iaitu secara relative bumiputera di mana juga ada. Inilah syarat yang penting, Tuan Pengerusi, sekiranya tanah-tanah itu apabila dibangunkan kelak ada daya hidup. Syarat penting ialah tanah bumiputera ini mesti ada daya hidup untuk dibina apa-apa juga, sama ada hotel, gerai, kedai ataupun perumahan. Kalau sekiranya UDA berpuas hati dengan kajian, dengan izin, feasibility studies dibuat itu bahawa tapak yang akan dibina boleh mendatangkan keuntungan kepada pemilik tanah itu, barulah kita merumuskan pendekatan-pendekatan yang sesuai pembinaan tanah tersebut.

Seperti Ahli Yang Berhormat sendiri sedia maklum, pembangunan tanah di Baling yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat itu adalah dalam kajian UDA kerana kajian ini meliputi kajian daya kehidupan supaya hendak mencari cara mana, bangunan jenis apa dan ruang besar

mana hendak dibina supaya projek ini akan mendapat keuntungan kerana saya rasa tidak sesuai kalau tanah-tanah misalnya duduk ceruk jauh daripada pekan, kalau bumiputera ini hendak binakan juga hotel padahal tak ada siapa hendak pergi duduk hotel itu kalau jauh daripada pekan, jauh daripada tempat pengangkutan.

Jadi itulah sahaja, Tuan Pengerusi, penjelasan saya dan sekali lagi saya mengucapkan terima kasih kepada kedua-dua Ahli Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$31,500,000 yang disebutkan dalam Maksud P. 37 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Perusahaan Awam hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$31,500,000 untuk Maksud P. 37 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 38 (Anggaran Pembangunan) (Tamb.) (Bil. 3), 1982)—

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P. 38 di bawah Kementerian Kesihatan terbuka untuk dibahas.

4.54 ptg.

Tuan Justine Anak Jinggot (Ulu Rajang): Tuan Pengerusi, dalam menyokong peruntukan tambahan bagi Kementerian Kesihatan, saya ingin menyentuh kepada Maksud B. 38, Butiran 33 mengenai Memperbaiki Hospital-hospital di Sarawak.

Tuan Pengerusi, Bahagian Ketujuh Sarawak ada mempunyai 3 daerah, iaitu Daerah Song, Kapit dan Belaga. Dari ketiga-tiga daerah ini hanya

Daerah Kapit mempunyai sebuah hospital yang kecil, hanya mempunyai 100 katil sahaja. Semua penduduk-penduduk yang tinggal di ketiga-tiga daerah itu menggunakan hospital di Kapit. Sebagai seorang Wakil Rakyat, saya merasa keadaan di hospital Kapit tidak begitu memuaskan saya, tidak cukup doktor, kelengkapan yang ada di hospital Kapit tidak begitu cukup. Saya berharap Kementerian berkenaan mengambil tindakan kepada hospital di Kapit ini.

Tuan Pengerusi, orang-orang yang menggunakan hospital ini kebanyakan daripada mereka itu ialah orang-orang yang miskin dan mereka tinggal jauh daripada bandar. Juga oleh kerana daerah seperti Belaga dan Song tidak mempunyai hospital, penduduk-penduduk di kedua-dua daerah itu hendaklah menggunakan hospital di Kapit oleh kerana hospital di Kapit ini ialah hanya satu hospital di Bahagian Ketujuh Sarawak. Untuk mereka pergi ke hospital yang lain, seperti di Sibu dan di Kuching, ini adalah tidak dapat oleh kerana perjalanan ke Sibu dan ke Kuching memakan perbelanjaan yang besar dan mereka tidak mempunyai duit yang begitu banyak.

Tuan Pengerusi, oleh kerana kemelesetan ekonomi, peruntukan yang diberi kepada hospital di Kapit telah dipotong pada tahun ini, oleh kerana itu banyak daripada program-program mereka seperti, dengan izin, travelling dispensary dan program flying doctor telah dikurangkan. Oleh kerana ini mereka yang tinggal di luar bandar di Belaga ataupun di Song terpaksa pergi ke Kapit untuk mendapatkan rawatan dan juga oleh kerana di daerah seperti Belaga hanya mempunyai kelinik desa sahaja.

Akhirnya, Tuan Pengerusi, saya meminta Kementerian memberi banyak lagi peruntukan kepada Sarawak supaya keadaan kelinik desa di luar bandar dapat diperbaiki.

Dispensari-dispensari yang letaknya di luar bandar sangatlah berguna oleh kerana hospital seperti di Kapit itu sangat jauh daripada penduduk-penduduk di luar bandar.

Tuan Pengerusi, sebagai Wakil Rakyat, saya berharap Kementerian berkenaan dapat mengambil tindakan atau mengkaji keadaan di Bahagian Ketujuh Sarawak.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Parit.

4.58 ptg.

Tuan Ahmed Hambal bin Yeop Majlis (Parit): Tuan Pengerusi, saya ingin memberikan sokongan kepada peruntukan tambahan Kementerian Kesihatan. Untuk itu saya akan membicarakan Maksud P. 38, Butiran 2 berkenaan dengan Perkhidmatan Kesihatan Luar Bandar.

Sebagaimana kita tahu bahawa pada hari ini telah terdapat banyak perkhidmatan-perkhidmatan kesihatan yang telah diberikan kepada penduduk-penduduk luar bandar, tetapi kalau kita pandang dari sudut keselesaan ataupun kesempurnaannya masih banyak lagi kekurangan yang terdapat di mana-mana juga, seperti apa yang disuarakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kapit, begitulah juga masalah yang dihadapi oleh kawasan-kawasan lain, termasuklah kawasan saya di Parit. Di kawasan saya terdapat sebuah hospital desa yang bernama Hospital Desa Changkat Melintang. Pada masa ini di hospital tersebut hanya terdapat 2 orang doktor yang bertugas sepenuh masa dan termasuk seorang daripadanya adalah menjalankan juga tugas sebagai Medical Officer di samping beliau menjalankan tugas-tugas memberikan rawatan pesakit luar dan juga pesakit dalam.

Untuk pengetahuan Tuan Pengerusi dan Ahli-ahli Yang Berhormat yang

lain bahawa bilangan pesakit-pesakit yang terdapat di hospital ini mengikut perbandingan; tahun 1981 pesakit luar ialah seramai 22,064 dan tahun 1982 meningkat menjadi 22,988 orang. Kemudian pesakit yang terpaksa tinggal di hospital; tahun 1981 seramai 1,744 dan pada tahun 1982 meningkat kepada 3,316 orang. Jadi, dengan bilangan pesakit-pesakit yang begitu banyak terpaksalah dua orang doktor ini bertugas siang malam tanpa mendapat pertolongan ataupun gantian ataupun tambahan doktor yang sepatutnya di hospital ini dibekalkan sekurang-kurangnya tiga orang.

Pada hari ini Hospital Desa Changkat Melintang ini telah pun mempunyai 47 buah katil iaitu tambahan daripada bilangan yang asal sebanyak 27. Memandangkan pesakit-pesakit yang begitu ramai sudah tentulah keselisian ataupun rawatan yang sepatutnya diberi kepada pesakit-pesakit tidak dapat diberikan dengan begitu sempurna kerana apabila sahaja katil-katil itu penuh, datang pesakit-pesakit lain terpaksalah pesakit yang ada itu dikeluarkan untuk diisi dengan pesakit-pesakit yang baru yang difikirkan lebih mustahak untuk diletakkan di hospital tersebut.

Tuan Pengerusi, jadi di sini apa yang telah disuarakan ataupun masalah yang dikemukakan kepada saya ialah mendesak ataupun mengharapakan pertimbangan daripada Kementerian Kesihatan untuk menambah bilangan doktor dan juga bilangan Pembantu Hospital dan juga jururawat di hospital tersebut. Dari segi yang lain masih banyak perkara-perkara yang perlu mendapat perhatian.

Misalnya, apabila berlaku kecemasan, pesakit-pesakit yang memerlukan rawatan yang lebih sempurna ataupun pesakit-pesakit yang memerlukan rawatan kecemasan

yang tidak dapat dijalankan di Hospital Desa ini terpaksa mereka itu dipindahkan ke Hospital Ipoh yang jauhnya lebih kurang 35 batu sedangkan pada masa ini hanya terdapat tiga buah ambulan di hospital tersebut dan sebuah daripadanya telah begitu uzur tetapi terpaksa juga dipakai kerana menghadapi masalah-masalah kecemasan yang sentiasa berlaku di kawasan-kawasan berhampiran dengan kawasan ini terutamanya apabila Lebuhraya Lumut/Ipoh sedang dibina, kemalangan-kemalangan jalan raya berlaku begitu banyak pada hari ini.

Bagi kemudahan orang-orang yang beragama Islam dan untuk pengetahuan Tuan Pengerusi, hampir 100% penghuni-penghuni dan pengguna-pengguna Hospital Desa ini ialah terdiri daripada orang-orang Islam. Maka di sini tidak ada tempat untuk orang-orang Islam di sini sama ada pesakit ataupun keluarga-keluarga yang menziarahi hospital tersebut untuk menunaikan sembahyang dan mereka terpaksalah pergi ke tempat yang jauhnya lebih satu batu daripada hospital tersebut untuk menunaikan fardu.

Masalah lain di hospital ini juga tidak ada terdapat kantin. Kakitangan hospital ini yang terdiri daripada 106 orang dan pesakit yang 47 katil tadi terpaksalah pergi jauh ke pekan kecil untuk mendapatkan keperluan-keperluan makanan dan sebagainya kerana di hospital ini tidak terdapat kantin ataupun tempat menjual barang-barang makanan yang amat perlu kepada orang-orang yang menziarah dan penghuni-penghuni hospital. Jadi, perkara ini juga haruslah mendapat perhatian daripada pihak Kementerian Kesihatan.

Tuan Pengerusi, satu perkara lagi yang rasa saya perlu mendapat tindakan segera ialah pada masa ini di Hospital Desa ini tidak ada juru X-ray. Seorang Juru X-ray didatangkan

daripada Hospital Daerah Batu Gajah ataupun daripada Ipoh, sekali dalam seminggu. Pada masa kecemasan pesakit-pesakit terpaksa dihantar ke Batu Gajah untuk pemeriksaan X-ray. Ini sudah tentu menggunakan perbelanjaan untuk pengangkutan. Kes-kes medical examination terpaksa dihantar ke Ipoh kerana tiada perkhidmatan X-ray selain daripada hari yang ditentukan. Dengan mewujudkan seorang juru X-ray yang tetap di hospital ini maka sudah tentulah kes-kes kecemasan boleh dijalankan pemeriksaannya dengan cepat supaya keputusan tertentu dapat dibuat atas rawatan itu. Kes-kes untuk medical examination juga boleh di X-ray dengan seberapa cepat yang boleh.

Tuan Pengerusi, satu perkara lagi berhubung dengan perkhidmatan kesihatan ini ialah pada hari ini terdapat banyak penyakit-penyakit, satu daripadanya ialah sakit buah pinggang yang terdapat di seluruh tanahair kita. Apa yang menjadi masalah pesakit-pesakit ini untuk mendapatkan rawatan yang sempurna terpaksa dipindahkan ke Hospital Besar Kuala Lumpur kerana di Hospital Besar Ipoh sendiri tidak ada mempunyai alat yang cukup dan yang sempurna. Perkara ini menimbulkan banyak masalah. Kalau sekiranya seseorang itu bekerja sebagai kakitangan Kerajaan dan isterinya juga seorang pegawai ataupun kakitangan Kerajaan, apabila suaminya dikehendaki ataupun terpaksa menghadapi rawatan setiap minggu untuk mengulang ke hospital ataupun menetap di hospital selagi penyakitnya tidak dapat disembuhkan, maka isteri juga terpaksa berpindah sama mencari tempat pekerjaan di Kuala Lumpur. Jadi, rasa saya sesebuah hospital besar yang terdapat dalam negara kita seperti Ipoh, Melaka, Seremban, Johor Bahru dan sebagainya sudah sepatutnya dibekalkan dengan alat-alat yang sempurna untuk rawatan

sakit buah pinggang yang saya sebutkan tadi.

Tuan Pengerusi, sekianlah sahaja pandangan saya dan saya harapkan perkara yang saya kemukakan ini akan mendapat perhatian dan mendapat tindakan daripada Kementerian Kesihatan dan saya menyokong peruntukan tambahan bagi Kementerian Kesihatan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Pasir Puteh.

5.08 ptg.

Wan Mohd. Najib bin Wan Mohamed (Pasir Puteh): Tuan Pengerusi, saya ingin bercakap dalam Maksud P. 38, Kementerian Kesihatan dalam bahagian Perkhidmatan Kesihatan Luar Bandar.

Sebenarnya kalau kita sebut luar bandar di sini sudah tentulah tidak ada tempat-tempat untuk penduduk-penduduk di luar bandar menerima rawatan yang sepatutnya, yang ada cuma bomoh-bomoh yang sudah tentu cara perubatannya tidak boleh diakui oleh pihak hospital. Oleh itu, saya minta supaya Kesihatan Luar Bandar ini mempergiatkan lagi dan memperbanyakkan lagi giliran atau jadual lawatan untuk memberi rawatan bergerak yang selalu dilaksanakan setakat ini tetapi kalau sekiranya diperbanyakkan lawatan-lawatan ini, saya rasa adalah lebih memudahkan lagi pihak penduduk-penduduk luar bandar mendapat rawatan Kesihatan atau perubatan. Jadi langkah Perkhidmatan Kesihatan Luar Bandar ini adalah sangat perlu dan juga patut diperbanyakkan giliran lawatan itu ke luar-luar bandar dan kalau boleh bukan sahaja kita menghantar H.A. tetapi biarlah sekali sekali kita hantar juga doktor-doktor ke luar-luar bandar, ke tempat-tempat yang tertentu biar ada lawatan oleh

doktor-doktor berkenaan pergi memberi rawatan yang lebih sempurna kepada penduduk luar bandar.

Selain daripada itu ubat yang diberi itu—ini telah saya timbulkan satu masa dahulu yang mana menimbulkan keraguan setengah-setengah penduduk luar bandar, kadangkala mereka tidak begitu gemar untuk mendapat rawatan daripada hospital kerana katanya tiga empat kali menerima rawatan daripada pusat kesihatan ataupun daripada doktor tetapi penyakitnya tak juga sembuh. Jadi dengan ini kemungkinan ada berkaitan dengan ubat yang diberi ataupun sebab-sebab lain.

Untuk menentukan kepercayaan orang-orang kampung atau orang luar bandar ini kepada perkhidmatan kesihatan luar bandar atau perkhidmatan doktor-doktor Kerajaan ini kita hendaklah memberi ubat yang sepatutnya yang boleh menyegerakan penyembuhan penyakit dan hendaklah janganlah kita jadikan pesakit itu sebagai experiment atau sebagai percubaan untuk memberi perubatan, kerana kita dapati sampai dua tiga kali beri ubat tak sembuh. Apabila kita tanya, jawabnya tak boleh beri ubat yang kuat selalu kepada pesakit sebab itu diberi yang ringan, lepas itu ubat yang berat sedikit dan seterusnya tetapi dengan keadaan ini menyebabkan kepercayaan orang luar bandar itu kepada rawatan doktor Kerajaan tidak begitu yakin, apabila empat lima kali datang berjumpa dengan pusat kesihatan penyakitnya tidak sembuh juga. Tetapi apabila pergi ke doktor private sekalipun penyakit itu boleh sembuh. Ini merupakan satu kepercayaan yang boleh diberi kepada perkhidmatan pihak doktor kita dan kita dapati juga ada doktor-doktor itu yang tidak suka berkhidmat di luar bandar. Ini serupalah dengan jabatan-jabatan Kerajaan yang lain.

Apakah pihak hospital ini akan mengadakan satu elaun khas ataupun incentive allowance yang diberi kepada doktor-doktor yang sanggup berkhidmat di luar bandar di tempat-tempat pendalaman. Ini perlu disebutkan bahawa doktor itu perlu di luar bandar kerana tidak ada pilihan lain bagi orang kampung oleh kerana tidak adanya doktor-doktor private yang dekat dan tidak ada kemudahan-kemudahan sebagaimana yang saya sebut tadi, hanya ada bomoh-bomoh. Jadi dengan sebab itulah perkhidmatan doktor di luar bandar ini perlu diletakkan dan ingin saya tegaskan bahawa doktor yang dihantar itu biarlah daripada warganegara kita yang mengerti bercakap Bahasa Malaysia. Jadi kalau ada doktor-doktor yang datang daripada luar negeri, kita letakkan dia di Pusat dahulu biarlah dia fasih betul berbahasa Malaysia, barulah hantar ke luar bandar dan ada juga keadaan doktor yang datang daripada luar negeri itu agak cerewet sedikit. Mereka itu berkehendakkan layanan dan kemudahan istimewa daripada Kerajaan. Saya memberi pendapat ini sebagai seorang penduduk luar bandar. Mereka itu berkehendakkan seorang doktor yang faham tentang adat resamnya dan juga cara perhubungan doktor-doktor tersebut. Kalau doktor itu datangnya daripada warganegara ini, tentulah ia akan mendapat hubungan yang lebih baik dengan fahaman bahasa yang dicakapkan oleh penduduk kita di luar bandar.

Saya suka hendak menyebutkan juga dalam perancangan kesihatan, Kerajaan ada mengadakan tandas luar bandar tetapi malangnya peruntukan yang diberikan itu tidak mencukupi, cuma pihak kesihatan sahaja yang mengadakannya tetapi batu bahagian lagi tidak diperuntukkan. Jadi dengan sebab itu saya minta kepada Jabatan Kesihatan ini supaya menambahkan

peruntukan di dalam pemberian bantuan menyediakan tandas-tandas di luar bandar.

Sekarang ini kita dapati keadaan ini mendapat sambutan yang baik dan supaya doktor-doktor di peringkat daerah itu tidak lagi datang berjumpa meminta bantuan tambahan—sekarang bantuan pun tidak ada. Jadi peruntukan ini eloklah diberi oleh pihak Jabatan Kesihatan dengan secukupnya. Keadaan ini telah menerima sungutan oleh doktor di peringkat daerah yang mengatakan bahawa kita hanya boleh menyediakan tempat itu sahaja tetapi tidak dapat menyediakan kemudahan-kemudahan lain yang membolehkan pembinaan secukupnya kepada tandas-tandas di luar bandar.

Satu lagi ini sebagai satu pandangan bahawa kalau kita hantar doktor itu janganlah terlampau lama sangat berkhidmat di satu-satu tempat termasuk juga kakitangan lain. Misalnya, katalah dihantar ke Kelantan sampai 10 tahun seseorang kakitangan itu berada di sana. Umpamanya Matron, Jururawat, Ketua Jururawat sampai 10 tahun dia berkhidmat di situ, kadang-kadang dia boleh menguasai hospital itu semua sekali, kerana dia yang lama sekali di situ. Jadi dengan keadaan yang begini, saya rasa ada tak baiknya dari segi pentadbiran. Saya tidak mahu cerita dari segi tak baiknya tetapi ada tak baiknya dan kelemahannya apabila seorang kakitangan itu berkhidmat begitu lama di satu-satu tempat. Jadi patut juga dipindahkan, kerana pengalaman berkhidmat di tempat-tempat yang jauh di luar bandar itu biarlah bergilir-gilir. Jadi dengan sebab itu saya minta kepada pihak kesihatan luar bandar menjalankan pandangan yang saya sebutkan tadi.

Satu lagi saya hendak sentuh kepada Butiran (1) Kemudahan Latihan Kakitangan Perubatan.

Dari segi latihan ini bukanlah saya bermaksud bahawa kakitangan hospital itu tidak mempunyai moral ataupun keadaan yang baik tetapi latihan ini perlu, misalnya bagaimana seseorang doktor atau pegawai-pegawai di hospital itu melayan dan bercakap kepada orang-orang yang hendak menerima rawatan dan kadang-kadang kita tengok doktor sama doktor bertumbuk pun ada. Ini ada berlaku di tempat saya, di Pasir Putih disebabkan hendak cuti—cuba check tengok. Jadi moralnya tidak ada di hadapan pesakit yang ramai. Dia berkelahi bertumbuk kerana berebut hendak cuti Hari Raya Cina. Jadi keadaan begini tak sepatutnya berlaku sebagai seorang doktor, sebagai seorang pemimpin di peringkat hospital. Jadi dalam latihan pentadbiran itu moral dan juga latihan, bersopan santun berlembut dan berbudi bahasa; di samping mengetahui adat resam orang kampung. Ini perlu diberi latihan supaya mereka itu mendapat khidmat yang lebih baik.

Keadaan seperti ini sebenarnya bukan sahaja berlaku kepada orang kampung bahkan saya sendiri pun pernah kena. Apabila kita pergi, cara bercakap, cara bertanya, cara tidak menjawab jawapan itu, agaknya kalau kita katakan kasar, kasar sangat, jadi agak kasarlah—begitulah maksudnya tetapi apabila dia tahu yang kita ini Wakil Rakyat, barulah tukar nada suaranya itu. Suaranya ditukar dengan serta merta. Selepas itu bertanya: Ahli Yang Berhormat hendak apa, hendak tolong apa. Barulah timbul apabila dia tahu tetapi bukanlah kita beri tahu, maknanya begitulah caranya. Jadi apa hal kalau kena kepada si Pak Mat, Mak Mah yang datang daripada kampung yang pakai kain pelikat pergi berjumpa doktor. Inilah yang saya katakan latihan itu perlu supaya mereka itu bersopan santun dan melayan orang sakit dengan

sempurna, kerana kita tahu orang-orang sakit itu banyak sensitifnya kadang-kadang dengan layanan yang baik itu tak payah ubat pun dia boleh sembuh. Itu yang perlu. Jadi dalam keadaan ini latihan itu perlu diperbaiki lagi.

Sekarang saya hendak bercakap dalam Bahagian 3 Memperbaiki Hospital-hospital. Ini satu lagi dalam memperbaiki hospital, kenalah cek tandas-tandas di hospital, kebersihan tandas-tandas di hospital dan juga kawasan hospital. Ini saya hendak kaitkan sedikit dengan Kepimpinan Melalui Tauladan. Jadi kalau di hospital atau kawasan hospital itu tidak bersih, macam mana kita membimbing orang-orang kampung supaya bersih. Inilah kembali kepada apa yang saya katakan tadi biarlah mengamalkan "Kepimpinan Melalui Tauladan". Kadang-kadang kalau kita pergi ke satu pusat kesihatan kecil atau Hospital Besar di mana sahaja, keadaan yang saya sebut ini tidak begitu selesa dan tidak sepatutnya berada di sebuah hospital.

Saya tidak mahu sebut hospital mana-mana, tetapi keadaannya saya cakap secara umum, dalam bahagian kebersihan tandas dan juga kawasan di hospital itu dan juga tidak diperlengkapkan alat-alat yang sepatutnya dari segi menjaga kebersihan dan keadaan yang ada di hospital-hospital itu. Kalau kakitangan hospital itu memakai pakaian warna putih, biarlah pakaian itu putih, jangan jadi warna kelabu yang mana saya ada terjumpa. Jangan warna putih itu menjadi kelabu, nanti orang kata nurse atau jururawat ataupun pegawai hospital di kawasan ini pakai warna kelabu bukan pakai warna putih. Jadi ini membuktikan kebersihan. Walaupun perkara ini kecil, tetapi dari segi "Kepimpinan Melalui Tauladan" adalah perlu untuk menentukan bahawa orang-orang kampung, orang ramai akan mematuhi perkara ini.

Itulah sahaja, saya menyokong peruntukan tambahan ini dan berharap pandangan ini akan mendapat perhatian pihak Kementerian Kesihatan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Baling.

5.22 ptg.

Tuan Haji Seroji bin Haji Haron (Baling): Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih dan turut sama bangun menyokong dengan sepenuhnya di atas Anggaran Tambahan Kementerian Kesihatan iaitu Kepala P. 38 sebanyak \$16,870,949, saya berharap dalam Butiran 2, Kemudahan Kesihatan Luar Bandar dan Butiran 3, Memperbaiki Hospital-hospital.

Saya berterima kasih kepada Kerajaan 2M yang telah berjaya membendung dan mengawasi tiap-tiap Kementerian dan agensi Kerajaan untuk kepentingan rakyat jelata dan negara walaupun dalam keadaan kemelesetan ekonomi dunia yang mana Malaysia turut terjejas, di samping mempunyai pegawai-pegawai Kerajaan yang penuh taat setia dan sanggup berkhidmat untuk negara, walaupun dengan lebih masa mereka rela untuk berkhidmat. Kepada mereka yang berkenaan diucapkan syabas dan maju jaya.

Tuan Pengerusi, Kementerian Kesihatan telah berkhidmat dengan jaya dan cemerlang terutama sekali di atas pandangan berat Kementerian tersebut terhadap kawasan luar bandar khususnya di kawasan keselamatan. Apa yang saya hendak bangkitkan di sini pada hari ini adalah dua tiga perkara yang mana perlu dan mustahak diatasi.

Yang pertama sekali mengenai bangunan poliklinik yang dicadang sudah beberapa lama itu bilakah akan didirikan? Begitu juga bilakah

bangunan wad tiga tingkat yang mengandungi 150 katil di hospital Baling akan didirikan. Kedua-dua tapak projek di atas telah sedia ada dan keperluan rakyat Baling meningkat dari masa ke semasa, bukan sahaja penduduk Baling yang seramai 105,000 orang berkehendak kepada usaha-usaha ini, bahkan penduduk-penduduk di Hulu Perak, Keruh dan Kelian Intan termasuk anggota keselamatan yang berkhidmat di perbatasan.

Tuan Pengerusi, bilakah seorang pakar perubatan akan ditempatkan di Baling kerana buat masa ini hanya dilawati oleh pakar-pakar perubatan di semua bahagian dari Alor Setar dan Sungai Petani dua minggu sekali ke hospital Baling.

Tuan Pengerusi, saya juga berharap supaya kereta-kereta ambulans yang buruk ditempatkan di Baling itu dapat diganti dengan kereta-kereta ambulans yang boleh diguna, bukan bermakna kereta baru, tetapi kereta-kereta ambulans yang boleh menjalankan perkhidmatan yang baik yang mana difahamkan kereta-kereta yang ada sekarang kerap kali berlaku kerosakan di tengah-tengah jalan yang mana beberapa kes telah berlaku maut kerana tidak sempat mendapat rawatan kepakaran segera di Sungai Petani sejauh 40 batu dan di Alor Setar sejauh 75 batu.

Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kepada Kementerian Kesihatan yang telah memberi sebuah kereta jenazah yang ditempatkan di hospital Baling dan mengucapkan terima kasih bersama kepada Kementerian Pertahanan yang telah menjalankan usaha-usaha sama untuk merawat bagi penduduk-penduduk di kawasan pendalaman.

Buat mengakhiri, Tuan Pengerusi, saya berharap dengan penambahan doktor di Baling boleh dikatakan menggalakkan daripada angka

sekarang ini telah meningkat kepada 5 orang walaupun keperluan itu sebanyak 8 orang, tetapi kalau boleh dalam penempatan itu bolehlah dihantar doktor-doktor yang veteran kerana saya nampak muda-muda belaka.

Sekianlah sahaja, Tuan Pengerusi, saya menyokong peruntukan tambahan ini.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Parit Buntar.

5.28 ptg.

Tuan Abdul Raman bin Suliman (Parit Buntar): Tuan Pengerusi, saya ingin membangkitkan perkara Butiran 1 iaitu Rancangan Latihan, Asrama dan Rumah-rumah Rasmi Jabatan.

Tuan Pengerusi, sejajar dengan kehendak Kerajaan sekarang iaitu ingin menerapkan nilai-nilai Islam di dalam pentadbiran, maka saya ingin mencadangkan di sini iaitu supaya pihak Kementerian Kesihatan dapat mengadakan guru-guru agama, terutamanya di asrama-asrama latihan jururawat dan latihan-latihan yang lain.

Memang saya faham Kementerian mengadakan latihan ataupun rancangan latihan dari segi moral, tetapi kalau kita ingin melihat sesuatu perkara yang tidak diinginkan sepertimana yang berlaku ataupun kedengaran selalu berlaku umpamanya kes-kes khalwat di antara doktor dengan jururawat, di antara jururawat dengan orang ramai, bahkan kes-kes seperti yang dibangkitkan oleh wakil dari Pasir Puteh tadi iaitu hubungan di antara pegawai dan kakitangan hospital dengan orang ramai. Maka melalui nilai-nilai yang diajarkan kepada mereka di asrama-asrama jururawat ini akan membolehkan mereka yang menerima latihan itu berkesempatan mendapat ajaran-ajaran Islam dengan

sepenuh masa. Kita memang faham ada Persatuan Jururawat ataupun Persatuan Bidan mengadakan kelas agama di asrama-asrama mereka. Pada pandangan saya kelas-kelas yang dianjurkan oleh penuntut-penuntut ini sendiri adalah tidak memadai. Oleh itu, Kementerian Kesihatan hendaklah mengambil langkah mengadakan guru-guru agama sepenuh masa untuk mengajar pelatih-pelatih yang sedang belajar di pusat-pusat latihan dan juga mengadakan guru-guru agama di asrama-asrama jururawat dan bidan.

Tuan Pengerusi, dengan adanya guru-guru agama sepenuh masa ini kita yakin bahawa pelatih-pelatih yang keluar nanti akan dapat mengembalikan imej Kementerian Kesihatan yang walaupun sedikit sebanyak telah terjejas seperti yang dikatakan oleh wakil dari Pasir Puteh tadi. Jadi saya berharaplah sangat supaya pihak Kementerian dapat mengambil langkah segera untuk mengadakan kelas-kelas ataupun guru-guru agama yang tetap di asrama-asrama dan juga bidan, begitu juga pusat-pusat latihan kakitangan perubatan.

Yang kedua, saya inginlah membangkitkan satu perkara lagi iaitu mengenai kelengkapan di mana perkara ini saya timbulkan adalah berkaitan dengan kelengkapan di Hospital Daerah di dalam kawasan saya iaitu di Parit Buntar yang mana tidak mempunyai alat yang mana sepatutnya boleh diadakan oleh Kementerian Kesihatan iaitu mengadakan satu mini X-ray. Sekarang ini untuk pengetahuan Yang Berhormat Menteri ataupun Kementerian yang berkenaan sebarang kemudahan untuk mendapatkan X-ray ini adalah terpaksa penduduk-penduduk di kawasan saya pergi ke Taiping ataupun ke Pulau Pinang. Jadi septimana yang kita ketahui bahawa

perbelanjaan untuk mengadakan mini X-ray tidaklah begitu besar, kalau di Parit seperti yang dibangkitkan oleh sahabat saya tadi tidak mempunyai kakitangannya, tetapi di kawasan saya lain pula, iaitu kakitangannya ada, cuma yang tidak ada alat. Jadi saya haraplah supaya Kementerian Kesihatan dapat mengadakan satu mini X-ray di Hospital Daerah Parit Buntar untuk membolehkan sama ada mereka yang ingin memasuki perkhidmatan Kerajaan ataupun sama ada orang ramai yang ingin mendapat kemudahan ini dapat peluang menikmati kemudahan tersebut.

Jadi dengan ini saya menyokong peruntukan yang dipohonkan oleh Kementerian Kesihatan.

5.30 ptg.

Tuan Mohamad Razlan bin Haji Abdul Hamid (Matang): Tuan Pengerusi, saya bangun bagi menyokong peruntukan Anggaran Pembangunan Tambahan, Maksud P. 38 untuk Kementerian Kesihatan bagi tahun 1982 berjumlah \$16,870,949.

Tuan Pengerusi, di sini ingin saya membangkitkan atau mempersoalkan rungutan-rungutan dari orang ramai. Yang pertamanya ialah masalah Rumah Sakit Daerah di Taiping yang mana Rumah Sakit Daerah Taiping ini adalah sebuah Rumah Sakit Daerah bukanlah untuk pesakit-pesakit dari daerah Taiping ataupun Larut/Matang sahaja bahkan Rumah Sakit Daerah Taiping ini didatangi ataupun dibawa pesakit-pesakit itu dari daerah-daerah lain seperti daerah Krian, Kuala Kangsar dan Gerik. Ini merumitkan lagi pesakit-pesakit yang dibawa dari daerah-daerah yang saya sebutkan tadi. Juga dalam masalah Rumah Sakit Daerah Taiping ini banyak perkara-perkara yang masih berkurangan, misalnya Rumah Sakit Daerah Taiping ini mengikut tinjauan saya dari Penguasa Rumah Sakit

Daerah Taiping bahawa keramaian doktor-doktor yang sepatutnya berjumlah 40 orang tetapi apa yang saya tinjau cuma ada seramai 19 orang doktor sahaja dan dari sejumlah doktor-doktor ini cuma ada seorang sahaja doktor pakar (specialist) iaitu Dr Ismail Merican, Timbalan Penguasa Perubatan daerah ini. Dari jumlah seramai 19 orang doktor itu ialah 5 orang doktor-doktor dalam latihan (housemanship).

Buat masa ini Rumah Sakit Daerah Taiping tidaklah mempunyai doktor mata dan juga doktor pakar bedah dan pesakit-pesakit yang hendak dibedah terpaksa dibawa ke Rumah Sakit Besar di Ipoh, walhal Rumah Sakit Daerah di Taiping ini jika kita tinjau di segi keramaian pesakit-pesakit dan dari segi pertambahan penduduk di sekitarnya bahawa Rumah Sakit Daerah ini patutlah ditukarkan menjadi Rumah Sakit Besar Taiping memandangkan apa yang saya telah katakan tadi bahawa pertambahan penduduk bertambah dan pesakit-pesakitnya yang dibawa dari daerah-daerah lain.

Di sini ingin juga saya menyampaikan hasrat dan kehendak jururawat-jururawat yang beragama Islam yang mana mereka meminta supaya saya membangkitkan perkara ini di Parlimen ini yang mana mereka berkehendakkan supaya pakaian mereka iaitu bajunya (buat masa ini baju mereka tangan pendek), supaya dijadikan baju tangan panjang iaitu menutup aurat. Selain daripada itu juga mereka meminta supaya jururawat-jururawat Islam ini selain daripada mereka memakai scarf mereka menghendaki supaya jururawat-jururawat Islam ini ditutup secara scarf macam mana yang dipakai oleh orang-orang dakwah. Jadi inilah hasrat jururawat-jururawat yang beragama Islam yang mana saya pun rasa sedar dan bersyukur ke hadrat Allah Subhanahu wataala yang mana

wanita-wanita Islam sekarang sudah sedar dalam masalah perubahan, dalam mengenalkan ataupun dalam masalah asas-asas Islam mereka itu terhadap agama mereka. Jadi mereka sedar supaya sebagai seorang yang beragama Islam, terutama wanita-wanitanya, dapat menutup aurat. Ini pendapat daripada jururawat-jururawat yang beragama Islam.

Tuan Pengerusi, dalam masalah Hospital Daerah Taiping yang mana katil-katil di rumah sakit masih berkurangan dan kadangkala pesakit-pesakit terutama di Wad-wad Kelas 3 penuh sesak seperti ikan sardin sehingga kadang-kadang terkeluar daripada bangunan rumah sakit tadi oleh kerana ramainya pesakit-pesakit yang menerima kemalangan dan lain-lain lagi. Jadi dengan itu saya berharap agar Kementerian ini dapat menyegerakan membuat bangunan-bangunan tambahan di rumah-rumah sakit sama ada di rumah-rumah sakit daerah atau di rumah-rumah sakit desa yang mana dapat menghantar doktor-doktor pakar ke rumah sakit daerah seperti Rumah Sakit Daerah Taiping misalnya, yang mana Rumah Sakit Daerah Taiping ini buat masa ini tidak mempunyai doktor bahagian mata dan juga doktor bedah.

Akhirnya, saya menyeru kepada Kementerian Kesihatan agar semua rumah sakit diadakan juga tempat-tempat ibadah seperti surau. Tujuannya ialah memudahkan kepada saudara-mara ataupun sahabat handai yang datang dari jauh, dari pendalaman untuk menziarahi pesakit-pesakit itu, jadi dapatlah mereka bersembahyang, membuat ibadat di tempat-tempat ibadah tadi sebab ini adalah rungutan daripada orang ramai iaitu daripada orang Islam.

Akhir kata saya menyokong penuh peruntukan Anggaran Pembangunan Tambahan untuk Kementerian Kesihatan bagi tahun 1982.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Ledang.

5.38 ptg.

Dato' Ngah bin A. Rahman (Ledang): Tuan Pengerusi, saya juga turut sama menyokong Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga, tahun 1982 bagi Maksud P. 38, Kementerian Kesihatan di bawah Butiran (2) Perkhidmatan Kesihatan Luar Bandar.

Tuan Pengerusi, setiap kita tetap memperakukan bahawa salah satu daripada Kementerian yang terpenting yang telah dan sedang memainkan peranannya dalam pembangunan negara dari segi mengawal, memelihara serta meningkatkan demi kesihatan rakyat jelata di negara ini ialah Kementerian Kesihatan dan di atas hakikat dan kepentingan inilah Kerajaan telah memperuntukkan satu jumlah wang yang terbesar dalam peruntukan tahunannya sebagai wang mengurus dan juga wang yang terbesar dalam peruntukan pembangunan yang ada kaitan dengan Kementeriannya.

Pada hari ini Kementerian Kesihatan telah membentangkan satu Kertas Anggaran Pembangunan Tambahan bagi memenuhi tugas-tugas pentingnya di bawah butiran projek-projek sebagaimana yang dinyatakan di dalam Kertas Perintah Bil. 8. Dalam butiran projek yang memerlukan anggaran tambahan yang ketiga ini, saya tidak nampak tanda-tanda yang Kementerian ini akan memperluaskan perkhidmatan kesihatan luar bandar dari segi membangunkan lebih banyak lagi pusat-pusat kesihatan besar, pusat-pusat kesihatan kecil, rumah-rumah bidan dan klinik. Pada saya pembangunan ini adalah merupakan satu pembangunan yang terpenting juga dari segi meningkatkan kesihatan rakyat yang tinggal di luar bandar. Dalam hubungan ini juga saya amat menyedari bahawa dari segi

dasar Kementerian ini mewujudkan atau membangunkan projek-projek yang saya sebutkan sebentar ini tadi, sudah tentu bersandarkan di atas tahap atau jumlah bilangan penduduk di satu-satu kawasan.

Saya bangun menyokong peranggaran ini oleh kerana pada empat tahun yang lalu pihak Kementerian ini telah berjanji melalui Jabatan Kesihatan yang wujud di Johor untuk mendirikan sebuah Pusat Kesihatan Kecil di luar bandar di Serom No. 8, di kawasan saya sendiri. Pihak yang berkenaan telah menekankan bahawa projek ini akan dapat diselesaikan setelah Pusat Kesihatan Kecil di Sagel itu dibina. Pusat Kesihatan Kecil di Sagel telah dibina dua tahun yang lalu, jadi bererti sudah sampai masa dan ketika bahawa giliran Kampung Serom 8 akan mendapat satu Pusat Kesihatan yang sama. Maka dengan ini saya merayu selain daripada membentangkan Kertas Perintah Bil. 8 bagi mendapat satu tambahan peruntukan, saya harap pihak Kementerian ini juga tidak akan lupa untuk membawa satu Kertas yang lain bagi menokok dan menambah peruntukan bagi membina beberapa banyak lagi Pusat-pusat Kesihatan Kecil atau Besar dan hal ini juga telah ditimbulkan dalam pertanyaan yang dibuat oleh Tuan Ahmad Shah bin Dato Haji Hassan berhubung dengan perkara yang sama.

Sekian, saya menyokong atas tambahan peruntukan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Bagan Datok.

5.46 ptg.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria (Bagan Datok): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk menyokong peruntukan Maksud P. 38 bagi Kementerian Kesihatan dalam Anggaran Pembangunan Tambahan (Bil. 3) Tahun 1982.

Dalam memberi sokongan di atas peruntukan ini, saya ingin memperkatakan Butiran 1, 2, 3 dan 4 terutama sekali mengenai Butiran 2 iaitu yang amat penting pada pendapat saya ialah Perkhidmatan Kesihatan di Luar Bandar.

Kita mengucapkan terima kasih kepada Kementerian Kesihatan kerana telah mengambil satu inisiatif yang agak sangat baik untuk kepentingan kesihatan rakyat di luar bandar, tetapi malangnya rancangan-rancangan yang dilancarkan oleh Kementerian Kesihatan ada setengah-setengah tempat tidak dijalankan rancangan yang dirancang oleh Kementerian Kesihatan tersebut. Sebagai contoh, saya ambil satu contoh iaitu rancangan yang sangat-sangat baik bagi kawasan saya di dalam kawasan Parlimen Bagan Datok, terutama sekali di dalam kawasan pendalaman seperti di kampung-kampung, mengenai rancangan tandas curah.

Tandas ini sangatlah perlu oleh kerana penduduk-penduduk di dalam kampung yang tidak sampai bekalan air paip perlu sangat menggunakan tandas curah dari segi kesihatan. Tetapi malangnya saya minta kepada Kementerian yang tersebut menyelidik kenapakah rancangan ini tidak dapat dilaksanakan di dalam kawasan Rungkup, Bagan Datok dan Hutan Melintang.

Tuan Pengerusi, dalam menyentuh Butiran 3 mengenai Memperbaiki Hospital-hospital, saya ingin menyentuh berkenaan dengan keadaan rumah sakit Daerah Teluk Intan, yang dahulunya Teluk Anson, yang sangat-sangat menyedihkan. Ini oleh kerana untuk pengetahuan Kementerian Kesihatan pernah di satu masa dalam musim banjir yang besar di Teluk Intan atau yang melanda bandar Teluk Intan, wad-wad tempat menyimpan bayi, kanak-kanak yang baru bersalin telah ditenggelami air

sehingga 3 atau 4 kaki. Ini adalah kerana Hospital Daerah Teluk Intan terletak betul-betul berhampiran Sungai Perak. Dengan keadaan ini bayi yang baru bersalin ini apabila ditenggelami air terpaksa Jururawat-jururawat atau petugas-petugas di situ memindahkan bayi-bayi tersebut.

Terlanjur saya menyebut perkara 3 atau Butiran 3 mengenai pembaikan wad-wad ini, saya terus masuk kepada Butiran 4 iaitu Pembinaan Hospital-hospital Baru, yang tertera dalam Anggaran Pembangunan Tambahan ini. Saya berasa agak dukacita kerana tidak ada disebutkan berkenaan dengan pembinaan hospital baru Daerah Teluk Intan. Setahu saya Kementerian Kesihatan telah pun membeli tanah dan telah pun membuat pembayarannya dan tanah untuk tapak hospital baru ini telah pun disediakan di Jalan Changkat Jong, Teluk Intan dan upacara perasmian meletakkan batu asasnya telah dilaksanakan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri pada bulan April tahun 1982 tetapi di dalam Butiran 4 ini tidak dimasukkan langsung peruntukan tambahan untuk memulakan kerja-kerja bagi pembinaan Hospital Daerah Teluk Intan.

Saya berharap Kementerian Kesihatan dapat memberitahu saya dan Dewan ini tentang kedudukan pembinaan Hospital Daerah Teluk Intan ini bilakah masanya untuk dilaksanakan.

Berhubung dengan kemudahan latihan Kakitangan di Butiran I, saya ingin memberitahu kepada Kementerian Kesihatan akan kedudukan yang sama seperti yang diutarakan oleh rakan saya Yang Berhormat dari Matang mengenai doktor-doktor pakar di dalam Hospital Teluk Intan yang sama nasibnya iaitu tidak ada pakar bedah yang paling penting oleh kerana saya sering menemui kes-kes apabila

seseorang pesakit dibawa daripada daerah Hilir Perak yang hospital atau rumah sakit Daerah Teluk Intan ini digunakan oleh penduduk-penduduk yang datang dari Kampung Gajah, Sungai Manik, Sabak Bernam, Bagan Datok, Hutan Melintang dan kawasan sekitarnya termasuk juga Bidor, Langkap yang sering kali menerima pesakit-pesakit yang mengejut atau kemalangan yang diterima dengan serta-merta. Apabila diperiksa di Rumah Sakit Daerah oleh doktor-doktor yang bertugas didapati pesakit ini terpaksa dijalankan pembedahan.

Jadi, oleh sebab tidak ada pakar bedah di Hospital Teluk Intan ini terpaksa dihantar ke Hospital Besar Ipoh dengan menggunakan ambulans. Saya berada dengan keadaan yang seumpama itu di dalam perjalanan pun mungkin mereka yang malang ataupun yang hendak dibedah itu mungkin akan meninggal di dalam kereta semasa perjalanan dari Teluk Intan ke Ipoh. Inilah yang sangat-sangat menyedihkan bukan sahaja dari segi kemalangan-kemalangan jalan raya tetapi juga bagi ibu-ibu yang hendak bersalin didapati terpaksa diadakan pembedahan maka ibu-ibu yang bersalin itu juga terpaksa dihantar ke Hospital Besar di Ipoh.

Saya berharap kepada Kementerian Kesihatan dapat menghantar ataupun mengadakan segera seorang dua pakar ke Hospital Daerah Teluk Intan.

Itulah sahaja, Tuan Pengerusi, dan saya dengan ini menyokong penuh Anggaran Perbelanjaan bagi Kementerian Kesihatan untuk tahun 1982.

5.52 ptg.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dato' K. Pathmanaban): Tuan Pengerusi, saya bagi pihak Kementerian mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang

Berhormat yang telah memberi pandangan mereka dan sedikit sahaja saya ingin sentuh dalam jawapan.

Mengenai Ahli Yang Berhormat dari Ulu Rajang, kita pada masa ini bercadang untuk memperbaiki hospital yang terdapat di Kapit. Tidak ada peruntukan untuk membina hospital baru tetapi kita akan cuba membaikinya dan kita sedang memberi pertimbangan baginya.

Ahli Yang Berhormat dari Parit telah membangkitkan perkara Hospital Desa di Changkat Melintang. Saya rasa wad tambahan telah pun dibina bagi menampung keperluan di Hospital Daerah itu. Pada tinjauan kita jumlah penduduk-penduduk di kawasan tersebut tidak memerlukan hospital baru pada masa ini; kita rasa klinik dan Pusat Kesihatan yang terdapat di situ dapatlah menampung keperluan buat sementara waktu.

Mengenai point yang dibangkitkan tentang perawatan penyakit ~~buah~~ pinggang, perkara yang dibangkitkan itu adalah benar. Tetapi dukacita dimaklumkan bahawa kita tidak dapat pada masa ini mengadakan perawatan untuk penyakit buah pinggang di merata tempat. Pada masa ini perawatan ini terdapat di Hospital Besar Kuala Lumpur sahaja, walaupun Kementerian ada beberapa cadangan untuk mewujudkan pusat-pusat perawatan pesakit buah pinggang ini di satu atau dua tempat yang lain, sebagai pusat kawasan (regional). Tetapi untuk masa ini, memandangkan khususnya kepada peruntukan budget Kementerian, kita tidak dapat menjalankan pada masa ini. Tetapi adalah harapan pada masa yang akan datang kita akan cuba seboleh-bolehnya untuk mengadakan rawatan seperti itu.

Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh telah membangkitkan beberapa hujah di antaranya perkara mengenai

klirik bergerak, ubat dan lain-lain; saya rasa kita mengambil ingatanlah pada masa ini dan klinik bergerak ini terus berjalan walaupun saya rasa dengan kekurangan budget kita terpaksa mengawal perbelanjaan untuk usaha ini bagi sementara waktu. Kita seboleh-bolehnya menjalankan klinik ini dan membanyakkan lawatan-lawatan klinik-klinik. Elaun-elaun khas untuk doktor-doktor di kawasan luar bandar, kita pada masa ini, sedang memberi pertimbangan kepada beberapa aspek elaun doktor-doktor baik di luar bandar ataupun di lain-lain tempat.

Mengenai rancangan untuk tandas luar bandar, saya suka menyebutkan bahawa peruntukan yang diberi oleh Kementerian ataupun peruntukan yang terdapat di Kementerian itu adalah untuk membekalkan barang-barang itu dan kebanyakan usaha untuk mendirikan rumah tandas ini adalah dikehendaki melalui Jawatankuasa Kampung di tempat masing-masing. Ini adalah tenaga dan usaha yang membawa hasil yang begitu banyak dan kerana ini kita juga tidak menghadapi apa-apa kerumitan dalam mendapatkan kerjasama orang kampung dan Ahli-ahli Jawatankuasa. Beberapa cadangan yang lain mengenai kakitangan yang digilir-gilirkan dan latihan-latihan dan lain-lain saya mengambil perhatian.

Ahli Yang Berhormat dari Baling menanyakan bilakah klinik atau wad tiga tingkat akan dibina. Sukacita saya memberitahu bahawa kita pada masa ini menjangka bahawa wad tiga tingkat itu akan dapat dibina dalam tahun 1984, iaitu tahun depan.

Ahli Yang Berhormat dari Parit Buntar telah membangkitkan perkara mengenai ajaran nilai-nilai Islam di Sekolah-sekolah Latihan dan juga kelengkapan di Hospital Daerah Parit Buntar. Mengenai ajaran nilai-nilai Islam itu saya mengambil perhatian. Saya rasa pada masa ini pun ada

peluang untuk ajaran seperti itu. Mengenai Mini X-ray di Hospital Daerah Parit Buntar, perkara ini adalah dalam pertimbangan pada masa ini.

Ahli Yang Berhormat dari Matang telah sekali lagi membangkitkan perkara mengenai Hospital Daerah di Taiping yang sebenarnya adalah satu hospital yang terbesar sekali dalam Hospital Daerah, dan meminta untuk pakar-pakar. Saya rasa Ahli Yang Berhormat tidak dapat balik pada minggu yang lalu kerana pada minggu lalu kita sudah menempatkan seorang Pakar Bedah di Hospital Taiping apabila Pakar Bedah yang dulu telah meletakkan jawatan untuk membuka kedai sendiri. Pakar Mata pun kita telah menempatkan di situ pada bulan Januari atau dahulu lagi dan dukacita memaklumkan pada hari kedua beliau diletakkan di sana, beliau telah meletakkan jawatan pula. Jadi kita sedang berusaha untuk mencari seorang yang sesuai. Mengenai katil-katil dan lain-lainnya, kita sedang merancang untuk membina sebuah atau dua buah wad empat tingkat di Hospital Daerah Taiping dan ini kita harap dapat dijalankan dalam Rancangan Malaysia Keempat.

Mengenai tempat-tempat ibadat, saya rasa ada kemudahan-kemudahan di situ untuk kakitangan hospital sahaja kerana kita tidak menggalakkan keluarga-keluarga berada atau menetap di hospital apabila saudara-mara mereka sakit. Tetapi ada terdapat di hospital-hospital kemudahan-kemudahan untuk ibadat khususnya surau untuk kakitangan dan saudara-mara kepada pesakit boleh juga menggunakannya.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Ledang dan juga Bagan Datok telah membangkitkan perkara yang ada peruntukan dalam Perbelanjaan Tambahan ini untuk beberapa kemudahan di kawasan mereka. Suka saya memaklumkan bahawa

peruntukan yang diminta daripada perbelanjaan ini adalah permintaan tambahan kepada Budget yang asal untuk tahunan. Peruntukan khasnya untuk Hospital Daerah di Telok Intan telah pun ada dan tender-tender sudah pun dikeluarkan untuk menjalankan projek Hospital Daerah Telok Intan ini sebagai projek turnkey dan tender-tender sudah pun diterima dan sedang dikaji untuk membuat keputusan. Jadi, tidak lama lagi kerja-kerja itu akan bermula dan kita harap dengan cara pembinaan turnkey Hospital Daerah yang ditunggu itu akan dapat dimula dan diselesaikan seberapa cepat yang boleh.

Begitu juga, hujah bahawa pusat-pusat kesihatan dan klinik-klinik bidan tidak ada peruntukan di dalam Budget tambahan ini, kerana peruntukan bagi kemudahan tersebut terdapat di dalam Budget asal dan bukan dalam Budget tambahan ini.

Permintaan mengenai pusat kesihatan kecil di Serom Lapan, dukacita saya maklumkan, saya tidak ada maklumat mengenainya di sini, tetapi saya akan cuba memberi tahu kepada Ahli Yang Berhormat seberapa cepat yang boleh.

Saya rasa itu sahaja dan beberapa cadangan lain yang telah dibangkitkan, kita akan mengambil perhatian dan cuba melaksanakannya.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$16,870,949 yang disebutkan dalam Maksud P. 38 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Kesihatan hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$16,870,949 untuk Maksud P. 38 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 49 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1983)—

Tuan Pengerusi: Kepala P. 49 di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat tersebut untuk dibahas.

Oleh kerana tidak ada bahasan, saya kemukakan masalah kepada Majlis. Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$10 yang disebutkan dalam Maksud P. 49 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Buruh dan Tenaga Rakyat hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$10 untuk Maksud P. 49 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud B. 52 (Jadual)—

Maksud P. 52 dan P. 55 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982)—

Tuan Pengerusi: B. 52 dan Pembangunan P. 52 dan P. 55 di bawah Kementerian Pengangkutan terbuka untuk dibahas.

Oleh kerana tidak ada bahasan, saya kemukakan masalah kepada Majlis. Masalahnya ialah bahawa wang sejumlah \$582,345 untuk Maksud B. 52 di bawah Kementerian Pengangkutan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$582,345 untuk Maksud B. 52 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Begitu juga soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$58,839,000 yang disebutkan dalam

Maksud P. 52 dan \$63,187,387 untuk Maksud P. 55 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$58,839,000 untuk Maksud P. 52 dan \$63,187,387 untuk Maksud P. 55 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 59 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982—

Tuan Pengerusi: Kepala P. 59 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos terbuka untuk dibahas.

Oleh kerana tidak ada bahasan, saya kemukakan masalah kepada Majlis. Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$20 yang disebutkan dalam Maksud P. 59 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$20 untuk Maksud P. 59 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 63 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982)—

Tuan Pengerusi: Kepala P. 63 di bawah Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat dari Bagan Datok.

6.07 ptg.

Tuan Yahya bin Haji Zakaria (Bagan Datok): Tuan Pengerusi, saya bangun untuk menyokong peruntukan bagi Kementerian Kerjaraya dan

Kemudahan-kemudahan Awam di bawah P. 63. Satu perkara berkenaan dengan memperbaiki jalan-jalan raya, suka saya menyatakan kepada Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam untuk pengetahuan Kementerian tersebut. Semenjak terlaksananya pembinaan jambatan iaitu dua buah jambatan yang ada di Kuala Selangor dan juga satu lagi jambatan di Sabak Bernam bagi menghubungkan perjalanan diantara Kuala Lumpur, Ipoh dan Pulau Pinang melalui jalan-jalan bandar Kuala Lumpur, Kelang Kuala Selangor, Sungai Besar, Sabak Bernam, Telok Intan dan terus ke utara, keadaan jalan raya daripada Telok Intan ke Simpang Empat Hutan Melintang ataupun terus ke Sabak Bernam sangat-sangat sibuk pada masa ini.

Begitu juga jalan raya di antara Simpang Empat terus ke pekan Bagan Datok. Dengan sebab itu, dari segi untuk memperbaiki jalan-jalan ini oleh kerana jalan ini kecil, saya berharap kepada Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam dapat meningkatkan pembaikan jalan-jalan tersebut oleh kerana jalan-jalan ini boleh dikatakan agak kurang memuaskan. Pada masa ini saya dapati Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam ataupun JKR telah memulakan kerja-kerja tersebut. Namun begitu, saya fikir yang sedang hebat dijalankan hanyalah di antara Pekan Sabak Bernam ke Telok Intan, tetapi di antara pekan Simpang Empat ke pekan Bagan Datok kurang dijalankan kerja-kerja pembaharuan ke atas jalan tersebut sama ada membaiki ataupun melebarkannya. Jadi, saya rasa dengan sokongan saya kepada tambahan peruntukan kepada Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam ini, saya berharap di masa yang akan datang pihak Kementerian tersebut

memberikan pandangan ataupun memberikan layanan kepada jalan-jalan yang saya sebutkan tadi.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dato' S. Samy Vellu): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan berbanyak terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat Bagan Datok telah menimbulkan satu dua perkara berkenaan dengan Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam.

6.10 ptg.

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dato' S. Samy Vellu): Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan berbanyak terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Bagan Datok yang telah menimbulkan satu-dua perkara berkenaan dengan Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam.

Yang pertamanya berkenaan dengan jalan dari Kuala Selangor ke Sabak Bernam. Suka juga saya memberi sedikit penjelasan kepada Ahli Yang Berhormat dari Bagan Datok itu, walaupun Kementerian kami telah mengemukakan beberapa rancangan dan juga aturan-aturan untuk memperbaiki keadaan jalan daripada jambatan di Kuala Selangor ke Sabak Bernam dan juga daripada jambatan Sabak Bernam ke Teluk Intan, projek ini telah memakan lebih wang peruntukan dan sebab itu kami telah menimbulkan beberapa rancangan kepada Kementerian Kewangan. Mengikut keadaan kewangan sekarang, bukan sahaja di seluruh dunia tetapi di seluruh Kementerian kami, kita tidak ada apa-apa rancangan untuk menjalankan projek apa yang disebut oleh Yang Berhormat tadi. Walau bagaimanapun, saya suka memberi sedikit pandangan kepada Yang

Berhormat, saya sendiri faham apakah keadaan jalan, iaitu jalan daripada Kuala Selangor ke Teluk Intan sebab saya sendiri menggunakan jalan itu tiap-tiap minggu. Dalam pandangan saya jalan itu tidak boleh dikatakan berapa sibuk, seperti apa Yang Berhormat kata tadi, tetapi jalan itu mestilah kita akan mengambil sedikit tindakan untuk memperbaiki keadaan dan juga menaikkan taraf jalan itu. Perkara ini saya harap apabila masalah-masalah kewangan dapat diselesaikan oleh Kementerian Kewangan, saya harap dan yakin Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam boleh juga menerima peruntukan daripada Kementerian Kewangan untuk menjalankan projek.

Dengan ini, Tuan Pengerusi, saya suka juga mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dan inilah penjelasan daripada saya.

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$109,399,045 yang disebutkan dalam Maksud P. 63 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak \$109,399,045 untuk Maksud P. 63 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 64 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982—

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P. 64 di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah terbuka untuk dibahas.

Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$40 yang disebutkan dalam Maksud P. 64 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$40 untuk Maksud P. 64 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Maksud P. 65 (Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), (1982)—

Tuan Pengerusi: Kepala Pembangunan P. 65 di bawah Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar terbuka untuk dibahas.

Ahli-ahli Yang Berhormat, soalnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak \$45,800,010 yang disebutkan dalam Maksud P. 65 dalam Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga bagi tahun 1982 di bawah Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Wang sebanyak \$45,800,010 untuk Maksud P. 65 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan (Tamb.) (Bil. 3), 1982.

Fasal 1 dan 2 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang. Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4 (3), Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak \$888,896,711 diperuntukkan

daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 1982, untuk menampung sejumlah \$888,896,711 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata Anggaran Pembangunan Tambahan 1982 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 8 Tahun 1983 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas di dalamnya.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

(Timbalan Yang Dipertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*)

Bacaan Kali Yang Ketiga

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Sabbaruddin Chik): Tuan Yang Dipertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1982) telah ditimbangkan dalam Jawatankuasa dan telah disetujukan tanpa pindaan. Saya mohon mencadangkan iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Dato' Abu Hassan bin Haji Omar): Tuan Yang Dipertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

USUL

Tuan Sabbaruddin Chik: Tuan Yang Dipertua, saya mohon memaklumkan iaitu Jawatankuasa telah menimbangkan Usul yang diedarkan kepadanya dan bersetuju

dengan Usul itu. Seterusnya saya mencadangkan:

“Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4 (3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak \$888,896,711 diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 1982, untuk menampung sejumlah \$888,896,711 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga 1982 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 8 Tahun 1983 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas di dalamnya”.

Dato' Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang Dipertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4 (3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan bahawa jumlah wang tambahan sebanyak \$888,896,711 diperuntukkan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 1982, untuk menampung sejumlah 888,896,711 bagi Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) seperti yang dinyatakan dalam ruangan pertama dan kedua penyata Anggaran Pembangunan Tambahan Ketiga 1982 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 8 Tahun 1983 dan yang disenaraikan di sebelah Maksud-maksud dan Butiran-butiran (Projek-projek) dalam ruangan sepuluh dan sebelas di dalamnya.

USUL

ATURAN URUSAN MESYUARAT

Dato' S. Samy Vellu: Tuan Yang Dipertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa menurut Peraturan Mesyuarat 14 (2), Dewan ini akan terus menimbangkan Perkara 3 dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini.

Dato' Abu Hassan bin Haji Omar: Tuan Yang Dipertua, saya mohon menyokong.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 14 (2), Dewan ini akan terus menimbangkan Perkara 3 dalam Aturan Urusan Mesyuarat untuk hari ini.

RANG UNDANG-UNDANG LEMBAGA PELABUHAN PINDAAN

Bacaan Kali Yang Kedua
dan Ketiga

6.19 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Dato' Abu Hassan bin Haji Omar): Tuan Yang Dipertua, saya bangun bagi mengemukakan satu Rang Undang-undang yang bernama Akta Lembaga Pelabuhan (Pindaan) 1983 bagi bacaan kali yang kedua.

Rang Undang-undang ini bertujuan meminda Akta Lembaga Pelabuhan tahun 1963. Pada masa ini Lembaga Pelabuhan Kelang, Lembaga Pelabuhan Johor dan Lembaga Pelabuhan Kuantan adalah tertakluk kepada Akta Lembaga Pelabuhan tahun 1963. Sejak pelaksanaan Akta tersebut pada tahun 1963 tidak banyak

pindaan dilakukan. Kementerian saya dan pihak-pihak pelabuhan telah mendapati bahawa terdapat beberapa perkara yang perlu dipinda bersesuaian dengan masa sekarang dan juga mempertingkatkan lagi kelicinan pentadbiran di pelabuhan-pelabuhan.

Setelah mengkaji keseluruhan seksyen-seksyen di bawah Akta Lembaga Pelabuhan Tahun 1963, antara pindaan-pindaan penting yang dicadangkan di dalam Akta Lembaga-lembaga Pelabuhan (Pindaan) Tahun 1983 adalah seperti berikut:

- (1) Pindaan kepada subseksyen (2) seksyen 3 adalah bagi memperuntukkan kuasa kepada pihak Lembaga-lembaga Pelabuhan mengenakan bayaran bagi bahan-bahan penerbitan Lembaga yang dikeluarkan dari masa ke semasa. Dengan berkembangnya aktiviti pelabuhan di negara ini terdapat banyak permintaan dari dalam dan luar negeri terhadap maklumat-maklumat mengenai aktiviti pelabuhan. Tujuan pindaan ini adalah supaya pihak-pihak Lembaga dapat mengeluarkan bahan-bahan penerbitan dan seterusnya membiarkan bahan-bahan ini bagi mendapatkan balik kos percetakan. Kuasa ini juga adalah untuk mengenakan bayaran permit-permit keluar masuk yang dikeluarkan oleh pihak Lembaga.
- (2) Pindaan bagi paragraph (y) subseksyen (2) seksyen 3 adalah bagi membolehkan Lembaga mengenakan fees untuk kapal-kapal yang berlabuh di kawasan pelabuhan untuk tujuan lay-up. Perkara lay-up berlaku di mana kapal-kapal melabuh di pelabuhan untuk tujuan dibaiki atau tidak digunakan untuk

sementara waktu. Dengan adanya peruntukan mengenakan fees ini pihak Lembaga akan mendapat hasil daripada aktiviti lay-up ini.

- (3) Pindaan kepada subseksyen (6) seksyen 8 bertujuan membolehkan pihak Lembaga menyimpan wang dalam institusi kewangan untuk mendapatkan kadar faedah yang lebih tinggi memandangkan peruntukan yang ada sekarang hanya membenarkan pihak Lembaga menyimpan wang di dalam bank sahaja. Pindaan kepada subseksyen (7) adalah untuk memberi kuasa kepada Lembaga-lembaga Pelabuhan membuat caruman kepada kumpulan wang bagi kebajikan kakitangan-kakitangan pelabuhan.
- (4) Pindaan kepada paragraph (c) subseksyen (2) seksyen 15 (1) bertujuan mengatasi masalah pemberian pinjaman kepada kakitangan-kakitangan Lembaga. Pinjaman dewasa ini hanya terhad kepada membeli basikal, motosikal, kereta dan lain-lain kenderaan seumpamanya. Kuasa yang dicadangkan adalah untuk mengadakan peruntukan yang lebih flexible yang mana Lembaga dengan kelulusan Menteri boleh membuat faedah-faedah pinjaman bagi maksud yang tidak terhad termasuk pinjaman perumahan dan untuk membeli tanah.
- (5) Pindaan kepada subseksyen (1) seksyen 16 adalah bertujuan bukan sahaja untuk memberi kuasa kepada Lembaga memberi perkhidmatan kepada kapal tetapi juga kepada pihak-pihak lain yang memerlukan

perkhidmatan bomba, perkhidmatan ambulan dan sebagainya. Oleh hal yang demikian peruntukan ini akan membolehkan pihak Lembaga Pelabuhan mengenakan bayaran bagi perkhidmatan yang dilakukan kepada lain-lain pihak.

- (6) Pindaan kepada paragrah (k) dan (1) subseksyen (1) seksyen 29 bertujuan mengawal lalulintas di kawasan pelabuhan untuk menjamin keselamatan. Pada masa ini kawalan dibuat secara pentadbiran sahaja dan kurang memuaskan. Pihak pelabuhan juga memberi perkhidmatan kapal tunda untuk membantu kapal-kapal masuk ke pelabuhan. Pindaan yang dicadangkan adalah bertujuan memberi kuasa kelada Lembaga meneruskan perkhidmatan ini atas syarat-syarat tertentu.

- (7) Pindaan kepada Akta bagi mengadakan seksyen baru 41A adalah bagi memperuntukkan kuasa kepada Pengurus Besar Pelabuhan atau mana-mana orang yang diberi kuasa olehnya untuk menaiki mana-mana kapal dan 'mensita' ataupun 'confiscate' apa-apa dokumen atau benda untuk digunakan sebagai bukti semasa pendakwaan. Peruntukan yang ada sekarang tidak memadai dan dengan adanya pindaan ini membolehkan penguatkuasaan undang-undang dengan lebih efektif.

- (8) Peruntukan baru dalam Bahagian VIIA adalah untuk memberi kuasa kepada Menteri bagi meluaskan fungsi, kuasa, tugas serta bidang kuasa suatu Lembaga Pelabuhan kepada mana-mana pelabuhan. Peruntukan ini adalah bagi

membolehkan sesuatu Lembaga Pelabuhan yang sedia ada meluaskan kuasanya untuk mentadbir pelabuhan-pelabuhan lain. Dengan adanya kuasa ini adalah didapati bahawa pihak Kerajaan tidak perlu menubuhkan Lembaga Pelabuhan yang tertentu bagi tiap-tiap pelabuhan tetapi suatu Lembaga Pelabuhan yang ditubuhkan dapat mentadbir beberapa pelabuhan lain di bawahnya. Pindaan ini akan dapat menjimatkan kos, tenaga manusia dan mengurangkan beban pentadbiran pihak Kerajaan.

- (9) Pindaan kepada perkara 2 (6) dalam Jadual Kedua adalah bagi membolehkan cap mohor Lembaga ditandatangani oleh Pengurus Besar Pelabuhan dan seorang pegawai yang diberi kuasa dan tidak terhad kepada Pengerusi atau Timbalan Pengerusi yang terdapat sekarang ini.

Tuan Yang Dipertua, perkara-perkara yang telah saya sebutkan itu adalah di antara perkara-perkara utama yang akan dipinda dalam Akta Lembaga Pelabuhan Tahun 1963. Selain daripada itu, Rang Undang-undang ini ada juga mengemukakan beberapa perkara pindaan yang kecil-kecil. Saya ingin memaklumkan bahawa Akta Lembaga Pelabuhan (Pindaan) Tahun 1983 ini tidak melibatkan Kerajaan dalam perbelanjaan wang.

Tuan Yang Dipertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan (Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin): Tuan Yang Dipertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang Dipertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Suatu Akta untuk meminda Akta Lembaga Pelabuhan Tahun 1963 dibaca kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas.

Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

Rang Undang-undang ditimbangkan dalam Jawatankuasa.

(Timbalan Yang Dipertua *memengerusikan Jawatankuasa*).

Fasal 1 hingga 10 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Rang Undang-undang dilaporkan dengan tidak ada pindaan: dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

Timbalan Yang Dipertua: Masa sudah cukup.

PENANGGUHAN MESYUARAT

Menteri Kerjaraya dan Kemudahan-kemudahan Awam (Dato' S. Samy Vellu): Tuan Yang Dipertua, menurut Peraturan Mesyuarat 16 (3), saya memohon mencadangkan iaitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Dato' Abu Hassan bin Haji Omar): Tuan Yang Dipertua, saya mohon menyokong.

UCAPAN PENANGGUHAN

PEMBANGUNAN DI KEPONG DAN JINJANG—SYOR-SYOR

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang Dipertua, saya bangun membangkitkan untuk mengadakan pelan struktur induk di Jinjang/Kepong, Jalan Lingkaran Luar di Kepong dan Jinjang, jejambat di Bulatan Kepong, pencegahan banjir kilat dan kerja-kerja memperelokkan jalan-jalan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan (Tuan Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin): Tuan Yang Dipertua, saya ucapkan terima kasih di atas pandangan Ahli Yang Berhormat itu.

Timbalan Yang Dipertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya sekarang ialah bahawa Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan, wa Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Tuan Yang Dipertua: Dewan ditangguhkan sekarang sehingga jam 2.30 petang besok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.32 petang.